

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 19 (1162) 1972 GEGUZĖS - MAY 11

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Perlų rinkėja

Kaitrios pavasario saulės atokaitoje bundanti gamta alsuoja jaunu gyvastingumu, žadindama visa, kas gyva, naujam darbui, naujai sėjai. Ištvėrę žiemos šaltį bei suspaudimą, džiaugsmingai atsiveriamie gaiviam pavasario dvelkimui, teikiąčiam naujų jėgų ir ryžto dienos darbų bei rūpesčių naštai pakelti.

Svenčiame gražiąją pavasario šventę — Motinos Dieną. Su liūdesiu maldoje prisimename mirusias motinas, su meile, gėlėmis ir malonių šypsnių sveikinime gyvasias, prašydami Dievą malonės, kad jas laimingų ir suteiktų jėgų bei ištvėrmės sunkiame šeimos išlaikymo bei auklėjimo darbe. Kiek šis darbas yra sunkus ir atsakingas, reikalaujantis nuolatinių pastangų bei įsitępimo ir savęs išsižadėjimo, gali pasakyti tik pati motina, save paaukojanti vaikų gerovei. Tačiau ekonominės politikos apraiškų veikiamai bei traukiama, dažnu atveju moteris pasirenka pirmuoju savo gyvenimo tikslu materialinių gėrybių dauginimą, tuo neišvengiamai nusiklausdama savyje pirminį moters pašaukimą — motinystę. Materialistinio gyvenimo pažiūrų įtakoję moteris tampa lyg ir padalinta tarp pareigos darbių ir pareigos šeimai. Dvigubos naštos nešimas reikalauja didesnio įsitępimo bei fizinį pastangų, siekiant viską aprępti, viską atlikti ir neatsilikti, neretai už tai apmokant net ir perankstyvų sveikatos praradimu. Neveltui ir jaunimas kartais nusikandžia, kad vyresnieji per daug susirūpinę vien turto krovimu bei jo išlaikymu, dvasinių vertybių puoselėjimui nepalikant nei laiko, nei noro. Neturėdamas šeimoje tinkamos aplinkos savo asmenybės ugdymui, jausdamas trūkumą meilės ir dėmesio, jaunuolis ar jaunuolė lengvai gali pasiduoti pašaliniai įtakai, netinkamai draugystei ir, dar nesubrendęs, palikti namus, išeiti įsielkoti laimės ir savosios tapatybės pažinimo viešajame kelyje. Laimė dar, kai jaunas žmogus, nusivylęs šiuo gyvenimui pažinti būdu, apsigalvoja ir ryžtasi nuosirdžiu darbu atitaistyti padarytą klaidą. Kiek skausmo, rūpesčio ir nemiegotų naktų tenka pakelti tėvams, belaukiant sūnaus ar dukros sugrįžimo į namus.

Šių dienų gyvenimas iš moters reikalauja labai daug: būti gera motina, atsidavusia žmona, apsiurkiai namų šeimininke, organizacijų rėmėja ar taktininke, jau nekalbant apie darbą už namų ar profesiją. Mokėjimas visa tai apjungti daroje ir su šypsena tarnauti šeimoje ir visuomenėje sudaro moters asmenybės pašaukimą. Atrodo tai taip lengva atlikti, tačiau tikrumoje moteris turi puoselėti visas savo vidines galias, kad per pažinimą ir patyrimą augtų dvasioje stipri ir patvari, nuolatos pasipildydama, niekadoms nestudodama įieškoti būdų save praturtinti. Taip ji rankioja perlus sau ir kitiem. Juk moters asmenybės paskirtis yra davimas bei atsidavimas. Kai dėl kokios nors priežasties ši darba moteryje yra pažeidžiama, ji tampa nelaiminga. Būdamas gi nelaiminga, ji įieško kitų išsireiškimo formų, kurios gali būti netokios žavios ir patrauklios.

Vakarų pasaulyje besireiškias naujasis sąjūdis, vadinamas "moters išlaisvinimu", kaip tik ir yra išraiška savimi nepatenkintų bei nelaimingų moterų. Būdamas tokioje būsenoje, jos reikiąsi per agresyvų išsiveržimą. Savo reikalavimams ir teisėms apginti jos panaudoja pernelyg drastiškas priemones — demonstracijas, riaušes ir kt. Šiame sąjūdyje ir jo organizatorių tarpe jaučiama stipri komunistinė įtaka, kuri reikiąsi kraštutinėmis-radikaliomis priemonėmis. Ateitis parodys, kaip šiam sąjūdžiui pavyks išikovoti teisių suliginimą ir kiek naudos iš to bus.

Moksle žmogus pasiekė didelių augštybių, nuolatos atverdamas vis daugiau paslapčių, nuolatos įieškodamas būdų ir priemonių pagerinti gyvenimo kokybę. Tačiau, nežiūrint geriausių pastangų, šiandien žmogus yra daug neramesnis, netikresnis dėl savo rytojaus, labiau rūpesčių spaudžiamas. Tuo reikiąsi žmogaus nemalondomas troškimas kuo daugiau turėti, kuo daugiau pažinti, pasinaudoti siūlomomis galimybėmis praturtinti save, pagerinti gyvenamą aplinką. Asmuo išlaiko savo vidinę pusiausvyrą sugebėjimu pasirinkti tai, kas naudinga jo asmenybės plėtojimui, atmetant visa kita, kas nėra jam esminga. Šitai ir yra pati sunkiausia užduotis. Motinos gi paskirtis yra visur būti laiku, viską matyti, viską suprasti, užjausti, paguosti, padėti, o, reikalui esant, ir gerokai pastūmėti. Už jos meilę, rūpestį ir pasiaukojimą, kaip kuklią padėką, skiriu gražiausią gėlių puokštę. L. I.

KANADOS IVYKIAI

TAISYKLĖS UŽSIENIO KAPITALUI

Pajamų ministeris Herb Gray federaciniam parlamentui pateikė įstatymo projektą, varžantį užsienio kapitalą Kanadoje. Vadinamieji ekonomijos "tautininkai" seniai kelia triukšmą prieš amerikiečių investicijas, reikalaujanti ekonomines nepriklausomybės, Kanados žemės turtų apsaugos. Naujasis įstatymas remiasi tik vienu ekonomisto Joel Bell atliktos 523 psl. studijos patarimu. Federacinis ministeris kabinetas turės atmeti ar patvirtinti kanadiškų firmų pardavimą užsieniečiams, kai jų vertė prašoka \$250.000 arba kai jų metinė apyvarta yra didesnė nei \$3 milijonai. Patvirtinus naująjį įstatymą, šį klausimą spręs J. L. Pepin vadovaujama pramonės ir prekybos ministerija. Sutikimas tokias kanadiškas bendroves parduoti užsieniečiams bus duodamas tik tokiąs atvejais, jeigu savininkų pasikeitimas bus naudingas Kanadai darbo, eksporto ir naujų gaminių įvedimo požiūriu. Užsieniečiai kanadiškų firmų per metus nuperka apie 170. Bendroje investicijų lentelėje tai sudaro vos 10%, o 90% tenka Kanadoje veikiančių užsienio bendrovių ar užsienio kapitalo investicijoms į naujas įmones. Toks užsienio kapitalo antplūdis Kanadon ir toliau nebus varžomas, nes prieš varžtus pasi-

sakytų visų provincijų premjerai, kuriems rūpi bedarbių skaičiaus sumažinimas užsienio kapitalu. Kaip ir galima buvo tikėtis, įstatymo projektas susilaukė aštrios ekonominių "tautininkų" kritikos kaip peršvelnus ir nepakankamas. Jie norėtų, kad federacinė vyriausybė suvaržytų užsienio investicijas ir kad Kanados, kapitalas palaipsniui perimtų užsienio bendrovių kontrolę. Praktiškai tokios minties neįmanoma įgyvendinti nesumenkinus dabartinio gyvenimo lygio Kanadoje. Eiliniam kanadiečiui rūpi ne tautinė ekonomija, bet gaunamas uždarbis. Jam visiškai nesvarbu ar tas doleris yra Kanados, ar gautas iš užsienio.

Premjero P. E. Trudeau vyriausybė senatorių eiles papildė keturiais naujais nariais, liberalų veikėjais — Margaret Norrie iš Naujosios Škotijos, buvusiu ministru George McIlraith, buvusiu N. Škotijos premjeru Henry Hicks ir radijo bei televizijos buvusiu darbuotoju Alasdair Graham. Dabartiniame 102 vietų Kanados senato yra 70 liberalų, 18 konservatorių, 2 partijoms nepriklausantys, 1 nepriklausomas liberalas ir 1 socialinio kredito atstovas. Trūksta dar 10 asmenų, kurių paskyrimas atidėliojamas. Daug kam atrodo, kad (Nukelta į 9-tą psl.)

Lietuvos ir Latvijos žydai Kremliuje

Latvijos žydaitė, atvykusi Izraelin, paskelbė savo įspūdžius vokiečių spaudoje

Bene daugiausia rūpesčių Maskvai jos dabartinėje imperijoje sudaro dvi tautybės — žydai ir lietuviai. Pirmieji visomis galimomis priemonėmis stengiasi gauti leidimą išvažiuoti Izraelin, antrieji kovoja už savo krašto ir religijos laisvę. Ligi šiol tik žydai ir lietuviai laisvajį pasaulį bandė pasiekti iš sovietų pagrobtais keleivniais lėktuvais. Abi pusės turėjo nesėkmių — kalėjime atsidūrė Leningrade nuteista žydų grupė ir mūsiškiai Simokaičiai. Prie nukentėjusių laisvės siekėjų tenka priskirti taip pat ir S. Kurdiką.

Hamburge leidžiamas vokiečių savaitinis žurnalas "Der Spiegel" š.m. 16 nr. paskelbė Latvijos žydaitės Gesijos Kamaiskajos rašinį, kuris turėtų būti įdomus ir lietuviams, nes jame aprašoma pernai kompartijos XXIV suvažiavimo išvakarėse Maskvos augščiausiojo sovietų surengta žydų demonstracija ir jų paskelbtas bado streikas. Jeigu šiandien žydams duodama daugiau leidimų išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos, nuopelnai tenka ne tik spaudimui iš užsienio, bet ir pačių sovietų žydų drąsiesiems žygiams.

Grupė ministerijoj

Savo rašinį žurnalui "Der Spiegel" G. Kamaiskaja atsiuntė iš Izraelio, kurin ji buvo išleista su kitais žydaus. Istoriškos demonstracijos Maskvoj iniciatoriais buvo apie 100 Latvijos žydų, turėjusių nesėkmingą pokalbį su Latvijos vidaus reikalų "ministeriu". Jų grupėi vadovavusi G. Kamaiskaja pasakoja: "Septynių žydų delegacija, kurios ministeris taip pat nenorėjo priimti, nuvyko į jo istaigą. Prieš mus sėdėjo savimi patenkintas pareigūnas: "Nedarykite propagandos! Kas jūs esate? Mokytoja? Gerai, kad jums

neleidžiama dirbti švietime. Pasijęskokite darbo kalvėje..." Po to sekė jau įprasti išsireikimai apie Artimuosius Rytus ir kaltinimai, kad mes esame tėvynės išdavikai. Kurie Izraelyje turėjo brolių, seserų ar kitų artimų giminių, tiems buvo atsakyta, kad susijungti leidžiama tik tėvam ir vaikam. Izraelyje turintiems tėvus ministeris atsakė labai išdrągingai: "Jūs nesate giminės. Tokiais gali būti tie asmenys, kurie gyvena po vienu stogu ir pragyvenimui naudoja bendras pajamas..." Mes sėdėjome laukiamajame kambaryje iki 1 v. ryto, ir ministeris buvo priverstas priimti kiekvieną žydą. Nė vienas iš šimto nesusilaukė teigiamo atsako. Per šešias valandas buvo atmeta šimtas prašymų..."

Kelionė Maskvon

Kovo 10 d. popietę, sovietų kompartijos XXIV suvažiavimo išvakarėse, Latvijos žydai po vieną, po du, po tris susirinko Kremliuje, augščiausiojo sovietų prezidiumo salę primenančiame laukiamajame kambaryje. Prie jų prisijungė šimtas žydų iš Kauno, Vilniaus, Berdišovo, Maskvos bei kitų miestų. Direktoriaus pavaduotojų Dominui buvo įteiktas bendras memorandumas ir pareikalauta kvalifikuoto asmens atsakymų į visus klausimus. Nesulaukdam jokių reakcijos, visi žydai pasirašė naują peticiją, skelbiančią bado streiką.

G. Kamaiskaja rašo: "Lygiai 2 v.p.p. buvo įteikta peticija perduoti prezidiumui, o mes visi susedome. Apatinku viešpatavimą mirtina tyła, nutraukiama tik pareigūnų žingsnių ir iš lauko įsikverbiančio triukšmo. Sėdėjo seni ir jauni, žydai ir prie jų prisijungę rusai demokratai. Sėdėjome ant suolo, o tie, kuriems neužteko vietos, — ant grindų.

Jaukioje šeimos šilimoje, kurios centre matyti motina su savo laime, džiaugsmais ir rūpesčiais

Pasaulio įvykiai

KOMUNISTŲ PARTIZANAI SUDARĖ PROVINČINĘ VYRIAUSYBĘ PRIE demilitarizuotos zonos užimtame Quang Tri mieste. Jų radijas ragina kapituliuoti P. Vietnamo karius bei karininkus ir skatina savo šalininkų sukilimus. P. Vietnamo prez. N. V. Thieu atleido iš pareigų šios zonos karo vadą gen. ltn. H. X. Lam ir III pėstininkų divizijos brigados gen. V. V. Giai, pabėgusius iš Quang Tri ir ten be vadovybės palikusius savo karius. Jų vieton buvo paskirtas gen. ltn. N. Q. Truong, vienas talentingiausių P. Vietnamo generolų. Paniką sustabdė jo duotas įsakymas specialiam šimto šarvuotųjų daliniui šaudyti į visus dezertyrus. Nauja fronto linija dabar organizuojama prie Hue miesto, senosios imperijos sostinės, kuri greičiausiai ir yra pagrindinis dabartinės komunistų ofenzyvų tikslas. Užėmę senąjį Hue miestą ir jame paskelbę provizorinę vyriausybės sudarymą visam P. Vietnamui, komunistai gali pasiūlyti prez. R. Niksonui rimtas taikos derybas, kurios dabar vėl buvo nutrauktos Paryžiuje. Amerikiečių ambasadoriaus W. Porter pranešimu, susitikimas su S. Vietnamo ir komunistų partizanų atstovais Paryžiuje nedavė jokios pažangos. Derybų tęsimas būtų beprasmiškas. Hanojaus laikraštis "Nhan Dan" prez. R. Niksono pastangas pavadino pirato filosofija. Tas kompartijos oficiozas atvirai šaiposi iš prez. R. Niksono reikalavimo sustabdyti ofenzyvą ir pataria tuojau pat atitraukti visą amerikiečių kariuomenę iš P. Vietnamo. Prez. R. Niksonas ir Tonkino įlankoje pasiuntė šeštą lėktuvnų "Saratoga", į P. Vienamo ir Tailandijos aerodromus — kelias eskadriles "Phantom" naikintuvų. Lėktuvų skaičius kariuonės operacijų zonoje pakilo iki 1.000. Spėjama, jog netrukus vėl bus pradėtas Hanojaus ir Haifongo bombardavimas. Amerikiečių kariuomenės vadui P. Vietname gen. C. Abrams duotas leidimas išlaipinti iš Tonkino įlankoje esančių laivų 5000 marinų, jeigu komunistai sudarytų grėsmę 8.000 amerikiečių karių prie Hue miesto ir Da Nango bazėje. Valstybės sekr. W. Rogers Atlanto Sąjungos tarybos posėdyje Briuselyje pabrėžė, kad dėl dabartinės invazijos P. Vietname atsakomybė tenka Sovietų Sąjungai ir kad šį klausimą išskels Maskvon nuvykęs prez. R. Niksonas.

Prie bokalo alaus V. Vokietijos kancleris W. Brandt buvo priverstas atidėti Biorno sutarčių su Maskva ir Varšuva ratifikavimo svarstymą ir pradėti tiesioginius pokalbius su krikščionių demokratų ir opozicijos vadu R. Barzel. Sialis pokalbiais siekiama bendros užsienio politikos linijos sutartims ratifikuoti. Prie bokalo alaus federacinio parlamento valgykloje W. Brandt ir R. Barzel sutarė sutarčių ratifikavimo klausimą svarstyti šią savaitę. Vėliau jų nuomonės vėl suskilo — R. Barzel sakosi nepriimančias jokių kompromisų. Lemiamas žodis dabar priklauso svyruojančiam koalicijos atstovui federaciniame parlamente baronui dr. R. von Kuehlmannui, kurio tėvas 1918 m. Brest Litovske pasirašė pirmąją Vokietijos ir Sovietų Sąjungos sutartį. Jeigu baronas pasisakys už sutartis, balsavimo rezultatas turėtų būti jų ratifikavimą užtikrinantis 249:247. Baronui susilaikius, kancleris W. Brandt gautų nepakankamą vieno balso persvarą — 248:247. Barono perėjimas į opozicijos eiles reikštų parlamentą paralyžuojantį 248:248 balsų santykį.

GRIZO IS RUMUNIJOS Izraelio premjerė G. Meir Bukarešte turėjo keletą valandų trukusius pokalbius su Rumunijos prez. N. Ceausescu ir premjeru I. G. Maurer. Nors buvo kalbama apie visų pasaulio taikos reikalus, pagrindinis dėmesys vis dėlto teko Artimiesiems Rytams. Kovo pabaigoje Egipto prez. A. Sadatą Kaire aplankęs prez. N. Ceausescu sutiko pasidaryti neoficialiu tarpininku tarp Egipto ir Izraelio. Rumunija perduos abiejų pusių pasiūlymus taikos derybų klausimais. Bukarešte premjerė G. Meir apilankė centrinę miesto sinagogą, gavėse jai plojo Rumunijos žydai. Rumunija yra vienintelė komunistinė valstybė, nenutraukusi diplomatinių ryšių su Izraeliu. Ji taip pat nedarė suvaržymų norintiems Izraelin išvykti žydams, kurių buvo net 300.000. Derybas tarp arabų

PRIE BOKALO ALAUS V. Vokietijos kancleris W. Brandt buvo priverstas atidėti Biorno sutarčių su Maskva ir Varšuva ratifikavimo svarstymą ir pradėti tiesioginius pokalbius su krikščionių demokratų ir opozicijos vadu R. Barzel. Sialis pokalbiais siekiama bendros užsienio politikos linijos sutartims ratifikuoti. Prie bokalo alaus federacinio parlamento valgykloje W. Brandt ir R. Barzel sutarė sutarčių ratifikavimo klausimą svarstyti šią savaitę. Vėliau jų nuomonės vėl suskilo — R. Barzel sakosi nepriimančias jokių kompromisų. Lemiamas žodis dabar priklauso svyruojančiam koalicijos atstovui federaciniame parlamente baronui dr. R. von Kuehlmannui, kurio tėvas 1918 m. Brest Litovske pasirašė pirmąją Vokietijos ir Sovietų Sąjungos sutartį. Jeigu baronas pasisakys už sutartis, balsavimo rezultatas turėtų būti jų ratifikavimą užtikrinantis 249:247. Baronui susilaikius, kancleris W. Brandt gautų nepakankamą vieno balso persvarą — 248:247. Barono perėjimas į opozicijos eiles reikštų parlamentą paralyžuojantį 248:248 balsų santykį.

MIRĖ FBI VADAS Vašingtone mirė 48 metus federacinei FBI policijai (Federal Bureau of Investigation) vadovavęs J. Edgar Hoover, 77 metų amžiaus. Visą savo gyvenimą jis buvo skyręs kovai su nusikaltėliais ir krašto išdavikais. Velionies palaikai buvo pašarvoti JAV kongreso salėje po kapitolio bokšto. Tokia pagarba lig šiol buvo parodyta tik 21 asmeniui, kurių 8 yra prezidentai. Tūkstančiai vašingtoniečių praėjo pro jo karstą. Žodį laidotuves tarė prez. R. Niksonas, velionį laikęs savo ištikimu bičiuliu ir patarėju ištiesą šimtmečio ketvirtadajį.

KARAS VIETNAME Baigiant ruošti šį "TZ" nr. JAV prez. R. Niksonas paskelbė S. Vietnamo uostų blokadą. JAV laivynas ir aviacija užminavo Haifongą ir kitus uostus, bet davė 3 dienas juose esantiems laivams išplaukti. Minos pradės veikti nuo šio ketvirtadienio. Tai ypač palies sovietinius laivus, kurie gabena ginklus S. Vietnamui. Bombardavimai tęsiasi.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Uždėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
 Žadaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
 Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
 turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
 Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
 Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for
 advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
 Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* **Liudyti Kristaus prisikėli-**
 mą yra kiekvieno krikščionies
 pareiga — pareiškė popiežius
 Paulius VI bendrosios audien-
 cijos metu Sv. Petro bazilikoje.
 Tas liudijimas tai esąs skleidimas
 Evangelijos. Išvardinęs Katalikų
 Bendrijos tikėjimo pamatus
 Sv. Rašte, popiežius kalbėjo ir
 apie kitus veiksmus, kurie stiprina
 krikščionybę, būtent, tradiciją ir
 Bendrijos mokomąjį autoritetą.

* **Katalikų brolijos** invali-
 dams ir negaluojančioms padėti
 kongresas įvyko Romoje. Daly-
 vavo 400 atstovų iš 12 valstybių.
 Brolija buvo įsteigta 1942 m.
 Verdun, Prancūzijoje.

* **Savonorių Kenčėtojų Cen-**
 tras atšventė savo 25 m. gyvimi-
 mo sukaktį. Tai organizacija, kurios
 nariai lanko ligonius ir juos skatina
 savo kančias jungti į Kristaus auką
 ir su Juo aukotis. Šventės proga
 į Vatikaną buvo suvežta daugybė
 ligonių. Jiems kalbėjo popiežius
 Paulius VI, pabrėždamas, kad savo
 kančias jie liudija gyvenimo prasme.

* **Kubon greit bus pasiūsta** iš
 Čilės 10,000 Šv. Rašto egzempli-
 orių. Jų pasiuntimu rūpinasi
 kard. Raul Silva, kuris tuo reika-
 lu susitarė su Čilėje besilankan-
 ciusi Fidel Castro. Trečdali
 visų išlaidų padengs popiežius
 Paulius VI.

* **JAV vyskupų konferencijos**
 pusmetinis suvažiavimas įvyko
 šį pavasarį Atlantoje. Pirmą
 kartą suvažiavimas buvo visiškai
 atviras spaudos atstovams.
 Suvažiavime jokių sensacijų ne-
 buvo. Viskas praėjo labai dar-
 bingai nuotaikoj. Buvo siūlyta
 įvesti tikintiesiems Komunijos
 priėmimą ranka, tačiau siūly-
 mas nepraėjo. Katechetinio pla-
 navimo komitetas buvo papildytas
 trim vyskupais, o paruoštas
 katechetinis projektas gra-
 žintas papildytam komitetui dar
 peržiūrėti. Vyskupai nubalsavo
 panaikinti pavasarinį savo su-
 važiavimą, o vietoj jo įvesti
 apygardinius posėdžius. Tokių
 būdų vyskupų konferencijos vi-
 suotini suvažiavimai ateity vyks
 tik vieną kartą į metus — ru-
 denį. Vyskupai pasisakė prieš
 abortus ir priėmė planą, įjun-
 giant bendrą darbą vyskupų
 konferenciją ir pasauliečių katali-
 kų konferenciją. Buvo pada-
 rytas pranešimas komiteto,
 svarstančio moters vaidmenį
 Katalikų Bendrijoje. Pasiūly-
 mas dėl karinių dezertyrų am-
 nestijos, taikos demonstracijų
 bei Indokinijos karo nepraėjo.

* **"Planas naujai kunigystei"**
 — tai kritiška studija pasukti-
 no JAV katalikų kunigų fede-
 racijos suvažiavimo, kuriame
 pirmininku vėl perrinktas kun.
 Frank Bonnike. Šią studiją pa-
 rašė kun. Joel Munzing, OFM,
 ir kun. Kenneth Baker, SJ. Jie
 pabrėžia, kad federacijos suva-
 žiavime pasireiškė priešinama-
 sis hierarchinei Katalikų Bend-
 rijos struktūrai, indiferentišku-
 mas savo vyskupams, nužemini-
 mas ir net paneigimas atgam-
 tinės Kunigystės galios, išaug-
 tinimas ir prilyginimas sociali-
 nės — politinės veiklos sakra-
 mentinei veiklai. Suvažiavimas
 taipgi skatins kunigus skirti
 birželio 29, šv. Petro ir Pau-
 liaus dieną, kovai prieš celiba-
 tą. Studija įspėja, kad tokiais
 siūlymais bei nutarimais kuni-
 gų federacija eina į konfliktą su

šio krašto vyskupais ir Vatikā-
 nu. Esą laikas rimtiesiems kuni-
 gams iš tos federacijos pasi-
 traukti. Ši studija jau išsiunti-
 neta 13,844 kunigams trylikoje
 vyskupijų. Netrukus studija
 bus išsiuntinėta ir kitų 9 Ame-
 rikos vyskupijų kunigams.

* **JAV katalikų klierikų fede-**
 racija įsteigta, suvažiavus 134
 atstovams iš 43 seminarijų New
 Orleans mieste. Viena pirmųjų
 suvažiavimų rezoliucijų — dar-
 buotis dėl vedusiųjų Kunigys-
 tės. Kitos rezoliucijos — klie-
 rikų atstovavimas vyskupų su-
 važiavimuose bei rūpinimasis
 klierikų teisių gynimu. Vieni iš
 pagrindinių kalbėtojų suvaži-
 avime buvo JAV kunigų federaci-
 jos pirm. kun. Frank Bonnike.
 Klierikų federacijos pirminin-
 ku išrinktas III teologijos metu
 studentas Ray Diesbourg iš Ci-
 kagos Theological Union semi-
 narijos. Tos pačios seminarijos
 II teologijos metu studentas
 Gregory Commella buvo išrink-
 tas sekretorium. Federacija su-
 skirstyta apygardomis ir kiek-
 vienai apygardai išrinktas vado-
 vas.

* **Dr. Billy Graham** gavo
 1972 m. pranciškonų tarptauti-
 nę ekumenizmo metinę premiją
 už jo nuosirdų ir autentišką
 Kristaus Evangelijos pristaty-
 mą.

* **Kunigų seminarijų dvasios**
 vadovams buvo išsiuntinotos
 anketos, į kurias atsakė 100 se-
 minarijos dvasios vadovų. Suži-
 nota, kad dvi svarbiausios savy-
 bės, kurių reikia šių laikų klie-
 rikams, yra šios: pajėgumas pri-
 imti netikrumą, atsirandantį iš
 nuolatinio keitimosi, bei kritiš-
 kas nuomonės Bendrijoje. To-
 kios kritiškos nuomonės esą
 dažnai veda asmenis į pasitrau-
 kimą iš Katalikų Bendrijos ar-
 ba joje vegetavimą. Pasišventu-
 sieji kunigai, ypač jauni, esą ži-
 no, kad visa tai gali nuvesti as-
 menį į vienišumą ir nusivylimą.
 Tam klierikais turi būti pasiruo-
 šęs. Padaroma išvada, kad pil-
 nai pasiruošęs klierikas yra tas,
 kuris savyje subrandina tikėjimą,
 kuriuo asmeniškai priima
 Jėzų, Jo įsteigtąją Bendriją ir
 visa tai, kas jos atstovaujama.

* **Olandijos liberaliųjų katali-**
 kų grupė, pasivadinus "Atvi-
 rąja Bendrija" ir protestavusi
 prieš popiežių dėl jauno konser-
 vatyvaus vyskupo paskyrimo,
 sušaukė savo visuotinį suvažiavi-
 mą, kuriame dalyvavo 450 as-
 menų. Grupė įsteigė 50 Roer-
 mond vyskupijos kunigų. Toje
 vyskupijoje iš viso yra 1,520
 kunigų.

* **Bendrasis nuodėmių atlei-**
 dimas įvestas Aliaskos vyskupi-
 joje, norint paskatinti Aliaskos
 katalikų tarpe išpažinti. Tai pir-
 masis atvejis Amerikoje, kad
 vyskupas duotų leidimą savo
 kunigams teikti bendrąjį atlei-
 dimą žmonėms, neatlikusiems
 asmeninės išpažinties. Toks at-
 leidimo būdas praktikuojamas
 tikrai karo metu, kareiviams ei-
 nantiems į kautynes. Šis būdas
 nepanaikina asmeninės išpažin-
 ties reikalingumo, nes kiekvie-
 nas būna įpareigotas atlikti pri-
 vačią išpažintį pirma pasitaikiu-
 sia proga. Vyskupas Francis
 T. Hurley pareiškė davęs tokį
 leidimą savo kunigams dėlto,
 kad ten esą nedaug kunigų, ku-
 rie turi apkeliauti didžiulius,
 retai apgyventus plotus.

Kun. J. Stš.

V. Vokietijos socialdemokra-
 tai su liberalais atėjo į valdžią
 1969 m. rudenį, turėdami tik
 kelių balsų daugumą parlamen-
 te. Rinkimuose ir Vokietijos
 kraštų parlamentuose (Landta-
 gus) krikščioniškos grupės ėmė
 gauti vis daugiau balsų. Dėl to
 kilo nuomonė, kad yra pasikei-
 tusi rinkikų valia, ir vyriausybė
 turėtų pasitraukti.

Naujas lapas

Situo lapu V. Vokietijai yra
 balandžio 23 d. įvykę rinkimai
 ir Baden - Wuerttembergo krašto
 parlamentą. Iki šių rinkimų
 kraštą valdė koalicija, kurią su-
 darė vietos Krikščionių Demok-
 ratų Sąjunga — CDU ir social-
 demokratai. Tai buvo lyg tęsi-
 nys kadaise buvusios didžiosios
 koalicijos Bonnėje ir priešingy-
 bė dabatinei. Dėl šios priešingy-
 bės pasitaikydavo ir nesklan-
 dumų tarp partnerių. Jų būda-
 vimo ypač sprendžiant klausimus,
 susijusius su Bonnos politika.
 Mat, pagal V. Vokietijos konsti-
 tuciją, šiuose reikaluose ir da-
 lyvauja kraštai per atstovus.
 Pastarųjų skaičius priklauso
 nuo gyventojų skaičiaus atitin-
 kamame krašte. Atstovai suda-
 ro federacinės respublikos ta-
 rybą (Bundesratą). Šiuo metu
 tarbyba susideda iš 41 atstovo.
 Opozicijai priklauso 21 atstov-
 as. Jie turi įtakos ir valdymą,
 kurin įeina ir ratifikavimas su-
 tarčių.

Baden-Wuerttembergo atsto-
 vai palaikydavo opozicijos pusę,
 nes jie buvo rinkti bei skirti
 CDU, kuri sudarė didžiausią
 grupę vietos parlamente. Tokia
 padėtimi nebuvo patenkinta nei
 opozicija Bonnėje, nei koalicija.
 Todėl CDU siekė per rinkimus
 laimėti tokią daugumą, kad vėliau
 galėtų kraštą viena valdyti,
 o socialdemokratams su liberalais
 tarybai.

Rinkiminė kova

Dabartinės vyriausybės bei
 jos koalicijos žmonės, siekdami

Opozicija laimėjo, kancleris triumfuoja

atimti iš CDU balsus Bundesra-
 te, skelbė Bonnos su Maskva ir
 Varšuva sudarytas sutartis kaip
 didelį laimėjimą ne vien Vokie-
 tijai, bet ir visai Europai. Jie
 kėlė jų reikšmę tarptautinei
 taikai, saugumui, tautų susipra-
 timimui, nusiginklavimui, susita-
 kinimui vokiečių su Rytais,
 Berlyno sutarčių įsigaliojimui,
 žmoniškumo tarp Rytų ir Vaka-
 rų Vokietijų įgyvendinimui,
 Berlyno miesto laisvam atsikvė-
 pimui, V. Vokietijos ūkiui nau-
 jų galimybių atsiradimui, Vo-
 kietijos ir Europos suskaldymo
 nugalėjimui ir t. t.

Opozicijai laikė visa tai "pax
 sovietica", atremta į Brežnevo
 doktriną. Esą ir opozicija siekia
 taikos, atslūgio ir t. t., bet ne
 tuo keliu, kuriuo eina koalicija.
 Tik stiprūs ryšiai su vakarie-
 čiais sąjungininkais esą gali
 anas geroves atnešti ir nuo pa-
 vojų apsaugoti.

Opozicijai atėjo į talką slap-
 ti protokolai bei užrašai pasikal-
 bėjimų Bonnos atstovų su
 Maskvos partneriais. Tai ištrau-
 kos derybų, iš kurių vėliau išdy-
 go dabartinė Bonnos - Maskvos
 sutartis. Šitie protokolai pateko
 į viešumą apie pusantros savai-
 tės prieš rinkimus Baden-Wuert-
 tembergo.

Dėl šių protokolų pasirody-
 mo viešumoje vyriausybė bei
 koalicija darė opozicijai visokių
 priekaištų, bet faktas lieka fak-
 tu, kad jų dėka Bonnos-Mask-
 vos sutarties veidas pasidarė
 ryškesnis ir dėl jo dar vis abe-
 jojusiems politikams. Dabar ir
 jie sužinojo apie pasitarimų bei
 susitarimų užkulius.

Pasirodymas šių protokolų
 dar kartą patvirtino, jog Mask-
 va siekia pirmoje eilėje įtvirtinti
 šį svetimų tautų bei kraštų pa-
 grobimus ir savo hegemoniją
 visoje Europoje.

98 profesoriai ir kiti augstų-
 jų mokyklų dėstytojai savo at-

J. KAIRYS**Mūsų bendradarbis Vokietijoje**

sišaukimu kvietė rinkikus bal-
 suoti už CDU, iš kurios jie tikisi
 atstatymo paurisios tvarkos uni-
 versitetuose ir kitose augstosio-
 se mokyklose, bet 125 evangeli-
 kų vyskupai ir kiti dvasiškiai
 bei sinodui priklausantys pa-
 sauliečiai kvietė palaikyti koali-
 cijos Rytų politiką.

Maskvos trigrašis

Ir šį kartą Maskva prisidėjo
 prie rinkimų savo trigrašiu.
 Kad ir netiesiogiai, ji talkino
 vyriausybei bei koalicijai. Kan-
 dangi pastarosios priešrinkimi-
 nių kalbų tematika buvo pirmo-
 ję eilėje Bonnos-Maskvos ir
 Varšuvos sutartys, tai ir Mask-
 va grasino V. Vokietijai tomis
 pačiomis bei panašiomis pasek-
 mėmis, kaip ir koalicija. Ji sa-
 kė, kad V. Vokietijai neratifi-
 kavus šių sutarčių, ji neves
 daugiau jokių derybų su ja.
 Prieš rinkimus atvykęs vienas
 Kosyginio pavaduotojas žadėjo
 kalnus gėrybių iš V. Vokietijos
 ir Sovietų Sąjungos prekybos
 po sutarčių ratifikavimo, nors
 ši prekyba sudaro tik 1,7% vi-
 sos V. Vokietijos prekybos.
 Krašto gerovei tai nedaug įta-
 kos turėjo.

Maskvos dūda pūtė ir rinkikus
 ir jos kvilingas R. Vokietijai.
 Po savo apsilankymo Kremliu-
 je ir jis kalbėjo apie galimus R.
 Vokietijos gerus kaimyninius
 ryšius su V. Vokietija, jie tik
 bus ratifikuotos sutartys, apie
 prekybos išplėtimą su ja ir
 pan., nors neseniai laikė V. Vo-
 kietiją imperialistiniu užsieniu.
 Buvo net gandų, kad po sutar-
 čių ratifikavimo R. Vokietija
 nešaudys į bėgančius ir vakarus.

Laimėjo CDU

Visdėlto rinkikų absoliuti
 dauguma pasisakė už CDU. Ji
 surinko 53% balsų ir iš 120 vie-

tų gavo 65. Tai didelė staigme-
 nai laimėjusiems ir nusivylimas
 koalicijai — socialdemokra-
 tams su liberalais. CDU tikėjo,
 kad ji laimės rinkimus, bet ne-
 manė, kad gaus absoliučią dau-
 gumą.

Teisindama savo nepasiseki-
 mą, koalicija prikišo CDU, kad
 už ją atidavė savo balsus ir na-
 cionalistai. Bet kiek vėliau pa-
 aiškėjo, kad pastarieji davė jų
 ir socialdemokratams su libera-
 lais. Be to, už pastaruosius bal-
 savo ir dalis komunistų.

Rendamasi rinkimų rezulta-
 tais, opozicija padarė išvadą,
 jog Baden-Wuerttembergo rin-
 kikai yra pasisakę ne vien prieš
 Bonnos-Maskvos sutartis, bet ir
 apilai prieš dabartinę Bon-
 nos politiką. Keli Bonnos koa-
 licijos parlamentarai paliko sa-
 vuosius ir įstojo į CDU.

Kadangi, pagal opoziciją,
 Bonnos - Maskvos ir Varšuvos
 sutartimis Vokietijos sienos su-
 reguliuotos galutinai, tai jų ra-
 tifikavimui reikalinga kvalifi-
 kuota dauguma, t. y. ⅔ visų

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

476. Plioplys, Albinas \$ 100
 Inašus papildė:

209. Petėnas, Petras iki 1000

430. Jokubilius, Silvestras iki 200

431. Jokubilienė, Elena iki 200

A. Plioplys gyvena Toronte, akty-
 viai dalyvauja mūsų visuomeniniame
 gyvenime ir yra nuširdus lietu-
 viškos veiklos rėmėjas. P. Petėnas
 ir jo mieloji gyvenimo palydovė iš
 Sudbury, gražiai ekonomiškai susi-
 tavarė, negyvena vien tikiai sau, bet
 yra visa širdimi susirišę su mūsų lie-
 tuviško gyvenimo reikalavimais ir
 juos tenkindami visuomet ištisias
 savo duosnią ranką. Elena ir Silvest-
 ras Jokubiliai, okupaciją užgindanti
 Vilniaus krašto lietuviai, gyvena
 Delhi, Ont., yra aktyvūs šauliai ir
 savo turimus įnašus papildė kuopos
 metiniu susirinkimo proga. Visiems

už toki nuosirdų lietuviškų reikalų
 supratimą ir jų rėmimą Kanados
 Lietuvių Fondas yra didžiai dėkin-
 gas.

Daugelio talkininkų dėka, kurie
 iki šiol Kanados Lietuvių Fondui
 skyrė savo sumanumą, laiką ir telkė
 lėšas, sudarydami sąlygas metai iš
 metų paremti jaunimo lietuviškos
 veiklos polėkis, išugdytas nemažas
 kapitalas. Tačiau iki šimo tūkstančių
 dar reikia 187 pilnų šimtinių. Ne-
 pasilikime nušaliai ir dar šandien
 ateiame į tą didelę lietuviškos veik-
 los talką. Lietuvių Fondas jūsų lau-
 kia. Inašai priimami lietuvių kredito
 kooperatyvuose Montrealyje, Hamil-
 tone ir Toronte arba siunčiami išdi-
 ninkui adresu: 140 Glendale Ave,
 Toronto 3, Ont.

P. BASTYS, ižd.

KAŠ UŽ LIETUVĄ KOVOJA, TAS Į LIETUVIŲ FONDĄ STOJA!**VISKAS ENCYCLOPEDIA LITUANICA!**

Leidžiant LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJĄ buvo įmanoma šiaip taip vers-
 ti vien iš prenumeratos mokesčio: vieno išleisto tomo prenumerata įgalin-
 davo leisti sekantį tomą. Su ENCYCLOPEDIA LITUANICA yra kitaip. Nors
 ir buvo dėta labai daug pastangų, bet toli gražu nesudarė tiek prenu-
 meratų, kad būtų užtikrintos bent pačios kukliausios sąlygos jos leidimui.
 Jau I-ji tomas išleistas, aiškėjo, kad vargu ar įsigyvens LIETUVIŲ ENCY-
 LOPEDIJOS praktika. Tačiau dirbame toliau įsiekdami išsities. Štai, to
 tikslu — prenumeratorių padaugėjimo — siekdami, perėitą kovo mėn. kre-
 pėmės į ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorius prašydami, kad
 kiekvienas surastų bent vieną naują ENCYCLOPEDIA LITUANICA pre-
 numeratorių. Deja, atsiliepiamas buvo neįtikėtina mažas.

Visdėlto vilties prarasti nenorime. Dar kartą bandome belsti į visų
 lietuvių duris tikėdamiesi, kad gal kiti LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS
 leidyklos leidiniai pagelbės toliau leisti ENCYCLOPEDIA LITUANICA.

Štai, sandėlyje dar turime įvairių LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS
 leidyklos leidinių, kuriuos norime parduoti už augščiausią pasiūlytą kainą.
 Skelbiame išpardavimą, kuris truks nuo š.m. gegužės 1 iki birželio 30 d.

Po birželio 30 d. atsakykime į gautus pasiūlymus.

1. LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 36 tomai, kaina \$299.00, siūlau \$.....
2. VINCO KREVES RASTAI, 6 tomai kaina \$25.00, siūlau \$.....
3. B. Kvilyks, MŪSŲ LIETUVA, 4 tomai kaina \$42.00, siūlau \$.....
4. K. Jurgėla, LIETUVOS SUKILIMAS 1862-64 METAIS, 720 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
5. A. Kučas, AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA, 639 psl. kaina \$10.00, siūlau \$.....
6. B. Railla, DIALOGAS SU LIETUVIAIS 560 psl. kaina \$7.00, siūlau \$.....

O vienuolika kitų leidinių: P. Andriūso rytu I t., J. Balio — Lietuvių
 dainos Amerikoje, J. Sešplaukio — Nemarioji žemė, L. Dambriūno — Lie-
 tuvių kalbos veiksmažodžių aspektai, St. Santvaro — Atidari langai ir
 Aukos taurė, A. Vaičiulaučio — Gluosnį daina, A. Rukšos versta Enėjidė,
 V. Slaito — Eilėraščiai, A. Kutkaus — Dainininko dalia, Lietuvos žemėlapis
 — kaina \$38.00, siūlau \$.....

Vardas pavardė

Adresas

Sia atkarpa prašome išsiskirti ir, pasirinkus norimą leidinį bei
 pažymėjus siūlomą kainą, atsųsti leidyklai: LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA,
 395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA.
 Pinigų iš anksto gųsti nereikia.

P A D Ė K A**A. A. EDUARDUI EMPAKERIUI**

iškeliavus amžinybėn, dėkojame klebonui kun. P. Ažuba-
 liui ir kun. J. Staškevičiui už Rožinį ir velionies palydėjimą
 į kapus, karsto nešėjams, Bendruomenės pirmininkui J.
 Karpiui ir p. Kazlauskui už atsisveikinimo žodį, mieloms
 ponios S. Bubelienei, M. Kalinauskienei, J. Kulikauskie-
 nei ir D. Zakarevičienei už pusryčių paruošimą.

Nuosirdi padėka už užprašytas šv. Mišias, gėles, poreikš-
 tas užuojautas, gausų atsilankymą į laidotuvių namus bei
 palydėjimą į amžino poilsio vietą.

**Žmona, sūnūs Mečys ir
 Algirdas su šeima**

Mielam TĖVELIUI

Lietuvoje mirus, sūnūs — JONUI ir ANTANUI
 MASIIONIAMs bei jų šeimoms reikiame nuosirdžių
 užuojautą —

Algis Ropė

Ona Ropienė

Žalnierinių šeima

(Bus daugiau)

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRUS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINELĖS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVES:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

HISPANUS SVEIKINA SERVUS

Žodis, skirtas prof. Juozui Brazaičiui, spaudos premijos įteikimo proga

Sio straipsnio autorius yra prof. Juozas Eretas, bendradarbiavęs nepriklausomos Lietuvos dienraštyje "XX Amžius" ir pasirašinęs slapyvardžiu Hispanus. Tame pačiame dienraštyje savo straipsnius prof. J. Brazaitis pasirašydavo Servus slapyvardžiu. Red.

Brangus Juozai, šiandien atmintina diena — Jums įteikiama pirmoji lietuviška "Pulitzerio" premija. Džiaugiuosi, kad mūsų išeivių tarpe atsiranda žmonių, kurie protingai vertdami savo išteklius, steigia kultūrinę veiklą skatinančius fondus ir skiria atitinkamas premijas. Ypatingai džiaugiuosi, kad tie geraširdžiai fondatoriai neužmiršta ne publicistikos su žurnalizmu, kuriems šiaip sunku surasti donatorius. Kun. Juozas Prunskis, šios premijos įkūrėjas, pats yra žurnalistas ir kaip toks puikiai žino spaudos svarbą ir kokią rolę vaidina mūsų kasdienybėje lydinči plunksna. Goerres ją vadino "penktą pasaulio galybę". Taip pat džiaugiuosi, kad fondatoriai tos premijos skyrimą pavedė L. K. Mokslo Akademijai, nes ši iškilni mokslo institucija laiduoja bešališką kandidato parinkimą.

Kad Akademija ir šiuo atveju stovi tinkamoje augstumoje, parodo faktas, jog ji pirmąją žurnalistikos premiją skyrė Jums — Juozui Brazaičiui.

Kai lygiai prieš 50 metų Jūs pirmą kartą sutikau savo auditorijoje Kauno universitete, Jums buvo 19, o man 26 metai. Maniau, kad ir Jūs pasuksite ir mokslo plotus, nes iš pat pirmą akademiškų dienų pasižymėjote gabumais, privalomais mokslininkui. Kai Jūs paskui Kauno "Aušros" gimnazijoje ėmėte dėstyti lietuvių kalbą bei literatūrą, galvojau, kad tai bus pasirodymas dar reikšmingesnis akademinėje katedrai. Tame mokytojo mane patvirtino dar Jūs išvykimas į užsienius, kur Bonnos universitete gilnotės į tautosaką. Labai tad džiaugiuosi, kai sugrįžęs tikrai įsijungėte į tas gretas, kurios filosofijos skyriuje švietė ir auklėjo rinktinį akademinį jaunimą. Buvome tikri, kad Jūs toliau praturtinsite mūsų mokslo aruodus brandžiais veikalais.

Deja, negailestingas likimas vėl sunaikino mūsų nepriklausomybę ir kartu su ja išdraskė ir mūsų mokslo šventovę. Tuomet Jūs su kitais pasiryžėliais ėmėte vadovauti mūsų rezistentams. Dėlto viena istorinė nuotrauka iš 1941 m. Jūs parodo mūsų naujos vyriausybės priešakyje. Tai turėjo būti tik laikinė vieta laikinoje vyriausybėje ir kartu duoklė, kurią kiekvienas patriotas turėjo atiduoti tėvynei tamsiausiose jos valandose. Bet tai, ką Jūs ir mes visi laikėme praužiančiu epizodu, skaudžiai tęsėsi iki mūsų dienų, kurios sprendžiamai reikia grumtis už sucementavimą išeivių, už sustiprinimą rezistentų, už tautinį išsamumą jaunios kartos, už puoselėjimą vilties visose lietuviškose širdyse ir iš viso už skiepijamą mėlės Lietuvai, kuriai tarnauti yra visų mūsų pareiga.

Tam žibintui uždegti Jūs negalėjote užsidaryti mokslinei kabinetui, negalėjote atsiduoti

literatūrinėms plonybėms, žavėti estetiškais burtais. Jums gaila buvo okupuoto krašto ir svetimų vėjų blaškomų išeivių. Dėlto Servus jums iš naujo padėjo savo įpareigojančią plunksną.

Dar prieš pusę šimtmečio toji Jūsų plunksna pasisventė didiems idealams. Ir iš tų 50 metų Jūs per 30 išvėrėte redaktoriaus kėdėje — pirmiausia "Lietuvoje", paskui savame, šauniame "XX Amžiuje" ir pagaliau nuo 1952 metų "Darbininke". Pasirinkdamas savo "XX Amžiui" rašomiems straipsniams pseudonimą "Servus", t. y. "tarnas", Jūs pasidarėte tauriausių siekių tarnu ir tuo abiejose Atlanto pusėse apdovanojote mūsų spaudą spindinčiais žurnalistiniais pavyzdžiais. Juk Jūs mokate sąžiningai surinkti medžiagą, sugebate ją objektyviai apsvastyti ir savo išvadas stilingai išreikšti. Visa tai Jūs iškelia į tą publicistinį rangą, kurio augstumoje mes gilii dėkingumu minime Valanciu, Kudirką, Jakštą, Vaižgantą, Pakalniškį, Pečkauskaitę, Dovydaitytį ir tolygius, kurių neviena pralenkė savo išprusimu. Būsimoje mūsų publicistikos istorijoje "Servus" bus pavadinimas vieno jos reikšmingiausių skyrių.

Ta savo publicistika Jūs parodėte didelį pasiaukojimą, nes palikote dirvonuoti mokslą, kurį Jūs traukė reti talentai. Bet šia iškilminga valanda mes nenorime liūdėti dėl to, ko mokslo nustojo dėl Jūsų atsidavimo žurnalistikai, o norime džiaugtis tuo, ką iš tos aukos laimėjo mūsų spauda.

Dėlto Jūs kolega Hispanus, kuris turėjo laimę kartu su Servus bendradarbiauti "XX Amžiuje", Jūs šioje šventėje broliškai sveikina. Linkiu Jums tvirtos sveikatos, kad Jūs apvainikuotoji plunksna mums dar ilgai galėtų rodyti išganingą kelią naujos laisvės link.

Jūs — Juozas Eretas

TIKINCIOSIOS LIETUVOS DIENA KANADOJE

Jau antri metai Kanados Lietuvių Katalikų Centras organizuoja Tikinciosios Lietuvos Dieną kovo pirmąjį sekmadienį. Tai prasmingas ir giliai reikšmingas Kanados lietuvių žygis už tikėjimo laisvę ir jo stiprinimą pavergetoje Lietuvoje. Ta proga renkamos aukos religinei šalpai tėvynėje. Šiais metais aukoj:

\$1.000 Toronto Prisikėlimo parapija (klebonas kun. P. Barius, O. F.M.); \$800: Hamiltono Aušros Vartų parapija (mons. dr. J. Tadarauškas); \$500: Toronto Sv. Jono Krikštytojo parapija (kun. P. Ažubalis); \$200.25: Sudbury, Ont. (kun. Ant. Sabas); \$106.30: Montreale Aušros Vartų parapija (kun. L. Zaremba, SJ); \$100: Delhi Sv. Kazimiero parapija (kun. dr. J. Gutauskas); \$40: Edmontono lietuvių katalikų misija (kun. I. Grigaitis); \$29.50: Winnipego Sv. Kazimiero parapija (kun. J. Bertasius); \$122: Otavos lietuvių katalikų kapelionija (kun. dr. V. Skilandžiūnas); \$50: St. Catharines lietuvių katalikų kapelionija (kun. J. Liauba, OFM); \$30: Windsor Sv. Kazimiero parapija (kun. D. Lengvinas); \$111: Montreale Sv. Kazimiero parapija (kun. dr. F. Jucevičius).

LK Religinė Salpa nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams. Valdyba

Kai ateina Motinos Diena, prisimename savo mamytės ne tik gėlėmis, eilėrašiais, bet ir maldomis

Cikagos vyrų A krepšinio komanda "Lituanika", nugalėjusi savo varžovus Klevelande ir tapusi čempione

Nuotr. J. Carlos

DISKUSINĖS MINTYS

Moterys teises turime išsikovoti

Šių laikų moterys mėgsta skųstis laisvės stoka ir teisių apribojimu. Tai tikra tiesa. Priklausome nuo vyrų. Mūsų vyrai, auklėti ano meto mokyklose, pagal seną paprotį, labai šykštūs moterų laisvės srityje. Jie ypač akyliai budi, kad nepaleistų "vadinčių" iš rankų šeimos vežimė.

Taip buvo auklėjama ne tik anapus, bet net ir šiaurės Atlanto. Pociams moterims tai patiko. Jos ne tik nesistengė nieko pakeisti, bet dar siekė augščiau pakelti vyro autoritetą. Vyras buvo skelbiamas valstybės bei pasaulio valdovu, bažnyčios autoritetu, šeimos galva. Tai dažnai paviršydavo ir kalburiu dvasiškiai.

Argi ne moterys pačios kaltos, kad taip buvo palikta iki šių laikų? Jos visada buvo ir yra pasyvioji gyventojų grupė. Auklėtojų įtikintose iš mažens savo nevertumu, jos nedrįsdavo už save galvoti arba kur nors prieštintis, nes vistiek pritarimo nebūtų sulaukta ne tik iš vyrų, bet ir iš daugumos pačių moterų. Buvo didelė privilegija — teisė balsuoti, bet ir tuo jos ne per daug naudojosi.

Dar netaip seniai mūsų moterų (ir net motinų!) neturėjo teisės sau vyro vedyboms pasirinkti. Vyrą ji laimingesnė ir tuo atžvilgiu buvo.

Mūsų sesės iš pietinės Europos — italės, portugalės — dar ir dabar nedirba niekur išieiti be vyro leidimo, išskyrus bažnyčią. Išėigos ir jų dukterims labai suvaržytos. Kanados ir JAV moterys taip pat dar nesijaučia esančios pilnateisės šiose vyrų pasalyje, ypač politikoje. "Feministinis" judėjimas populiariai vadinamas kaskart plačiau. Kartais vyras sąmoningai stengiasi tai išjuokti ir sutrukdyti, nes jįms tai atrodo, neprimtina, juokinga. Pačius "feministus" tikslus jie iškreipia: moterį piešia su nenormaliai padidintais mukuais, rodo ją karo lauke ir pan., nors tai neturi nieko bendro su moterų judėjimo tema. Atrodo, vyrai dar vis nėra tikri ko jos siekia. Dalis moterų pačios pastato save pajaukai — mėto savo aprangą, pamėgdžioja vyrišką stilių ir grasiina paversti jiems priklausanti darbus bei profesijas. Bet tai greičiausiai psichiniai nesveikų ar juokdanti išdaigos arba tų, kurios jieško ne lygybės, o tik pasigarsinimo. Tokios nėra tinkamai organizuotos, informuotos ir tik pykina vyrus. Kita grupė — tai pasyviųjų. Jos laimingos nieko neveikdamos ir gyvena pasislėpusios už vyriškų pečių (savo vyrų), nenori galvoti apie kokias kitas teises ar pareigas.

Tikras moterų judėjimas dėl lygių teisių yra artimas tik toms, kurios pajęgia suprasti, kad šeimai turi būti "bosas" tas, kuris gudresnis, arba jokio; kad vaikus saugoti bei auklėti jai vienai per porą dešimtmečių (kol užaugs) po 24 val. į parą neįmanoma — psichiškai nesveika tiek jai, tiek vaikams. Ne be reikalo sakoma, kad šitoks gyvenimas iš jos padaro "human vegetable". Tada, žinoma, vyras tampa jau aiškus "šeimos galva". Žinoma, nevisose šeimose taip yra, bet išimtis taisyklės nesudaro. Dėlto mes privalome jau turimas savo teises saugoti ir įieškoti būdu, kaip savo amatai ar profesija išlaikyti ir šeimai auginti.

Kaikuriuos tvirtina, kad moteriai dirbti neapsimoka, nes atlyginimas menkas. Tai tiesa. Vyras už tokį pat darbą augščiau vertinamas, nežiūrint nė į tuos atveius, kai ji pati išlaiko šeimą. Greičiausiai taip yra nustatyta, kad moteris nesiveržtų į viešus

darbus ir paliktų tik šeimos motiną, skalbėją, virėją, tarnaitę. Be gero susiorganizavimo sunku iš tokios būklės pabėgti. Namų darbų negalima paneigti, bet neįmanoma palikti taip, kaip iki šiol buvo. Motina be jokio atsinaujinimo, be žinių papildymo eina tas pareigas, kol galutinai fiziškai ir dvasiškai nusidėvėjusi, tampa neįdomi, irzlė, senų pažiūrų motina vaikams, paliegsi, nemoderni, senė vyrui, kuris dažnai gėdinasi parodyti ją draugams.

Prieš tokią būklę moterų judėjimas ir kovoja. Jis kovoja prieš valstybės įstatymus, kurių sudaryme moterys nedalyvavo.

Vyriškos valstybės galvos garšiai kalba, kad kriminalistų didžiausias nuosimtis ateina iš surisusių šeimų, tačiau jokio praktinio įstatymo iki šiol nesudaro, kaip apsaugoti tokioje padėtyje vaikus, kurių tėvas neuina "viengungiškų" kelių, palikdamas juos vienai motinai. Jie net pamiršta, kad tokių eilėse auga ir būsimieji vyrai, ne tik moterys. Šis tas daroma tų nelaimingųjų apsaugai, bet praktiškai tai nepadaeda. Tik muiilo burbulas tie vadinami "family courts" ir "social workers", kurie giriasi spaudoj savo nuveiktais darbais.

Mes, moterys, esame nedrąsios pareikšti savo nuomonę prieš neteisę. Už tai ir nesame išklaustos. Pagaliau ir tarp savęs nelabai susiklausome. Mums net ikalta į galvą, kad nekęstume viena kitos ir nepasitikėtume. Pačios ignoruojame profesionalus — gydytojas, mokytojas, advokatas. Kažkodėl nenorime tikėti, kad jos lygiai pasiruosiosios, kaip vyrai.

Moterys sovietinėje sistemoje — vaio Budapešto gatvės

ČESNAKAS — geras vaistas
Česnakas (garlic) yra natūralus kraujolantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo nešvarumų, nuo pavimų bakterijų bei įvairių virusų. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingas česnako daleles, kuri medikacijoje jau seniai vartojamos. Per ilgiaus šimtmetus milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydymą bei stiprinamąją galią. Stenkitis būti stiprus ir sveikas. Dar šiek tiek nusipirkt "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausitės geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi šios česnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

Plataus masto ir mosto renginys

XVIII Kanados Lietuvių Diena Montrealyje spalio 7—8 d. d.

Separatistiniai montrealiečiai. Jei vakarinės Kanados provincijos ir net vakariniame Ontario gyvenantieji lietuviai kartais jaučiasi kultūriškai ir visuomeniškai izoliuoti nuo lietuviškosios Kanados didžiųjų centrų, visiškai suprantama, prisiminus kanadietiškuosius nuotolius. Kad panašiai kartais pasijunta ir montrealiečiai, be abejonės, gali kaikam sudaryti savotišką paradoksą. Tačiau geografinė padėtis ir šiuo atveju visdėlto turi savo įtaką...

Kai torontietis vyksta Londonan, hamiltonietis į Niagaros pusiasalio telkinius, o sakykime, katarinietis Hamiltonan — viskas juk čia pat. Automobilių lingieji lietuviai ir kaimyninės kolonijas vyksta maždaug kaip ir kiek tolimesnį priemiestį. O Montrealis, rodos, beveik už kalnų ar vandenynų. Pagaliau ir dažnam montrealiečiui Niujorkas bei kiti Naujosios Anglijos miestai atrodo "arčiau kaip Torontas ar Hamiltonas".

Gal dėlto ilgainiui ir pradėjo ryškėti savitiškos Montrealeio lietuvių "separatistinės" tendencijos, kaip kad sakoma, "go it alone" nuotaikos. Palyginti, retai, bent daug rečiau už torontiškiuosius, Montrealeio lietuvių pasikviečia prelegentų iš kitur. Rečiau Montrealyje pasirodo ir kitų vietovių lietuviškieji ansambliai bei kiti menininkai. O montrealiečiai juk visai nesisiauja menkesniais kanadietiais už kitus ir iš tikrųjų nebando kurti "Parti Quebecois" lietuviškojo atitiktens...

Visi neišsitenka
Aštuonioliktoji Kanados Lietuvių Diena Montrealyje artėja. Netrukus bus vasara, tas turizmo bei stovyklų laikas ir kolonijų gyvenime truputį letargiškas metas, o rudenio, spalio 7—8—9 dienomis, jau įvyks tas tradicinis Kanados lietuvių sąskrydis.

Planuojant ir organizuojant šią Lietuvos Dieną kartais iškil-davo ir šokia tokia abejonė, ar "atskirajį" Montreali suplauks lietuvių iš kitų lietuviškosios Kanados centrų, na, ir iš Amerikos. Pagaliau ar nuotoliai ir su jais susijusios išlaidos nesudarys neperžengiamos kliūties sukviesiti programos atlikėjų iš tolimesnių vietovių.

Bėgiu, kitas samprotavo, buvo 1967-aisiais, kai Montrealyje vyko pasaulinė paroda, kai į tada vykusią Kanados Lietuvių Dieną žmonės Montrealin važiavo jau vien turistinio smalsumo vedami. Bet 1972-aisiais?

Pasirodo, kad tos abejonės iš tikrųjų nebuvo pagrįstos. Montrealis visdėlto yra vienas įdo-

Motina Lietuvoj
J. Narūnė

Pirmąjį gegužės sekmadienį tu vaikščioji liudinti po laukus ir pievas. Didelis skausmas gaubia tavo veidą. Prisimintimai ir šūrupis vaizdai veria tavo širdį...

Juk neperseniai šitoj žydinčioj pievoj tavo dukrelė, nerūpestingai dainuodama, vaikinas pynė — meilėje išnešiotą, gražiai užaugintą...

Kur finai dabar? — išplėsta iš tavo namų, išplėsta iš tavo širdies... Ziavrus okupantas visus kaimynus vėžė, išvėžė ir tavo brangiausiąją, tau iš namų išvažiavus...

Ir kai išraudotos tavo akys nebegali daugiau cerkti, o sudžiūvusios lūpos nebešaltaria maldos žodžio, — tu savo skausme, lyg suakmenėjusi, regį savo dukrelę tolimam Sibire šaukiančią: "Motule mano!"

Ji taip pat gal dieną naktį rauda, prievarčios darbus dirbdama, stumdama, badu marinama, Sibiro pismynuose seldama... Tu, kaip sužeistoji liūtė, norėtum bėgti, atimti savo vaiką iš cergijos nagų! Bet kur bėgti? Ką klausyti? Visi keliai tau uždaryti... Ir nevilnities sielvartas tave pakerta...

Tu cerki šiandieną toje pačioje pievoje, kur ji dobi-lyt vainikais dabindavosi. Pievos dobilėlių tu spaudai prie savo lūpų, o širdis skausmingai plažda: "Dukrelė mano, lelielė mano, ar sugrįžti namo?"

Didelį sopulį tu neši krūtinėje, Motina! Tu Sopulinga Lietuvis Motina! Tu Motinos Diena neatneša motiniško džiaugsmo, tik atnaujiną tavo žaizdas...

Austrija, 1946

mausių ir spalvingiausių šiaurės Amerikos miestų, o ir lietuviškasis Montrealis, matyt, pakankamai spalvingas, margas, smalsumą žadinantis, atseit, patrauklus. Nežiūrint ateinančią vasarą įvyksiančio II pasaulinio lietuvių jaunimo kongreso, susidomėjimas XVIII Kanados Lietuvių Diena Montrealyje jau dabar yra pastebimai ryškus, o Algio Klčiaus vadovaujamam rengėjų komitetui tokios nuotaukos ir gaunami atsiliepimai kelia optimizmą bei darbštumą.

Juozui Piečaičiui, kuris rūpinasi XVIII K. L. Dienos didžiųjų koncertų, tas kone visuotinis dėmesys sąskrydžiui sudarė ir šokių tokių galvosūkių. Pasirodo, kad iš tikrųjų pajėgių sceninių vienetų ir menininkų, kurie sutinka ir pageidauja dalyvauti XVIII K. L. Dienos programoje, yra kur kas daugiau, negu patys renginio rėmai leidžia. Ne tariamasis Anglijos miestai atrodo "arčiau kaip Torontas ar Hamiltonas".

Nemaloni atranka
Pirmiausiai buvo apsispręsta ribotis vien tik Kanados lietuvių sceniniais vienetais ir menininkais, nes tai juk Kanados lietuvių Diena. Betgi ir lietuviškojoje Kanadoje yra didelis atliekų pasirinkimas, tad norom nenorom teks daryti nors ir labai nemalonią, bet neišvengiamą atranką.

Specialiai programos komisijai, kurią, be J. Piečaičio, sudaro Montrealeio jaunimo ansamblio "Gintaro" šokių vadovė Hilda Lapinienė ir Montrealeio valstybinės teatro mokyklos dėstytoja Birutė Nagienė, — teko su savotiška širdgėla atsiskyti iškilų ir publikai labai patrauklių atliekų. Iš tikrųjų dar ne su visais programos dalyviais galutinai susitarė, bet dalis atliekų jau žinoma.

Pirmiausiai paminėtinas bene jauniausias vienetas, visiškai neseniai savo veiklą pradėjęs, bet jau spėjęs labai puikiai užsirekomenduoti — Hamiltono mergaičių choras "Aidas", kuriam vadovauja solistas V. Verikaitis. Be to, programoje dalyvaus ir du bendravardžiai — Toronto ir Montrealeio "Gintaro" ansambliai. Ritos ir Juozo Karasiejų vadovaujama torontiške tautinių šokių grupė "Gintaras" savo šauniais pasirodymais didelio publikos prielankumo nusipelnė ne tik Š. Amerikoje, bet ir Europoje, kur praeitaisiais metais gastrolavo. O Zigmą Lapino vadovaujamas Montrealeio "Gintaras" su liaudies instrumentų orkestru, šokėjais ir vokaline grupe yra labai savitas, originalus ansamblis, kuris buvo itin šiltai įvertintas po daugelio koncertų Š. Amerikoje.

Ontario Londono mergaičių kvartetas "Rasa", kuris ypač jaunimo yra labai mėgstamas, XVIII K. L. Dienos metu dainuos dviejuose renginiuose: baliaus metu ir jaunimo vakare.

Didysis susitikimas
Jei Lietuvių Dienos metu tradiciškai svarbiausiu oficialiuoju įvykiu yra koncertas, tai didysis lietuvių susitikimas, susipažinimas ir, kaip sakoma, pasidomėjimas vyksta baliaus metu. XVIII K. L. Dienos baliumi rūpinasi Br. Niedvaras, kuriam tu rūpesčių iš tiesų netrūksta. Reikia pasirūpinti pacia sale ir jos dekoravimu, o gausios viešnios ir svečiai juk bus išalkę ir ištroškę, turi būti geras, visus patenkinantis orkestras, negali trukti nė įvairių ar pramogų.

Irena Lukoševičienė baliaus metu organizuos tris atskiras loterijas. Ištroškusiųjų savo laimę galės išbandyti specialiaame bonkų traukime. Kiti išloš įvairiais skanėstais turtingai apkrutusi stalius. O pagrindinėje loterijoje visi laimėjimai bus iš tikrųjų vertingi ir patrauklūs, idant niekam nekiltų pagunda išlošąjį daiktą paaukoti... sekančią loteriją...

XVIII K. L. Dienos balius vyks James Lyng mokyklos puošnioje salėje, kurios priesalėje bus Montrealeio lietuvių dailininkų kūrinių paroda. Gyčio Vazalinsko organizuojamoje parodoje bus išstatyti ir neseniai mirusio dailininko Vytauto Remeikos paveiksai.

Tad aštuonioliktoji Kanados Lietuvių Diena organizuodami, montrealiečiai "atskirumu" iš tiesų nepasizymi. Tai bus plataus masto ir mosto renginys, apimantis ne tik iškilų ir neeilinį koncertą, šaunų balių, dailės parodą, bet ir jaunimo vakarą, sporto žaidynes, patrauklų XVIII K. L. D. leidinį ir kitus dalykus. Apie ką skaitytojai bus laiku painformuojami.

Z. A.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MASKVOS KONTROLEJE

Siame skyriuje balandžio 13 d. esame rašę apie Lietuvos Mokslo Akademijos papildymą trim tikraisiais nariais ir dešimčia narių korespondentų. Tikrųjų narių skaičius pakilo iki 19, narių korespondentų — iki 25. Iš oficialių pranešimų atrodė, kad Lietuvos Mokslo Akademija pati nustato akademikų skaičių, pati susiranda kandidatus, bent jau šiuos reikalus tvarko be Maskvos kontrolės. Šias išvadas sugrėžė „Komjaunimo Tiesos“ balandžio 22 d. laidoj paskelbtas A. Jursko pasikalbėjimas su Lietuvos Mokslo Akademijos mokslinio organizacinio skyriaus viršininku Jonu Samaičiu. Pasirodo, Lietuvos Mokslo Akademijos narių skaičių prižiūri, kandidatus tvirtina ar net ir parenka Sovietų Sąjungos Mokslo Akademija. J. Samaitis, paklaustas, kaip renkami nariai i Lietuvos Mokslo Akademiją, „Komjaunimo Tiesos“ skaitytojams pasakojė: „LTSR Mokslo akademija prašo TSRS Mokslo akademijos sutikimo skirti reikalingą vietų skaičių tikriesiems nariams ir nariams korespondentams pagal atskiras mokslo šakas. Sąjunginė akademija apsvaisto šį klausimą prieš respublikos mokslininkų sesiją ir pareiškia laisvą pateikti galimas kandidaturas. Po to šios akademijos prezidentas priima atitinkamą nutarimą, kuriuo sutinka su mūsų pasiūlymais. „Tiesos“ laikraštyje paskelbiame, kad atidaromos vakuojančios vietos tikriesiems nariams ir nariams korespondentams užimti. Respublikos mokslo įstaigos pasiūlo savo kandidatus. Tuomet LTSR Mokslo akademija vėl kreipiasi į TSRS Mokslo akademiją ir gauna rekomendaciją — šį arba sutinka su tomis kandidatūromis, arba pasiūlo kitas. Po to LTSR Mokslo akademijos mokslo skyriuose (jų yra trys — fizikos, technikos, chemijos ir biologijos bei visuomeninių mokslų) šie kandidatai yra renkami slaptu balsavimu. Taip pat slaptu balsavimu galutinai jie yra išrenkami respublikos Mokslo akademijos visuotinio susirinkimo ataskaitinėje rinkiminėje sesijoje...“ Galutiname rezultate Lietuvos Mokslo Akademijai tepalikama teisė Maskvai pririnkti kandidatus patvirtinti slaptu balsavimu. J. Samaitis nutylėjo esminį dalyką — kandidatų skaičių. Jeigu jų būna tik tiek, kiek reikia išrinkti narių, tai ir tas slaptas balsavimas tada neturi reikšmės.

KAUNIEČIŲ SVENTĖ

Balandžio 22 d. Kauno sporto halėje buvo surengta XXII tautinių šokių sventė, kurioje dalyvavo apie 1.000 kauniečių šokėjų iš miesto mokyklų, imonių, „Žilvicio“, „Suktinio“ ir „Rasos“ grupių. Sventės programoje buvo lietuvių tautiniai šokiai bei žaidimai, kiti tautų šokiai. Ypačingą dėmesio susilaukė pirmakart atlikti šokiai, kuriuos sukūrė kauniečiai choreografai ir kompozitoriai. Sventė užbaigta trunkiančiu „Suktinio“. Jos vadovais buvo K. Motuza ir R. Tamutis. Siemetinis kauniečių tradicinis renginys oficialiai turėjo būti skirtas Sovietų Sąjungos penkiasdešimtiesmei. Jo dalyviai padėjo pavasarinį gėlių puokštę prie Lenino paminklo, muzėjaus bokšto varpams skambinant revoliucines sovietų melodijas.

MOKYKLOS SUKAKTIS

Balandžio 22 d. 50 metų sukaktį paminėjo 1922 m. Klaipėdoje įsteigta K. Donelaičio vidurinė mokykla, iligus metus buvusi Mažosios Lietuvos kultūros ir mokslo centru. Brandos atestatus čia gavo daugiau kaip 1.200 vaikų ir merginų. „Komjaunimo Tiesos“ jubilėjaus proga skaitytojams primena kėlis žymiuosius šios mokyklos auklėtinius — rašytoją L. Janušytę, kompoz. E. Baisį, sportininką V. Saunorį, Lietuvos stieginio kvarteto smuikininkę K. Kalinauskaitę-Fiedzinskienę, dail. L. Rimeikį, dirigentą A. Kalinauską. Sukaktuvinėje iškilmėje dalyvavo nemažas būrys buvusių mokinių ir mokytojų.

DAILĖS DIENOS

Lietuvių vyksiu dailės dienų progą prisiminti 1907 m. Vilniuje surengta pirmoji lietuvių dailininkų

paroda, turėjusi apie 20 dalyvių. Tame pastate dabar yra įsikūrus Lietuvos Mokslo Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institutas. Prie jo sienos buvo prikaltas memorialinė lenta. Jos atidengime žodį tarė Dailininkų Sąjungos pirm. prof. J. Kuzminskis, džiaugdamasis padidėjusia dailininkų šeima, nes tą dieną sąjungon buvo pūmti 34 jaunieji dailininkai. Iš jų spaudoje minimi: grafikai I. Katiniūtė, P. Repšys, R. Tarabilda, R. Čarai, G. Didelytė, tapytojai S. Nenarva, A. Taurinskas, skulptoriai K. Palamsis, S. Sarapovas, taikomosios dailės atstovai G. Didžiūnaitė, G. Baginskienė, O. V. Vincėvičiai, K. Satūnas, B. Bružas, M. Simelis, L. Tulytė, Z. Dargienė. Sąjungos nario bilietų įteikimo proga jauniems dailininkams koncertą surengė radijo ir televizijos ansamblis „Armonika“ su aktorium J. Cepaičiu.

KULTūros VEIKEJAS?

Vilniaus revoliucijos muzėjuje balandžio 10 d. buvo pagerbtas atsargos gen. mjr. Vladas Karvelis, karinėje karjeroje pradėjęs nepriklausomos Lietuvos karo mokyklos absolventu 1919 m. ir ją užbaigęs sovietų Raudonosios Armijos 29-tojo šaulių teritorinio lietuviško korpuso 184-osios divizijos vadu. Amžius 70 metų sukaikties proga jį sveikino buvęs politrukas ir vilniškės KGB viršininkas, dabar teisingumo „ministeris“ vadinamas A. Randakevičius, komisaras gen. mjr. P. Petronis, atsargos karininkai — gen. mjr. A. Urbšas, plk. V. Lunia ir kt. Vilniškės augštesiosios tarybos prezidentas V. Karveliui suteikė Lietuvos „nusipelnusio kultūros veikėjo“ vardą. Vienintelis V. Karvelio susidūrimas su kultūra, atrodo, yra jo vis dar einamos kultūrinį ryšių su užsienio lietuvių komiteto pirmininko paradinės pareigos.

ATEISTINĖ PARODA

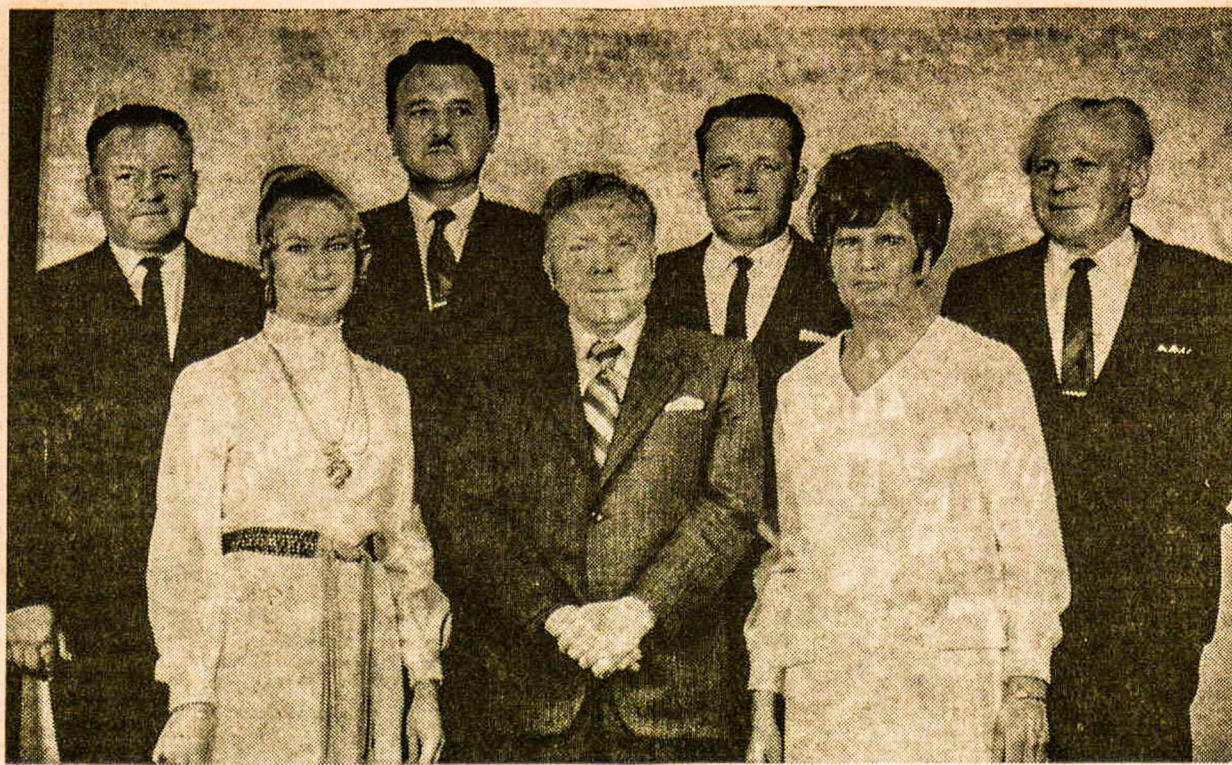
„Komjaunimo Tiesos“ 78 nr. pranešama, kad Mažeikių kraštotyros muzėjuje pirmą kartą Lietuvoje atidaryta kilnojamoji ateistinė paroda „Ko moko biblija“, paruošta Vilniuje veikiančio ateizmo muzėjaus. Jos eksponatai — ant aliuminijos plokštelių perkelti prancūzų XIX š. dail. Gustave Dore 24 Biblijos vaizdai su ateistinėmis komentarais, kurie padeda „geriau suvokti šventraščio epizodą, jo mitologinį turinį“. Paroda bus pervežta į Skuodą, Seda, Plungę bei kitus šiaurinės Lietuvos miestus. Tokia pirmoji kilnojama paroda liudija ateistinės propagandos suintensyvimą.

TVIRTESNI UŽ BLUSAS

J. Dagilis „Komjaunimo Tiesos“ 82 nr. skaitytojams humoristiškai pristato Biržų rajone pagarsėjusius Kvetkų sovchozo mechanizatorius — Praną Povilonį, Petrą Augustinavičių, Vytautą Remeiką ir Juozą Bruzgulį, stiklinių mėgėjų, paragusius kažkokio neafkškos kilmės skyčio: „Kol rajoninės ligoninės medicinos personalas vyrus plovė iš vidaus ir išorės, laboratorijoje pasukubomės tyrė butelio turinį. Paaiškėjo, kad tai čemeryčių tinktūra — nepamainoma priemonė naikinti blusoms ir kitokiems parazitams, kurie viešias galvijuose. Aiškumo dėlei reikia pasakyti: čemerys, kaip liaudies vadinama, čemeryčia — lėlijučių šeimos daugiametis nuodingas vaistinis augalas. Čemeryčių tinktūra — stiprus nuodai, paralyzuojantys judesius. Na, o „saunioji ketveriukė“ ilko gyva: šiaip ar taip, ne blusos, o tvirti vyrai.“

KARSTAI IR GELES

„Valstiečių Laikraščio“ redakcija 50 nr. paskelbė U. Kačienės skundą: „Zagarėje ir jos apylinkėse gyvena keliolika tūkstančių gyventojų. Tačiau Zagarės mieste Joniško buitinio gyventojų aptarnavimo kombinatas neįsteigia karstų dirbtuvės. Karsto pirkti reikia važiuoti į Joniškį 30-40 km. Sako, Zagarėje esą stalių, kurie galėtų karstą padaryti, bet nėra kas nudažo. Ar ne keista? Negausi Zagarėje ir gvyų gėlių. Buitinio gyventojų aptarnavimo kombinatas gamina tarsi pajaukai...“ popierinius vainikus. Ir tų ne visada yra!“ V. Kst.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba, sėkmingai užbaigusi savo darbo dvejų metų laikotarpį. Iš kairės: Pr. Lesevičius, L. Verbickaitė, J. Kristolaitis, pirm. K. Milleris, O. Stasiulis, M. Borusienė ir K. Mikšys. Nuotr. A. Juraičio

HAMILTON

LVS „RAMOVĖ“ išsirinko naują valdybą: pirm. K. Mikšys, vicepirm. J. Petraitis, sek. K. Baronas, ižd. J. Tarvydas, viešajoms globėjais ir ligonių lankytojais J. Mačiulaitis. Revizijos komisija: pirm. J. Stankus, nariai — B. Milašius, M. Šniolis; kand. J. Kažemėkas, J. P.

MOTINOS DIENĄ minėsime sekmadienį, gegužės 14. AV bažnyčioje 11 v. bus atnaušijamas Mišios lietuvių motinų intencija su tai dienai pritaikyta pamokslu ir „Libera“. 4 v.p.p. Jaunimo Centro salėje įvyks minėjimas, kur paskaita skaitys seselė Ignė iš Toronto, o Vysk. M. Valančiaus lituanistinė mokykla atliks meninę programą. Minėjimą rengia Bendruomenė, kuri kviečia visas motinas ir plačiąją lietuvių visuomenę minėti dalyvauti. Siemet minėjimas yra ruošiamas baltiau pavardžio, kur visi susirinkusieji prie kavos ir pyragų galės pasiklausyti jdomios kalbėtojos ir pasižiūrėti jaunųjų mūsų talentų.

KLB Hamiltono apylinkės v-ba KLB HAMILTONO APYLINKĖS rinkiminė komisija skelbia, kad rinkimai į KLB Hamiltono apylinkės valdybą ir kontrolės komisiją 1972-73 m. kadencijai įvyks 1972 m. gegužės 14 d. Aušros Vartų par. salėje, 59 Dundurn St. N. nuo 9 v. r. iki 8 v. v. Kandidatai į valdybą: K. Baronas, V. Čegytė, K. Mikšys, Br. M. Mašius, B. Orvidas, L. Skripukė, A. Stančevičius, A. Stosius, H. Svažas. Kandidatai į kontrolės komisiją: J. Bajoraitis, V. Kežinaitis, Stella Samus. Visi Hamiltono ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti balsavime. Balsuoti gali visi, turintieji 18 m. ir vyresni. Rinkiminė komisija

B. A. JUOZAPAVIČIŲ PAGERBIMAS. Balandžio 29 d. įvyko B. A. Juozapavičių 25 metų vedybinių gyvenimo sukakties iškilmė. Draugai surengė pobūvį Jaunimo Centro salėje, kur dalyvavo apie 100 asmenų. 5 v. p. p. Mišias atnaušavo mons. dr. J. Tadaraušas. Jubilisui salėje pasitiko su duona ir druska M. Setkuvienė ir B. Kronas. Papietavus sekė kalbės. Pirmas kalbėjo monsijonas, po jo — S. Setkus. Sveikino KLB Hamiltono apylinkės pirm. K. Milleris, St. Catharines apyl. pirm. J. Sarapnickas, J. Mikšys, M. Čainauskas iš Londono, V. Miceika iš Simcoe ir S. Viskantas iš Stouffville. Sveikinusius baigė Birutės studijų kolegė Lydija Valiečienė. Visi kalbėtojai iškėlė stiprią Birutės ir Alfonso Juozapavičių šeimos lietuvišką dviasį. A. Juozapavičius lietuvišybą darbą stipriai dirba jau apie bene 25 metai. Tik atvykęs Kanadon į aukso kasyklas, įsijungė į visuomeninį darbą. Dainavo kvartete, šoko tautinius šokius, deklamavo ir dalyvavo radijo programoje. Vėliau — nuolatinis choro ir „Aukuro“ teatro dalyvis, ir dabar laikas nuo laiko padeda jaunimui dainuoti ar vaidinti. Per eilę metų buvo įvairiose Bendruomenės pareigose, dvejus metus iš eilės — apylinkės pirmininku.

Birutė Juozapavičienė yra, kaip vienas kalbėtojų pasakė „ateitininkė nuo pirmos gimimo dienos“. Pina nebergo baltų universitete studijuojama chemija, čia susitiko Alfonsas ir už jo ištėkėjo. Jau eilę metų ji yra šeštadieninės mokyklos mokytoja. Baigia jau išauginti tris gražuolės dukras. Gabija baigė Toronto universitete psichologiją, skaito jaunimui paskaitas ir stipriai dalyvauja spaudoje. Dainora studijuoja Toronto universitete geografijos fakultete.

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS „TALKA“

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniai 10 — 5 v.p.p.	depozitus 5%
antradieniai 10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas 6%
trečiadieniai 10 — 5 v.p.p.	už vienų metų terminuotus indėlius 6½%
ketvirtadieniai 10 — 5 v.p.p.	ir virš \$10.000 — 3 metams 7%
penktadieniai 10 — 7 v.vak.	Duodame: asmenines paskolas iš 10%
šeštadieniai 9 — 12 v.p.p.	nekiln. turto paskolas iš 8½%
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šėštadieniai „Talka“ uždaryta.	

Nemokama gvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame „American Travelers“ čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.800.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Vaistybės

NIUJORKO ROBERT SPELLER AND SONS leidykla 2.000 egz. tiražu išleis VLIKO paruoštus Sovietų Sąjungos ir Trečiojo Reicho agresijos dokumentus, dėl kurių ir šandien kencia ne tik Lietuva, bet ir R. Europa. Už dokumentų rinkinio išleidimą Tautos Fondas leidyklai turės sumokėti \$10.000.

ALTS PRANESIMU, JAV kongreso atstovų rūmų narys P. W. Rodino, Jr., i „Congressional Record“ darbų leidinį įrašė Čikagos demonstracijai priimtą peticiją su atitinkamu pareiškimu. Demonstracija buvo surengta ryšium su Lietuvos tikinčiųjų laišku Jungtinių Tautų sekr. K. Waldheimui.

PREL. J. KUČINGIS klebonavimo Los Angeles Sv. Kazimiero parapijoje sidabrine sukaktį paminėjo iškilmingomis pamaldomis. Sukaktuvininkas Mišias koncelebravo su kun. K. Bučniu, OFM, ir kun. S. Kulbiu, SJ. Ispūdinga pamokslą pasakė prel. J. Balcūnas, o trumpa sveikinimo žodį tarė Los Angeles arkivysk. T. Manning ir vysk. V. Brizgas. Mišių metu giedėjo kompoz. Br. Budriūno vadovaujamas parapijos choras su solistais B. Dabšiene ir R. Dabšiu. Parapijos komitetas norėjo surengti iškilmingą pokylį, bet sukaktuvininkui nesuikū, teko pasitenkinti priėmimu parapijos salėje. Pasveikinti klebono prel. J. Kučingio susirinko beveik tūkstantis žmonių. Daug sveikinimų buvo gauta raštu. Iš jų minėtini — kardinolo A. Samore, vysk. A. Deksnio, vysk. C. A. Salakto, daugelio kitų vyskupų bei kunigų, organizacijų vadovų. Gautas dovanas prel. J. Kučingis planuoja panaudoti labdarai bei lietuviškų įstaigų paramai.

TAUTOS FONDIŲ \$300. Ar tai negražas mažos bendruomenės patriotizmo įrodymas? Tai kartu ir Tautos Fondo atstovo Antano Svažo sugebėjimo įrodymas. Katarinėčiai tebėra labai jautrūs savo pavergtos tėvynės reikalams.

ETNINĖS GRUPĖS ruošiasi dideliems pasirodymams. Jų tiek daug, kad ir labai norint nebegalima bus visur dalyvauti. Dalyvausime, kiek galėsime, parade, šventėje ir bendrojoje parodoje. Mūsų „Nemuni“ tenka siemet beveik visa našta. Sventės programa tuo pagerinta, kad kiekvienos tautybės pasirodymas bus griežtai apribotas 10 minučių. Pernai pvz. lenkai ir ukrainiečiai lupo, kiek norėjo, kol visai atsidodo publikai: baigė tuščioje arenoje. Kor.

TAUTINIŲ GRUPIŲ FESTIVALIS. Etninio meno taryba ir siemet rengia plataus masto festivalį gegužės 19—28 d. d. Festivalio propagandai balandžio 26 d. Queensway viešbutyje buvo surengtas priėmimas spaudos atstovams, organizacijų vadovams, miesto veikėjams. Dalyvavo apie 100 asmenų. „T2“ atstovavo S. Setkus. Iš lietuvių atsilankė St. Zubrickienė, p. Zubrickas, nemuničiai, A. Setikas — lietuvių atstovas Folk Arts Council, jo dukra Daiva su juosta „Miss Lithuania“. Po kokielių įvykių pietūs, dalyvaujanti miesto burmistrai M. Chow. Po ledų ir kavos prasidėjo kalbos apie 4 metų FAC su k a k t j. Pasak burmistro, St. Catharines dabar bus etninų grupių veiklos sostine Kanadoje. Gražuolių būrys užstojes sukaktuvinį „kūdikį“, aprenktą krikšto drabužiais (plastikiniais) atvedė prie pagrindinio stalo ir čia „pakrikštijo“ burmistras ir kelios „miss“ užpylė jam ant galvos kelias šampano bonkas. Kadangi šiais metais tautybų festivalis bus irgi didelio masto, susirinkę priėmė telegramą, prašydami min. pirm. P. Trudeau atvykti į St. Catharines festivalį. Po to sekė meninė programa. Pirmas pasirodė linkmas škotas, kuris juokavo ir dainavo. Po jo sekė daili škotų mergaitė, mikliai pašokusi du šokius. Didelę grupę spalvingai apsisvilusių lenkų pašoko krovaviaka. Jaunų italų grupė meistriškai pašoko „Neapolitan“. Bavary vokiečių grupė pašoko „Kalmų rožę“, ukrainiečių dvi poros — kazoką. Juokino anglų klubo du juokdariai. Gale pasirodė „Nemuno“ ansamblis su 8 porų šokių Subatėlė. Ispūdis tos programos toks: lenkai pasirodė puikiai, gausiai, spalvingai; italai — kukliai, ramiai; ukrainiečiai — akrobatiškai, įspūdingai, moterys — gražiai; vokiečių grupė — senų ir jaunų — ne kokia mišrine.

NORMOS GIBS PRANESIMU Los Angeles leidžiamame žurnale „Silver Screen“, lietuvių kilmės Hollywood filmų aktorė Joanna Shimkus, gyvenanti su žymiuoju negru aktorium Sidney Poitier, pagimdė dukrą. Žurnalistei ji teigia, kad mylimo žmogaus vaikas yra didžiausioji meilės išraiška. J. Shimkus ir S. Poitier keliai susikryžavo filme „The Last Man“. Nuo to laiko nieko negirdėti apie šios lietuvių kilmės aktorės naujus laimėjimus, nors ji turėjo neblogų duomenų tapti pirmąja aktorė.

BOSTONE SIAUCIANTIEJI vagys ir chuliganai apiplėšė Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčią, išlaužė jos duris. Pavogti mikrofonai ir padaryta kitų nuostolių.

Australija

AUSTRALIJOS LIETUVIAI jau ruošiasi tradicinėms Lietuvių Dienoms, kurios bus Sidnėje 1972 m. pabaigoje. Pagerbiant Lietuvį Jaunimo Metus, pirmasis vakaras bus skirtas jaunimo koncertui, kurį organizuoja Daiva Labutytė-Bieri, pasiilkinimui ir susipažinimo vaitėms. Tautinių šokių vakarų rūpinasi Marina Osinaitė-Cox. Dalyvauti jau pakviestos Adelaidės, Brisbanės, Sidnėjaus, Pertho ir dvi Melburno tautinių šokių grupės. Lietuvių Dienų dainų šventėje sutiko dalyvauti Adelaidės choras „Lituanian“, Melburno dainos sambūris, Kanberos „Aušra“, Sidnėjaus lietuvių meno ansamblis ir „Dainos“ choras. Dainų šventės vadovas — Alg. Dudaits. Techninioose darbuose jam talkina V. Bitinas, A. Protas, P. Ropė ir V. Šlitteris. Kultūriniai Lietuvių Dienų renginiai bus užbaigti dramos teatro spektakliu gruodžio 30 d. Šios srities vadovu yra pakviestas S. Skoriulis. Lietuvių Dienų pradžioje atidaroma dailės paroda organizuoja ir žymiuosius lietuvius dailininkus kviečia G. Kazokienė. I Lietuvių Dienų rūmus taipgi yra įrikiuota ir sporto šventė, organizuojama Kovo sporto klubo su pirm. Vladu Daudaru. Tuo pačiu metu įvyks ir Australijos LB krašto tarybos atstovų suvažiavimas, kurio darbotvarkę paruoš ALB kraš.

to valdyba. Visos Lietuvių Dienų iškilmės bus užbaigtos bendru Naujųjų Metų sutikimu puošniame Sidnėjaus viešbutyje „Chevron“. Visus šio pobūvio reikalus tvarko V. Šlitteris. Vinco Kazoko redaguojamas Lietuvių Dienų leidinys bus lietuvių ir anglų kalbom. Rengėjų komitetui vadovauja pirm. dr. Benius Vilgillis.

LVS RAMOVĖS PERTHO SKYRIUS atšventė veiklos dešimtmetį. Tylos minutę pagerbus mirusius 7 skyriaus narius, sveikinimo žodį tarė Lietuvos kūrėjų-savonorių sąjungos Prano Eimučio grandies vadovas V. Valaitis ir estų atstovas P. Lanno. Dešimtmečio veiklos apžvalgą padarė skyriaus valdybos pirm. A. Klimaitis. Kultūrinei daliai atstovavo Kestučio Barono ir Angėlės Paščiokaitės padėklamuoti eilėraščiai. Oficialioji dalis baigta visu dalyvių sugiedotu Tautos himnu. Sekančią dieną ramovėnai su vėliava dalyvavo pamaldose, kurias laikė kun. L. Kemešis.

LIETUVISKOS SEIMOS ŽIDINI Melburne sukūrė Stasys Ūželis ir Regina Bunevičiūtė. Jų santuoka palaimino kun. Pr. Vaseris. Jaunasis, prieš septynerius metus su tėvais atvykęs iš Britanijos, įsijungė į skautus, tautinių šokių grupę, įsigijo telefoną techniko specialybe. Jaunoji yra gimusi Australijoje, dirba universiteto bibliotekoje. Melburne ji lankė lietuvišką mokyklą, dalyvavo atitinkinių veiklų, šoko tautinius šokius. Jungtinių apieigas gražiom giesmėm pajavairino P. Morkūno vadovaujamas vyrų oktetas. Vašės buvo surengtos Lietuvių Namuose.

SU AMERIKIEČIŲ JAUNIU tenisininkų grupe Australijoje viešėjės septyniolikmetis Vytas Gerulaitis dalyvavo Melburne ir Sidnėje surengtose žaidnyse, kurias lengvai laimėjo amerikiečiai, nors australiečiai profesiniai tenisininkai vis dar yra gerasi pasaulyje. V. Gerulaitis čia patyrimu nepasiekėjęs visi Sidnėjaus laikraščiai, kai jis lengvai įveikė vieną geriausių Australijos jaunų tenisininkų John Marks 6:4, 6:0, o St. Wedderburn — 6:0, 6:2. Sporto korespondentai pabrėžė gražų lietuvių V. Gerulaitio žaidimo stilių, jų nuomone, jis atitęty turėtų tapti JAV teniso žvaigžde.

Italija

AMERIKIEČIŲ MELYNOSIOS ARMIJOS Sąjūdžio delegacija, vadovaujama pirm. J. Hafferto, Vėlykų dieną Sv. Kazimiero kolegijai perdavė Lietuvai skirtą Fatimos Marijos statulą. 1968 Fatimos jubiljiniais metais popiežius Paulius VI, palaiminęs šią statulą, pranešė amerikiečiams, kad ji skiriama Lietuvai. Po jubiliejinio iškilmų J. Haffert su Fatimos vyskupu Marijos statulą buvo nuvežė Maskvon, bet negavo leidimo vykti Vilniui ir statulą perduoti lietuviams. Ji buvo pargabenta V. Europon ir palatpinta Loreto šventovėje Italijoje. Dabargi minėtoji organizacija nutarė, kad Lietuvai skirtai Fatimos Marijos statulai geriausia vieta yra lietuviškoji Sv. Kazimiero kolegija Romoje. Čia statulą iš amerikiečių delegacijos priėmė vysk. A. Deksnys, dalyvaujant kolegijos personalui. Jis taipgi atlaikė Mišias ir pasakė atitinkamą pamokslą. Delegacijos nariai lietuviams pareiškė nuosirdžią užuojautą dėl religinio persekiojimo sovietų okupuotoje tėvynėje.

PREL. DR. LADAS TULABA, Sv. Kazimiero kolegijos rektorius, balandžio 28 d. atšventė amžiaus 60 metų sukaktį. Kolegijai jis vadovauja nuo 1945 m., o nepriklausomai Lietuvai yra buvęs Vilniaus kunigų seminarijos rektorium. Sukaktuvininkas neseniai buvo pakviestas su lenkų kolegijos rektorium prel. Wyszynskiui apsilankyti V. Vokietijoje ir susipažinti su to krašto švietimu, kultūrinu, visuomeniniu, religiniu gyvenimu, užmegzti ryšius su kunigų seminarijomis, universitetais. Šioje keilinėje prel. dr. L. Tulaba turėjo progą susitikti su Bonnos, Augsburg, Eichstaeto, Muencheno, Freiburg, V. Berlyno vyskupais, aplankyti lietuvių sielovados delegatą prel. J. Avizą ir prof. A. Macelina.

Vokietija

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS Vokietijos skyriaus valdyba — pirm. E. Lucienė, sek. A. Griniuvienė ir ižd. Z. Glemžienė organizuoja loteriją, kurios pelnas skiriamas Vokietijos lietuvių jaunimo kelienei į jaunimo kongresą ir tautinių šokių šventę Čikagoje. Organizatorės prašo laimikčių loterijai ir ragina VLB apylinkių valdybas bei moterų klubus platinti bilietus. Bilieto kaina — 2 DM. Nors bilietai bus platunami iki gruodžio 1 d., norima didesni jų skaičių parduoti jau dabar, kad gautomis lėšomis galėtų pasinaudoti jaunimas.

„OLDENBURGISCHE VOKSELTUNG“ redakcijai kun. J. Zdebskio gnyimosi kalbą teisme iškėlė kun. dr. T. K. Gulbinas ir medžio drožiniais pasižymėjęs K. Motuzas. Redakcija įjėdu supažindino su dabartine religijos būkle sovietų okup. Lietuvoje ir prašė paskelbti kun. J. Zdebskio kalbą. Dėl vietos stokos laikraštis negalėjo paskelbti visos kun. J. Zdebskio kalbos, bet keturiose skiltyse įdėjo apie 250 eilučių su kun. T. K. Gulbino ir St. Motuzo komentarais.

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvui „TALKA“ skubiai reikalingas PASKOLŲ VEDEJAS.

Jo pareigos būtų — paskolų paruošimas, turto įkainojimas ir visos kitos pareigos, surištos su paskolų išdavimu bei išieškojimu. Amžius 25-50 metų. Buhalterijos žinomas ir anglų kalbos laisvas vartojimas žodžiu ir raštu būtinas. Taip pat būtinas lietuvių kalbos mokėjimas.

Kreiptis į „Talkos“ vedėją, 830 Main Street East, Hamilton, Ont. Tel. 544-7125 darbo valandomis.

SVIEŽIA MĖSA — DESROS — SKANUMYNAI

R. Denninger Limited

284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113
Hamilton — Ontario Guelph Line & Prospect, Burlington, Ont.

Dalyvaukim baltistikos konferencijoj!

Ji bus Toronto universitete gegužės 11 — 14 dienomis

Praėjusį rudenį teko pasi-klausyti dr. R. Vastoko paskai-tos baltistikos tema iš archeolo-gijos srities Latvių Namuose. Dalyvavo nemažai ir lietuvių studentų, tačiau latviai nusvėrė ne tik skaičiumi, bet ir aktyvu-mu diskusijose. Apskritai, jie pasirodė žymiai giliau susipažinę su baltistikos klausimais ir daugiau apsiskaitę negu lietu-viai.

Tai tik vienas atvejis, kuria-me išryškėjo lietuvių studentų išsilavinimo stoka ir apatija. Dėlto siūlau visiems pasinaudo-ti artimiausia proga apsišviesti baltistikos srityje, būtent, daly-vauti gegužės 11—14 dienomis vykstančioj 3rd Conference on Baltic Studies" Toronto univer-sitete (New College). Šią konfe-renciją rengia a. a. b. s. — "As-sociation for the Advancement of Baltic Studies" organizacija, įsteigta 1968 metais, puoselė-janti baltistinius mokslus.

Konferencijoj dalyvaus moks-lininkai iš JAV, Kanados, Vo-kietijos, Švedijos, Norvegijos, Suomijos ir Australijos. Jų tar-pe bus ir žymių lietuvių. Pla-taus masto programoj bus nag-rinėjamos įvairios baltistikos sritys. Baltijos kraštų istorijos šakoj 39 referatai ves nuo 18 š. ligi šių dienų. Taip pat bus po-kalbiai apie tautosaką, XX-to amžiaus religines problemas lingvistiką, literatūrą, lituanisti-nes studijas S. Amerikoje ir t. t. Socialinių mokslų srityje bus apibūdinamos dabartinės sąly-gos, demografinės ir ekonomi-nės linkmės bei buvusios ir esa-mos socialinės problemos. Kal-

botyroj irgi bus referatų, pavyz-džiui — "What's New in the Old Controversy: Baltic and Slavic". Baltų literatūros klau-simai, tarp kitko, apima poeziją bei "avangardinę" dramą. Bus kalbama ir apie lietuvių veika-lus bei jų autorius. Plačiausiai gildinamos bus istorinės bal-tistikos temos, kurios užims net dvylika posėdžių. Tuo tarpu bus sunku pasirinkti kuriose sesijo-se dalyvauti, nes visos temos įdomios ir naudingos visiems, kurie domisi baltų mokslo ži-niomis. Pradedantiems gylintis baltistikoj bus specialus posė-dis pirmą suvažiavimo dieną (gegužės 11, ketvirtadienį, 2.30 v. p. p.), kur jie galės aktyviai dalyvauti. Čia bus pateiktos bendros informacijos apie gali-mybes mokytis įvairiuose uni-versitetuose, siekti akademinį laipsnį. Doktorato laipsnio di-sertaciją ruošiantys studentai simpoziume diskutuos savo te-mų pritaikymą prie bendros sri-ties, jų ruošos metodiką bei kal-bos mokėjimo reikalingumą. Taip pat jie iškels problemas, liečiančias šaltinių suradimą ir kitus svarbius reikalus.

Tikimasi, kad bus ir kiti stu-dentų posėdžiai konferencijos metu, neformalaus pobūdžio, siekiant suburti baltistika susi-domėjusius studentus ir jų stu-dijas skatinti. Ypač norima, kad studentai šiuo reikalu susido-mėtų. Jiems net registracijos mokestis (kitiems)—\$15) tik \$5. Tikrai verta būtų visiems šios progos nepraleist, bet ja pasi-naudot ir praturtėt.

R. Sakalaitė

Lietuvių jaunimo padėtis

Jau daug buvo minėtų pa-reikšta apie būsimą pasaulio lie-tuvių jaunimo kongresą Čikagoje. Kyla klausimas, kaip yra pa-ruoštas dabartinis jaunimas lie-tuviškajai veiklai?

Prieš keletą metų lietuvių studentų sąjunga Toronte buvo pasirodžiusi kaip stiprus viene-tas, kuris jau galėjo imtis rim-to darbo ne tik savame lietuvių ratelyje, bet ir Kanados visuomenėje. Deja, jų grupė susyrė-jo, ir nuo to laiko Toronto apy-linkėje nebėra stipraus, intelek-tualaus jaunimo vieneto.

Tiesa, turim prie KLB To-ronto apylinkės jaunimo sekci-ja, bet jaunimas labai mažai apie ją tegirdi. Klausimas kyla, kodėl jis spaudoje neaprašo savo veiklos, savo tikslų ir, svar-biausia, jaunimui neduoda pro-gos įsijungti su jais į intelektu-alų darbą ar diskusijas.

Lietuviai per ilgai laiko jau-nimą grupėje, kuri tegali padai-nuoti, pašokti ir išgerti. Skautai, ateitininkai, tauti-nių šokių grupės yra geros savo veikloje, bet ateina laikas, kai iš jaunimo galima reikalauti ko nors daugiau. Jis jau yra inte-lektualiai pajėgus įsijungti į vi-suomeninį darbą. Iki šiol KLB Toronto apylinkės jaunimo sek-cija to jiems negalėjo pasiūlyti.

Pažvelkime į kitą pusę. Jau-nimas ką nors rimtesnio sureng-ti nepajėgia be lėšų, t. y. be vy-resniųjų paramos. Atsiranda problema: jei vyresnieji skiria

finansinę pagalbą, tai progra-ma turi būti paruošta daugiau pagal jų skonį.

Žiūrėk dar toliau: mūsų se-nesnieji skęsta praelytėje. Da-bartį suprasti jiems darosi per-sunku ir gal neprieinama. Jie tenori gyventi, politikuoti ir dirbti uždarytame savame lie-tuviškame ratelyje. Neišėjimas iš lietuviškų ratelių ribos lietu-viams, užjūryje gyvenantiems, nėra naudingas: "a society which closes itself up like a tight fist can only rot from within."

Pvz. ar ne dėlto mes, lietu-viai, negavom lėšų iš vyriausy-bės, kuri daug kam jų davė.

Jeigu antrasis jaunimo kong-resas įvykdys savo paskirtį, tai grįžęs jaunimas su konkrečiom idėjom ir idealizmu atgaivins lie-tuvių jaunimo veiklą Kanadoje pilna to žodžio prasme.

Antanas E. Šileika

VYRESNIŲJŲ SKAUCIŲ IR SKAUTŲ saskrydis rengiamas gegu-žės 27-29 dienomis YMCA stovykla-vietėje prie Klevelando. Saskrydžio tema — "Žvilgsnis į ateitį". Daly-vauja aktyviai veiklia vyr. skaučių ir skautų vyčių būreliai bei draugovių nariai, jų vadovai-ės. Registracijos lapai ir informacija pasiusta vado-vams. Mokestis už dvi su puse die-nos — \$20. Saskrydžio proga skel-biamas rašinio konkursas tema: "Si-mo Kudirkos auka — atnaujintos kovos dvasia". Premijos: I — \$50, II — \$25, Mecenatė — v. s. S. Ra-dzevičiūtė.

Raimundas Popikaitis Edmontone, Alta., prie savo radio mėgėjo siustuvo VE6APJ mikrofono. Jis jau užmezgė ryšį su 160 kraštu. Su Lietuva jis kalbėjo apie 20 kartų. Raimundas yra XII skyriaus mokinys. Nuotr. A. D.

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja R. Sakalaitė, talkinama kolektyvo • Jaunimo Žiburiai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

TIKROVĖ SU TRUPUČIU FANTAZIJOS

Lietuvių jaunimo spauda 2000 metais

Studija kelių neperiodinių jaunimo laikraštelių lietuvių kalba.

Atspaudas iš "Lietuvių Stu-dijų Draugijos" ketvirto numerio

A. R. KOLBACH
(vertė Al. Stankus)

Sis straipsnis buvo rašytas anglų kalba 2002 metais (pagal seną ka-lendorių), keletą metų po lietuvių kalbos išmirimo už geografinės Lie-tuvos ribų 1985. Jame autorius A. R. Kolbach vertina kelis laikraštė-lius, išleistus jaunimo jaunimui 1970 metų savartoje, kai išelvijoje jauni-mas domėjosi savo lietuviškumu. Sis straipsnis yra perduodamas vertime mūsų draugijos nariams pasaulyje ne tik kaip įdomus tyrinėjimas šaltinių, bet ir kaip šaltinis. Kaikurie tu laik-raštelių žinomi tik iš šio straipsnio. Anais laikais, matyti, leidiniai ne-buvo saugojami mokslineinkams; bu-vo galvota, kad geri rašiniai savaime išsilaiko. Kadangi visi draugijos na-riai studijuoja lietuvių kalbą, laukia-me komentary ne tik apie turinį, bet ir apie vertimo kalbą.

Autorius turi 16 egz. devynių at-skirų laikraštelių, leistų 1970-71 m. Bus kalbama apie juos visus kartu ir padalintus į tris grupes: studentų ("Jaunimo Žodis", "Lietuvių Jauni-mas", "Mūsų Studentas", "Žaibas"); šeštadieniinių mokyklų mokinii ("Ki-birkštis", "Saulutė") ir ateitininkų moksleivių ("Jaunystės Šauklys", "Moksleivių Balsas", "Pirmyn Jauni-me")¹.

¹ Šeštadieninės mokyklos buvo lie-tuvių kalbos, literatūros ir istorijos pamokos iki dešimto skyrtaus. Buvo aukomis remiamos ir pasiaukojusių žmonių vadovaujamos.

² "Ateities" organizacijos nariai, kurios buvo net 3 sąjungos: jaunū-čių-moksleivių, studentų ir sendrau-gių.

³ Šių laikraštelių duomenys nuro-dyti bibliografijoje.

⁴ Encyclopaedia Lituanica, I papild-dymų tomas, "Laisvės didvyriai", Boston, 1975.

I

Jauni moksleiviai rašė mokyto-jų raginami. Jie sėdėjo klasėse ir rašė duotomis temomis. 'Temos irgi ne per įdomiausios — Motinos Diena, Velykos, drau-gai ir t. t. Dėl tokių temų kūryba, ypač jaunesniųjų, liko neįmybi. Tačiau tais laikais daugelis džiaugėsi, kad jaunuoliai iš viso galėjo šiek tiek raštu prabilti. Ir taip pritruko kūrybinių jėgų. Tai prisidėjo prie kalbos išny-kimo generacija vėliau.

Vyresni moksleiviai, išėję iš mokyklų ir dalyvaujį organiza-cijose, buvo raginami rašyti savo bendraamžiams. Buvo ir šioks toks vyresniųjų skatini-mas, tačiau be ypatingo spaudi-mo. Jau reikėjo ir asmeniško noro rašyti. Šie moksleiviai jau bandė savo akiraty plėsti, įvesti idėjų pasaulį savo kūrybon. Ži-noma, pas ateitininkus tematika buvo gilesnė. Tai priklausė nuo jų amžiaus ir nuo organizacijos, kuri reikalavdavo ir išsauskdavo rimtesnių minčių.

Abiejų grupių moksleiviai spausdindavo rotatoriumi savo leidinius, ypač šeštadieniinių mo-kyklų. Taip buvo pigu ir leng-va. Jie išore perdaug nesirūpin-davo — stengdavosi kiek galint daugiau kūrybos pateikti.

Pasižiūrėjus į moksleivių laik-raštėlius, matyti štai kas: jeigu organizacijų, kaip ateitininkai, nebūtų buvę, tai nebūtų buvę ir leidinių, kuriuose jaunimas bū-tų galėjęs reikštis. Tikriausiai didelis neorganizuoto jaunimo skaičius taip ir dingo, nes nusto-jo rašyti. Vyresnieji mokslei-viai rašė moraliniais klausimais, gyvybiniais rūpesčiais. To nema-tyti jaunesniuose studentuose. Gaila, kad šis moralinis jautrumas taip greitai buvo paliktas "brendimo" kėlionėje.

Taip, giliios ir gražios kūry-bos kartais randame mokslei-viuose. Pvz. "Kibirkštyje" VI skyriaus mokinys Paulius Zal-nieriūnas savo eilėraštyje apie vasarą iškelia tiesiog egzisten-cinius klausimus, siūlydamas sa-vo būtybę surišti su gyva vasa-ra, kad vienas ir kitas kartu gy-vuotų amžinai. Kitur septinto skyriaus mokiniai sukūrė pasa-kėlę, kurioje gražus žmogus, trokšdamas laisvės, turi nusi-leisti ir pabučiuoti baisią ragana, kuri su kiekvienu bučiu tampa gražesnė.

Ginta Damuštė ("Jaunystės Šauklys") įveda į Lietuvos mito-logijos legendas dar vieną sky-rių, kur jaunas Petras tampa ažuolu ir graži jo meilė Rūtelė — kregždute, kad galėtų nuo Perkūno rūstybės pabėgti. Al-dona Petrauskaitė rašo apie draugą, "pavėluotai sužinodama, kad tavo teisybė / buvo meilės žvilgsnis". Vyt. Gedrimas "Moks-leivnio Balse" (eilėraštyje "Pra-

eitis ateityje") iškelia jauną he-rojų — "karalaitį" Petriuką, ku-ris užimtame krašte drąsiai iš-kelia Lietuvos vėliavą ir, "gin-damas savo pilį", lieka nušau-tas.

Tokio kūrybingumo yra ir "Pirmyn Jaunime". Jonė Čiži-kaitė kūrinyje "Užmiršau" ap-rašo kelionę nuo jaunatvės įeš-kojimo iki senatvės pasidavimo realybei. Sigita Dūdaitė parodo jaunųjų pagarbą individui, koks jis bebūtų: jeigu lakštingala vi-suomet išlieka lakštingala, tai žmogus, ką jis bedirbtų, lieka žmogumi. Ir Janytė (Čižikaitė?) savo "Mintyse" gražų vaizdą su-kuria: "Vėlykų rytas (visi miega) tik Kristus ir saulė (anksti prisi-kėlė) kalbasi apie žmonių ateitį".

Moksleiviai, matyt, lengviau išsireikšdavo eilėrašciais, negu proza. Sunku paaiškinti šį rei-kinį. Galima teigti, kad eiles sunkiau rašyti, tačiau proza sa-kinį po sakinio su tiksliais išsi-reikšimais ir logika lipidyti irgi sunku, gal net sunkiau. Dėlto manau šie jaunuoliai tiek kalbos nemokėjo, kad proza būtų galė-jų kurti. Jų kūrybinės jėgos bu-vo silpnokos. Pasigendame hu-moro, ironijos, satyros, mintijų, recenzijų, komentary ir gra-žesnės beletristikos.

II

Prieš kalbant apie studentų leidinius, reikia įterpti trumpą paaiškinimą, kad studentų darbištumas būtų suprantames-nis. Po kelių politinių sensacijų, pvz. "Kudirkos tragedija"⁴, ren-giamas Pasaulio lietuvių jauni-mo kongresas, kuris įvyko 1972 m. liepos mėnesį. Tai buvo didė-lis pasisekimas organizatoriams, nors dalyviai buvo labai nelygūs savo kokybe bei pasirušiomu. Jaunimas ne iš S. Amerikos grį-žo šiek tiek nusivylęs amerikie-čiais ir girdėjęs pas juos tiek daug anglų kalbos. Laikraštėliai buvo leidžiami pasirušiomu dva-sioje. Jie ragino, bent studentus, kiek galint daugiau įsijungti į kongreso ruošą, nors mažai turė-jo konkrečių pasiūlymų.

Studentai daugiau rūpindavo-si lietuviškomis problemomis, lietuviška visuomenė ir savo vie-ta joje. Jie neturėjo jokio kito motyvo ir savo leidinius rašyti, išskyrus norą. Ir, pasirodo, ma-žai kas norėjo. Redakcijos žy-miai daugiau medžiagos pačios paruošdavo.

Studentai taip pat plačiau sie-kė, negu moksleiviai. Jie bandė kalbėti viso jaunimo vardu. Štai, turime Vokietijos, Venecuelos, net pasaulio lietuvių jaunimo laikraštėlius. Studentai stengėsi duoti patrauklią formą — laik-raštėlius spausdino spaustuvėse, įvedė nuotraukas. Pamažu išlai-dos augo, nors vaisiai nedidėjo. Jie stengėsi jaunimą informuoti, perduoti žinias, į jį apie save telk-ti, kelti jaunimo balsą įvairio-mis temomis, ypač Lietuvių Bendruomenės. Tačiau daugiau-sia redakcijos terašė, ir studen-tiškos kūrybos mažai buvo.

Tų laikraštelių neperiodišku-mas žymiai silpnino jų vaidmenį. Jaunimas negalėjo jais pasitike-ti — turėjo kitur įieškoti žinių. Nors jis mielai pasiimdavo laik-raštelių egzempliorius, labai rei-tai juos remdavo lėšomis ar ra-šiniiais. Organizacijos tenkinda-vosi savo leidiniais. Minėtina, kad pas studentus, kaip ir pas moksleivius, laikraštėliai lauk-davo piniginės paramos ne iš sa-vo bendraamžių, iš savo skaity-tojų, bet iš vyresniųjų — iš tė-vų komitetų, Bendruomenės val-dybu, parapijų.

Norisi paminėti atskirai poros laikraštelių ypatingas žymes. "Žaibas" nuo pat pradžios buvo stipriai remiamas pinigais. Gal dėlto jis nelabai stengėsi kitus pritraukti ir apie savos grupės veiklą terašydavo. Kitiem jau-nuoliam pakritikavus, laikraštė-lis tuo atžvilgiu pagerėjo. Kas girtina, tai įvedimas istorijos ra-šinėliu, sujungiant Lietuvos is-toriją su Venecuelos istorija. Pvz. "Kaip Venecuelos spauda reagavo į okupaciją?" Jaunimas taip galėjo suvesti tėvų gimtine su savo.

"Lietuvių Jaunimas" savo for-ma ir turiniu per kelis numerius nesusitvarkė. Norėjo tapti pa-saulio lietuvių jaunimo žinių perdaveju, tačiau tikslėsnį re-portažai buvo spausdinami tik apie bostoniečių veiklą. Kitoms

vietovėms skirta po porą eilučių, nors redakcija surado ir išvardi-no visą eilę ryšinių pasaulyje. Deja, nematyti jų žinių. (Jeigu tie ryšiniai iš viso ryšius pa-laikė).

Gerą išpūdį daro "Jaunimo Žodžio" 1971 m. 9 nr. Jis gražiai sulaužytas, puslapių pajvairinti gražiom ir parinktom nuotrau-kom iš lietuvių jaunimo gyveni-mo. Yra reportažai apie kelis su-važiavimus, keli politiniai ko-mentariai, vienos lietuviškos kny-gos recenzija, žinios apie atei-nančius įvykius ir net savo kū-rybos.

Lietuvių kolonijų ir skaityto-jų skaičiai nemažai lėmė laikraš-telių turinį. Kur mažiau jauni-mo, ten daugiau vertinami indi-vidai. Ten stengiamasi ir ne-lietuviškai kalbančius jaunuo-lius pritraukti. Štai "Žaibas" bu-vo dvikalbis — puslapis lietuvių kalba, šalia ispanų. Tuo būdu jis buvo prielaimas net ir svetim-taučiams. "Jaunimo Žodis" tu-rėjo ne tik lietuviškų, bet ir vo-kiškų straipsnių. Jis ragindavo visus lietuviškai išmokyti, bet ne-atstumdavo ir tu, kurie tik vokiš-kai galėjo skaityti bei rašyti.

"Lietuvių Jaunimas"ėjo tik lie-tuvių kalba, nors kvietė jaunimą visomis kalbomis rašyti. Jei pir-masis pritraukė daugiau indivi-dų, tai Amerikoje, kur jaunimo daug, nelietuviškai kalbantis jaunimas buvo paliktas savo ke-ičiais eiti. Tuo būdu prarado ne-mažai talentų.

Kultūriniais klausimais jauni-mas buvo vieningas, bet politi-nė srityje buvo skirtingų, ypač ryšių su Lietuva klausimu. Eu-ropos jaunimas daugiau buvo linkęs skirti Lietuvos okupantus nuo okupuoto. Jie lengvai pri-ėmė bendravimą su savo bendra-amžiais ir kitais Lietuvoje, nors kraštas liko okupuotas. Ameri-koje tas klausimas, nors jauni-mo diskutuotas, bet nevieningi sprestas, ypač dėl vyresniųjų įta-kos. Dalis moksleivių manė, kad okupuotoj Lietuvoj vertingų lie-tuvių nėra, kad reikia tenkintis tiktaai laisvojo pasaulio lietuvių kūryba. Lietuvos istorija jiems turėjo dvi dalis — galingų kuni-gaiškųjų laikotarpi ir šviesų ne-priklausomybės laikotarpį. Lie-tuva po 1944 m. nebeturėjo isto-rijos, išskyrus, kad okupuota. Tokiejo būklėje jaunimas kar-tais nuidavo į kraštutinumus ir atmesdavo vyresniųjų pažiūras.

Susumuojant, tenka pasakyti, kad minėti lietuvių jaunimo laikraštėliai buvo laiko reikiš-kiniai. Tikros kūrybos jie mažai tedavė, tenkindamiesi "išspaus-tais" darbeliais ar redakcijos pa-ruošta medžiaga. Net informaci-onio pobūdžio laikraštėliai prara-do savo aktualumą nereguliariai išeidami. Jie išsilaikė ne tiek dėlto, kad jaunimas jų norėjo, bet kad maža grupė ryžosi juos leisti ir iš vyresniųjų susilaukė paramos. Kai vyresnieji išmirė, pasibaigė ir piniginė parama. Jaunimas pamažu ėmė kurti svetimomis kalbomis, nes taip buvo lengviau išsireikšti. Žinio-mis iš tolimesnių vietovių jie ne-sidomėjo, o iš savo draugų galė-jų gyvu žodžiu išgirsti, kas na-muose dėjos. Taip laikraštėliai dingo.

Ši studija, žinoma, nepilna. Ateityje teks ją papildyti — pa-žvelgti ir į kitus jaunimo laikraš-čius bei žurnalus.

BIBLIOGRAFIJA

Jaunimo Žodis, Vokietijos lietuviš-kojo jaunimo laikraštėlis. Nr. 1(4), sausis, 1969 m. Red.: G. Bauras, K. Brazaitienė, V. Brazaitis; Nr. 8, 1970; Nr. 9, 1971 m. Red.: T. Bogutienė, R. Šileris, A. Smitas. Leido VLB jauni-mo sekcija, Heidelberg; Bonn-Bad Godesberg.

Jaunystės Šauklys, Nr. 1, geg. 2, 1971 m. Red.: S. Jankauskas, G. Da-muštė, P. Kuras. Leido Karaliaus Mindaugo ateitininkų kuopa Detroit-e.

Kibirkštis, Nr. 6, geg. 9, 1971 m. Red.: D. Akelaitė, L. Rusinaitė. Lei-do Toronto lietuvių šeštadienines Maironio mokyklos mokiniai.

Moksleivių Balsas, Neperiodinis laikraštėlis. Nr. 1/11, 1971 m. Red.: D. Grajauskaitė, A. Kęzytė, D. Juo-zapavičiūtė. Leido moksleivių ateiti-ninkų kuopa Hamiltone.

Mūsų Studentas, Kovo 1, 1968 m. Red.: M. Landas, A. Hermanas, M. Auderytė. Leido Vokietijos Lietuvių Sąjunga Muenchene.

Lietuvių Jaunimas, Pasaulio lietu-vių jaunimo informacijos laikraštis. (Nukelta į 6-tą psl.)

Jaunimo atstovė nekantriai laukia kongreso Čikagoje. Tai Veronika Selkutė Edmontone, Alta. Nuotr. A. D.

JAUNIMO KONGRESO ŽINIOS

STOVYKLA Paruošiamieji sto-kyklos darbai yra vyklos darbai yra pavesiti Gedimino Breichmano vadovaujamai stovyklos komisi-jai. Posėdžiai vyksta kas mėne-si. Balandžio mėnesio posėdyje dalyvavo iš Čikagos atvykęs jaunimo kongreso komiteto pirm. R. Sakadolskis. Stovyklos vadovybė baigiama sudaryti. Stovyklos vadovu yra sutikęs būti kun. Antanas Saulaitis, SJ, iš Pietų Amerikos. Stovyklos gydytoju sutiko būti dr. Jucas iš Cicerio, Ill.

Paskaitininkais sutiko būti: prof. A. Salsys, prof. W. Schmalstie, dr. H. Nagys, dail. A. Ta-mošaitis, dail. T. Valius ir L. Sagys. Visų temos rėšasi su Lie-tuvos papročiais, tautodaile, kalba ir literatūra. Giliau išdis-kutuoti dienos temas ir arti-miau susipažinti su paskaitini-niais bei temų detalėmis bus gali-ma per įvairius pratybinius būrelius. Stovyklautojų numa-toma skirstyti į 30 asmenų gru-pes, kad būtų lengviau atlikti pratybas bei stovyklautojams artimiau susipažinti.

Kadangi numatoma daug sunkumų tokio dydžio stovyklo-je, iš anksto rengėjai prašo vi-suomenę, norinčią atvykti sto-vyklon pasisvečiuoti, tai pada-ryti vieną paskirtą dieną, t. y. liepos 13, ketvirtadienį, nuo 2 v. p. p. iki vakarinės programos pabaigos. Tą dieną svečiai ma-loniai kviečiami dalyvauti sto-vykloje neardant numatytos programos. Svečiai prašomi pa-sirūpinti savo maistu. Kavinėje bus galima gauti tiktaai kavos.

Netrukus bus pradėta stovyk-los registracija. Visi prašomi sekti laikraščius ir skelbimus prie parapijų. Kadangi regist-ruoti teks didelį skaičių, visi prašomi, registracija pradėjus, atsiiepti nedelsiant.

PASKAITOS Kongreso atida-rymo akademi-ne programa rūpinasi dr. Algis Norvila. Prisidėti prie progra-mos kviečiamos akademinės, kultūrinės ir visuomeninės jė-gos iš visur. Tai bus gera pro-ga išgirsti ir kitų kraštų jauni-mo galvosėnų įvairiais klau-simais. Bus dvi pagrindinės pas-kaitytos: kun. A. Saulaitis iš Bra-zilijos "Lietuvių jaunimas išei-vijoje — prasmės bejieskanti" ir Henriko Antanaičio iš Austr-lijos "Kokie mes būsim 2000 metais" Šalia paskaitų, bus įvairiomis temomis pokalbiai. Štai jų temos: "Jaunimo vieta Lietuvių Bendruomenėje" — Arvydas Barzdukas (JAV); "Tė-vų kalbos mokymas šeimoje: ka-d daryti, kad vaikai kalbėtų ir ra-šytų lietuviškai?" — Gintarė Ivaškienė (JAV); "Ar išelvijoje įmanoma lietuviška kūryba?" — Marija Saulaitytė (JAV); "Jauni-mo vaidmuo Lietuvos laisvės siekime" — Algimantas Gečys (JAV); "Tėvų-vaikų santykiai iš-elvijoje: pasitaikantys nesusi-pratimai ir jų sprendimas" — Irena Lukoševičienė (Kanada); "Jaunimo ansambliai, teatro, sporto grupės: kaip jos susior-ganizuoja ir kodėl jų reikia?" — sesuo Ignė Marijošūtė (Kana-da); "Lituanistikos ir kitu mokslų galimybės Pietu bei Šiaurės Amerikoje, Australi-joje ir Europoje" — Leonardas Dambriūnas (JAV); "Estai, lat-viai ir lietuviai: baltiečių jauni-mo bendradarbiavimas" — Ilze Kalnīnš ir Nastutė Umbrazītė

(JAV) anglų kalba; "Lietuviai ir kylantis etninių grupių smon-ingumas" — kun. K. Pugevi-čius (JAV) anglų kalba; "Jauni-mas ir spauda" — Jūratė Reiz-gytė (Australija). Programos tem-os bei paskaitininkų kvieti-mas rodo pastangas kongresą padaryti naudingą ir našiu lie-tuviškai visuomenei. Galutinis pasiekimas priklausys nuo kongreso dalyvių.

ATIDARYMAS Kongresas p-enk-stadienį, birželio 30 d., 4 v. p. p., akademinė dalimi. Po jos — susipažinimo vakaras. Šeštadie-nį, liepos 1, dienos metu bus akademinės dalies pokalbiai, o 7.30 v. v. Conrad Hilton viešbu-tyje, Grand Ballroom, įvyks kongreso vakaras. Sekmadienį, liepos 2, kongreso dalyviai ragi-nami dalyvauti tautinių šokių šventėje Čikagos Amfiteatre.

Vakare kongreso dalyviaus ruošiama atskira programa. Pirmadienį, liepos 3, baigsis akademinė atidarymo progra-ma. Vakars skiriamas lietuviš-kam teatrui Čikagos lietuvių Jaunimo Centre. Antradienį, liepos 4, bus kongreso sporto diena.

PETICIJA P r a š o m a atkreipti dėmesį, kad visi pa-rašai būtų ranka su rašalu ira-šyti į eilutes, ne ant kitos lapo pusės, nes kitaip lapai su ko-mentariais ir pridėtais parašais nebus priimti Jungtinės Tau-tovės Pasirašiusiojo vardas ir pavardė turi būti rašytinėje, o ne spausdintoje formoje. Peti-cijos lapų ir informacijos reikalu prašoma kreiptis į Antaną Kiz-lauską: II Lithuanian World Youth Congress, Petition Com-mittee, 5620 So. Claremont, Chicago, Ill. 60636, USA.

Registracija parodomis bai-giasi gegužės mėn. Registruotis kongreso būstinėje, 5620 So. Claremont, Chicago, Ill. 60636, USA. Komisijai pirmininkauja Dalia Lukošūnaitė. Gabija

Studentų kursai

Studentų Ateitininkų Sąjungos rengiami pavasario kursai Wasaga Beach, Kanadoje, Priskėlimo sto-vyklavietėje, gegužės 26—29 d. Pra-džia — 5 v. p. p., pabaiga — pirma-dienį 12 v. Tema: "Studentas idėjų ir gyvenimo tėkmėje." Tikslas: su-sipažinti su ateitininkų ideologija, ją apmąstyti, susiandinti ir pri-taikyti savo gyvenimui. Kursų pro-grama padalinta į tris dalis:

I. ATEITININKAI ISTORIJOJE. A. Paskaita — "Idėjos ir sąlygos, kurios buvo sąjūdžio priežastimi".

B. Filmas — "I septintajį dešimt-metį". Tai dokumentinis filmas apie SAS prieškongresinę stovyklą ir aštuntąjį Ateitininkų Federacijos kongresą.

II. ATEITININKŲ IDEOLOGIJA. A. Paskaita — "Bendra ideologijos apžvalga". B. Simpoziumas I — "Pa-saulėžiūros ir ideologijos aptari-mas"; simpoziumo dalyviai aptaria ideologiją iš savo srities taško.

C. Simpoziumas II — narial pasi-sako įvairiais ideologijos ir pasau-lėžiūros klausimais. III. A. Paskaita — "Veikla, veikėjų tipai, vadų parei-gos". B. Simpoziumas III — "Kodėl veiklame ir ko mes siekiame veiklo-je?"

Pavasario kursų registracijos mo-kestis — \$5, kursų — \$20. Norintys dalyvauti yra prašomi registruotis pas Augustą Saulytę, 2639 W. 86th st. Chicago, Ill. 60652, USA.

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Saulytė

Prie baltos kelio,
ant kalnelio,
kur vėslios
rožės želia
yra namai,
aplink laukai —
saulytė ten gyvena.

Rytą pakilusi anksti
ji kloja patalėlį.
Subėgs vaikai, žiūrėk tiktai,
ji ruošia pusrytėlį.
Visur švaru, todėl jauku
ir šilta duona kvėpia.
Saulytė štai šypsos dailiai,
vaisingą riekę tepa.

Kiek ten širdies!
Kas taip mylės,
kaip geroji saulytė?
Jums pasakyti atvirai —
ji mūs miela Mamytė!

B. V.

Gražiausia moteris

LIAUDIS PASAKA

Vieną karštą vasaros dieną
ūkininkai dirbo laukuose. Vyrai
su galais pjovė rugius, o mo-
terys rišo gubas. Jie išgirdo
kažką graudžiai verkiant. Nu-
traukę darbą, klausėsi iš kur ateina
tas garsas. Keli vyrai nubėgo
prie krūmų ir pamatė bever-
kiantį mažą vaikutį. Vienas vy-
ras paklausė:

— Pasakyk, mažytė, kur tu
gyveni? — Vaikutis patraukė
pečiais ir pro ašaras, purtindamas
galvą, pratarė:

— Aš nežinau... aš įsiskau
savo mamytės.

— O koks vardas tavo mamytės?
— klausinėjo kiti.

— Jos vardas mamytė, — atsakė
mažytis.

— O kaip ji atrodo? — klausė
viena moteriškė.

— Ji labai graži, gražiausia iš
visų, — atsakė vaikutis.

Susirūpino žmonės ir nežino-
jo ką daryti. Kaimo seniūnas
paliepė atvesti pas berniuką
gražiausią moterį iš kaimo. Vai-
kutis, pamatęs ją, papurtė gal-
vą ir dar labiau pradėjo verkėti.
Kukčiodamas tarė:

Mūsų gerosios moteris

Hamiltono šeštadieninės mokyklos IX skyriaus mokiniai

Iš pat mažens mama mane
mokė, kad atskirčiau kas bloga
ir kas gera. Kai aš ką nors blo-
go padarau, tai mama man pa-
aiškina, kodėl blogai, ir sako ne-
daryti. Mama mane išmoko vi-
sokių dalykų: siūti, kepti, siuvinėti
ir susitvarkyti. Kai reikia
pagalbos ruošiant pamokas, ma-
ma padeda. Vida Kamaitytė

Pasaulyje gyvena daugybė
gerų žmonių, bet iš jų mums ir
visiems geriausia yra motina.
Ji visada mumis rūpinasi ir
meldžiasi, kad būtume geri lie-
tuviai. Mūsų mamytė visada mo-
kė mus lietuvių kalbos. Mama,
išvargusi nuo darbo, meldžiasi į
Motiną Mariją, laikydama ran-
kose Rožinį. Ji prašo, kad Mari-
ja globotų jos vaikus. Jinai yra
daug kentėjusi. Kiek rūpesčio
turėdavo motina, kai mes bu-
vom mažai. Motina ir šiandien
su ašaromis akyse vaikščia sak-
dama: "Jūsų tėvynė ne prie De-
roit ar prie Toronto. Jūsų tė-
vynė yra, buvo ir bus Lietuva."

Jonas Kochanka

Tau, mamytė, skiriama viena
diena į metus. Tikrai Tave
gerbti reikėtų kiekvieną dieną.
Kiek Tu man gero darai ir dar
darysi. Žodžių nėra pasaulyje
išreikšti padėkai. Kartais Tau
visai turbūt neatrodo, kad aš

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Jonas Kochanka

Vyšnios ir varnėnas

Kai vyšnelė taip baltai
sodely žydėjo,
daug uogelių raudonų
visiems pažadėjo

Vasarėlė štai jau čia,
vyšnios, uogos sirpsta,
kai ragauji taip skanu —
net burnoje tirpsta!

Štai atbėga tekni
vaikai bekepuriai,
Raško, skina uogeles,
o varnėnas žiūri.

Jam atrodo, kad visi
nebeturi saiko,
prisiskynę krepšelius,
dar uogeles graibo.

Varnėnukai, tu nepyk,
tegu vaikai skina!
Tau saulutė uogeles
viršūnėj nokina. B. V.

B. V.

— Aš sakiau, kad mano ma-
mytė gražiausia iš visų.

Tada seniūnas liepė atvesti iš
penkių artimiausių kaimų pa-
čias gražiausias moteris, bet nė
viena jų nebuvo jo mama. Sau-
lūtė jau pradėjo leistis už miš-
ko žemyn, ir visi žmonės labai
susirūpino, ką daryti. Tuo tar-
pu prie jų prisitartinio sulinkusi,
apsiglaubusi skara moteriškė.
Pamatęs ją vaikutis susuko:

— Mamyte, — ir puolė į jos
glėbį. Mamytė, prisiglaudusi
prie savo širdies, bučiuodama
vaiką kalbėjo:

— Jonuk, aš tavęs įsiskojau
visą dieną, kur tu buvai dingęs?

Visi sužuro į moterį. Jos vei-
das nuo nemigos naktų buvo su-
vargęs, akys nuo ašarų parau-
donavusios, o rankos nuo darbų
pulsėtos ir sutinusios, bet jos
šypsnyje spindėjo didelė laimė
suradus savo brangų kūdikį.

Ūkininkai, nuleidę galvas, giliai
susimastė. Kokios buvo jų ma-
mos? Kiekvienam vaikui jo ma-
ma yra geriausia ir gražiausia
iš visų. A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

A. Abr.

Niekas nepadėtų namų darbus
padaryti. Mama reikalinga.

Rima Lukavičiūtė: Jei aš ne-
turėčiau mamytės, būtų man
labai blogai. Manęs niekas ne-
išverstų iš lovos kas rytą. O kas
paruoštų pusryčius, pietus, va-
kariene ir t. t.? Kas išplautų
drabužius ir kas lieptų eiti mie-
goti? Kas man surastų batelius,
knogas, žaislus? Kas man pa-
gelbėtų su lietuvių kalbos namų
darbais? Kas man pasiūtų suk-
nelę, kas rūpintųsi ligoje? Kas
be mamytės mane mylėtų? Kas
man pabučiuotų į koją atsigu-
lus? (Tėtė gali, bet jis turi barz-
dą, kuri duria...)

Be šitos mamytės yra dar
dangaus Mamytė, į kurią aš kas
vakaras meldžiuosi, kad duotų
mano mamytei ir visiems svei-
katos.

Danutė Sakalauskaitė: Jei ne-
turėčiau mamos, man būtų
daug skausmo. Nieko nebūtų
šalia manęs ir nemylėtų manęs,
nematyčiau jos šypsenos, kai
grįžtu namo iš mokyklos...

Loreta Koperskytė: Kas tave
myli? Kas tau valgi pagamina?
Kas tau perka drabužius? Kas
tau siuva drabužius? Tikriausiai
— mama. Ką darytum be ma-
mos? Niekas tavęs nemylėtų
taip, kaip mama. Pamotė nemy-
lėtų, kaip mama myli...

Ramūna Kvedaraitė: Jeigu
aš neturėčiau savo mamytės,
nežinočiau ką daryti. Kai aš ko-
kią problemą turiu, galiu papas-
koti mamytei. Ji supranta ir
mėgina man padėti. Tada vis-
kas gerai išeina. Mamutes turė-
ti svarbiausia mergaitėms. Ma-
mos yra kaip mokytojos. Pvz.
jos išmoko mus virti, siūti, va-
lyti ir daug kitokių svarbių dar-
bų. Aš esu labai laiminga, kad
turiu gerą mamutę, kuri mane
myli. Kai Motinos Diena ateina,
vaikai gali nupirkti mažą dov-
nelę ir parodyti savo nuoširdu-
mą mamai.

BE MAMYTĖS

Be mamytės aš esu,
Kaip man liūdina ir bausi.
Man tik ašarėlės rieda
Ir paukšteliai graudžiai gieda.
Su gėlėmis eju į kapus
Pasodinti gražius žiedelius.
Taip buvo mylima
Mano brangioji mama.

VIDA VAITIEKONAITĖ,
VI sk., Hamiltonas

Mes mylime

paukščius

Montrealio šeštadieninės mo- kyklos III skyriaus mokiniai

Lietuvoje yra daug rūšių
paukščių: gandrų, gervų, an-
čių, varnų, genčių, žvirblių ir ki-
tų. Kaikurie paukščiai lieka žie-
mai Lietuvoje. Kiti išskrenda į
šiltus kraštus. Varna lieka žie-
mai Lietuvoje. Ji gyvena per
žiema prie namų, kur ji susiran-
da maisto. Varna yra didelis
paukštis. Ji turi juodas plunks-
nas, trumpas kojas ir didelį sna-
pą.

Loreta Dainiūtė

Kregždė gyvena prie namų,
lizdėlį lipo pastogėje. Ji čiul-
ba: vyt-vyt! Jos krūtinėlė ir pil-
vukas balti, o visa juoda. Ji
minta vabaliukais.

Romas Staškevičius

Aš labai myliu paukščius.
Mamytė kiekvieną dieną jiems
duoda lėsti. Ypač pamilau vieną
paukštelį. Kai alkanas, jis at-
skrenda ant mūsų balkono ir
prašo lėsti. Tadas Valinskas

Genys yra paukštis ir gyvena
miškuose. Jis turi raudoną gal-
vą, porą mėlynų ir baltų
plunksnų. Su aštriu snapu prak-
tala žievę ir randa vabalų. Jis
tuos vabalus suleis. Jis turi aš-
trius nagus, su kuriais įsikabina
į žievę ir nenukrenta. Mes ma-
tome genį vasarą. Aras Piečaitis

Mano paukštis turi gražias
plunksnas ir gražų balsą. Jis at-
skrenda iš ryto prie mano lango
ir mane pažadina iš miego. Da-
bar jo nėra. Jis išskrido į pie-
tus, kur šilta. Morkus Mališka

Lietuvoje yra įvairių rūšių
paukščių: vyturėlių, žvirblių,
varnų, volungių, lakštingalų,
kielių, zylių, balandžių, ančių,
gervų, gandrų ir kitų. Gandras
yra gražiausias ir populiariau-
sias Lietuvos paukštis. Gandras
yra didelis. Jis turi ilgą, gelto-
ną snapą, ilgą raudoną koją ir
grąžiai išlenktą kaklą. Gandras
mėgsta lizdą pasidaryti ant
namo stogo arba medyje ant
rėmo, kurį padaro žmonės.

Regina Verbylaitė

Pavasaris

Pavasaris yra mėgstamiaus-
ias metų laikas. Po ilgos ir šal-
tos žiemos viskas pradeda aug-
ti. Paukščiai grįžta iš šiltų kraš-
tų, gėlės žydi. Oras šiltesnis,
dienos ilgesnės ir visiems links-
ma. Pavasaris yra geriausias pa-
lyginimas su Lietuva. Po ilgo sveti-
mų jungo Lietuva atgavo sa-
vo laisvę. Tai buvo pavasaris,
bet dabar vėl žiema atėjo. Mes
laukiame kito Lietuvos pavasa-
rio.

Danutė Norvilaitė

VIII sk., Brooklynas, N. Y.

Smagu lietuviškai dainuoti ir tautinių šokių mokytis

Nuotr. St. Dabkaus

LANKSTUMAS – KOKS IR KADA?

AL. GIMANTAS

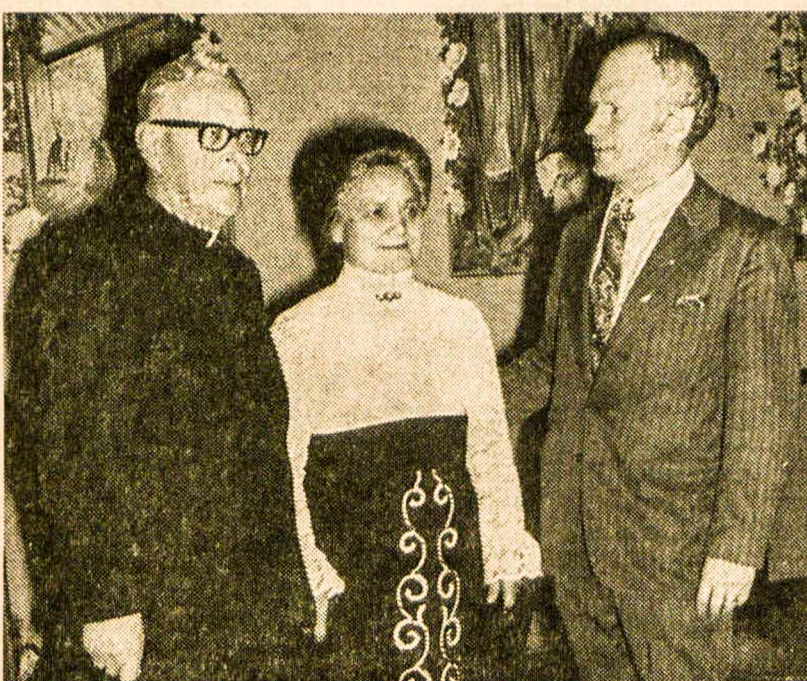
"Jei galėčiau Lietuvai padėti,
susiėčiau ir su vėliu". Šio
savo metu garsiu tapusio posa-
ko autorius buvo kunigas, bet
kartu ir politikas bei valstybi-
ninkas. Jis susilaukė dvejopos
reakcijos: pritarimo ir pasipik-
tinimo. Turbūt niekas paraidžiui
to sakinio neinterpretavo, bet
vieniems atrodė, kad tai esama
nevykusio ar perdėto kraštutini-
umo, kiti gėrėjosi sakinio au-
toriaus patriotiškumu.

Šiandien, kai tiek daug girdi-
me apie realios padėties verti-
nimą ir su tuo besiribantį lank-
stumą, kuris nereiškia principų
atsižadėjimo, bet tik veiklos
metodų pritaikymą, — anuo me-
tu tarti žodžiai apie susidėjimą
su šėtonu darosi ne tiktai aktu-
alus, bet gal ir geriau suprantami.

1971 m. pabaigoje įvykusio
VLK seimo metu iš vadovaujan-
čių mūsų politikų taipgi pa-
sigirdo panašiai skambanti pa-
reikšimų. Ešą, reikalui esant,
siekiant naudoti savieoms tiks-
lams gali tekti pasinaudoti prie-
monėmis, būdais ar keliais, ku-
rie gali būti interpretuojami
kaip susidėjimas su Mefistofe-
liu, norint pagelbėti Lietuvai.
Gal turėtą galvoje kontaktas su
Mao Kinija, gal su Tito Jugosla-
vija ar dar kitokie sumanymai,
nebūtinai tuoj pat viešumon
kelinti. Lieka faktas, kad ir
mūsų veiksniai nesustingo vie-
noje pozicijoje, bet įsiekio nau-
jų galimybių ar net nevisiški

ortodoksinių metodų, bando
naudotis kiekviena proga susi-
darčiomis naujomis galimybėmis.

Zinoma, lietuviai negalėtų
savintis lankstumo monopolio.
Niekad nebuvome novatoriškai
bent jau politiniuose dirvonuo-
se. Todėl daug kam mūsiškių
visa ta lankstumo politika nėra
nei suprantama, nei arti širdies.
Daug nepasitikėjimo, nepasi-
tenkinimo balsų išgirstame, kai
iškyla tas lankstumo klausimas.
Jis laikomas nemoraliniu, nepati-
kimu, neprincipingu ar net kvė-
piančiu kapituliacija. Imkime
pvz. prez. R. Niksono kelionę į
Pekingą. Vieniems tai išdavi-
mas, nereikalingas nuolaidžia-
vimas, kitiems — valstybininko
įžvalgumas, realus esamos pa-
dėties įvertinimas ir reikalingas
lankstumas savo interesų nau-
dai. Panašiai samprotaujama ir
dėl kelionės Maskvon. Lietuvių
tarpe iki šiol prez. Niksonas
buvo laikomas aiškiu ir kietu
antikomunistu, bet dabar, regis,
tos nuataikos pradeda keistis.
Prisideda ir finansinės paramos
nutraukimas ar mažinimas
"Free Europe" komitetu veik-
lai ir radijo transliacijoms, nors
baltiečiai ir neturėjo galimybių
jomis naudotis. Niekas nežino
tikrųjų priežasčių. Ekonominės,
politinės, karinės? O gal tai tik
užkulisinis verslininkiškas san-
dėris, kaip perkant, kai ką pa-
duodant? Gal... Gal lankstū-
mas reiškia ir gudrumą?

Ketvirtosios tautinių šokių šventės lėšų telkimo komitetas Čikagoje suruo-
šė banketą balandžio 22 d. Country Club salėje. Nuotraukos iš kairės:
kun. A. Stašys, dr. O. Vaskevičienė ir dr. F. Kaunas. Banketo dalyviai už
įėjimą mokėjo po \$100. Komiteto sudaro: Evans, pirm., nariai — L.
Dargienė, sol. A. Brazis, inž. A. Vengris, K. Radvila ir St. Džugas

Nuotr. V. Noreikos

DELHI, ONTARIO

MOTINOS DIENA. KLM Motery
Draugijos Delhi skyriaus valdyba
rengia gegužės 14, sekmadienį, po 11
v. pamaldų, parapijos salėje Motinos
Dienos minėjimą ir šeštadieninės
mokyklos mokslo metų užbaigimą.
Paskaitą skaitys dr. O. Gustainienė.
Meninę dalį atliks mokyklos moki-
niai. Visi kviečiami gausiai dalyva-
uti. Visus pavašinsim. J. Žiogienė

P A D Ė K A

Mano nuosirdi padėka šeimos na-
riams — dukrai, žentui ir vyriui, mane
slaugiusiems, ir visiems mane
lankiusiems ligoninėje bei namuose
po ištikusios mane automobilio ne-
laimės. Dėkoju taip pat už gėles, do-
vanas ir korteles: p.p. Visockiams,
Bordinavičiams, Elliotams, Povilai-
čiams, Stonkams, Steigvilams, Mačiū-
liams, Garmeliams, P. Lapieniams,
Zebertavičiams, Gurlklams, Mice-
koms, Enskaičiams, Rutkauskams, P.
Vindašiams, Gendrenams, Vitkaus-
kams, Simutienėi, J. Onaičiams, St.
Augustinavičiams, Žilvitienei, M.
Yčams, Bertulienėi, Norvaišienei,
Galeckams, Siurnienėi.

Nuosirdžiai dėkinga —

S. Pargauskienė

P A D Ė K A

Už suruoštą mums taip jauku po-
būvį mūsų namuose kovo 11 d. namo
įrengimo proga. Nuosirdžiai dėko-

HENRIKAS NAGYS

Nors porą kartų kasmet, tradicinių švenčių metu, nepamiršdami vieni kitų pavadint brolių tauta, nors turime vieną kitą bendros veiklos arba studijų vienetą, tačiau pats gyvybingiausias ryšys, būtent, planingas bei nuoseklus pasikeitimas kūrybiniais laimėjimais, tevykta sporadiška atskirų asmenų iniciatyva. Tie reti švystelėjimai — retkarčiais išverčiama knyga, pluoštas eilėraščių, bendra paroda — vistiek geriau, negu prakalbinė kurtuazija. O galima gi pasvajoti apie rimtų bei išsamių apžvalginių poezijos ir prozos antologijų išleidimą, kad pažintume vienas kitą tikrai giliau, kaip dera to paties likimo kaimynams. Gal tada nebūtų Estija, Latvija ir Lietuva tik tarytum vieno kvartalo gyventojai, šiaip taip atsimeną gatvės vardą ir namo numerį.

Svajonė svajonė, o reikia pasidžiaugti, kad, štai, Janis Zarins išvertė pluoštą Aloyzo Barono novelių. Tiksliau sakant, jų atspaudintos devynios, o pats rinkinys pavadintas „Celi un pedas“ (Kelias ir pėdos). Knygos pabaigoje „Kelis žodžius apie autorių“ parašęs dr. Antanas Klimas, labai jau apibendrintai pristato rašytoją, pasinaudodamas keliomis vietose prof. dr. R. Silbajorio bei prof. E. Potokerso Barono kūrybos aptarimais. Platesnio žvilgsnio lietuviškon prozon nesistengta įvesti.

Keturios Barono novelės patintos iš naujausios novelių

knygos „Išdžiūvusi lanka“ (1970): „Kvailumo riba“, „Atlaidai“, „Kelias“ ir „Skola“. Janis Zarins jas išvertė labai sklandžiai: vietomis, kai sukąpoja patęstus Barono sakinius į trumpesnius, jie latvių kalboje skamba šviežiau ir spragiau negu originale. Iš viso, vertėjas yra įsisavinęs visas tradicines puikios latvių prozos gerąsias savybes, todėl Barono realistinę prozą galėjo išversti be jokių sunkumų. Novelių atranka gera — charakteringa Barono kūrybai. Belieka palaukti, kaip latvių kritikai, išlepti ilgametės, gausios bei turtingos savųjų prozos meistrerių kūrybos, su tiks šį visdėlto kuklų lietuvių autoriaus rinkinį.

Kazio Veselkos pieštas aplankas ir viršelis (ir spalva, ir kompozicija) nėra pasisekęs — jis žymiai mėgėjiškesnis už taip pat jo pieštą viršelį „Išdžiūvusi lanka“.

Dar vienas post scriptum. Niekaip ir jokių būdu negaliu prisiimti prie „sulatvinamų“ pavardžių — Aloizs Barons skamba neįmanomai! Beje, latviai jau nepriklausomybės metais šitaip fonetiškai perrašinėjo visų svetimų autorių vardus bei pavardes, o Sovietijoje — taigi ir Lietuvoje — dabar tai visuotinė daroma. Komplikuoti pavardžių savininkų todėl dažnai visiškai neįmanoma atpažinti, o mažiau apsiškaišes skaitytojas turbūt nutaria, kad čia esama kokio nors naujo savos literatūros debutanto.

Trečiosios baltistikos konferencijos rengėjų komiteto nariai ir talkininkai, aptarę visumos posėdyje paruošiamuosius darbus. Konferencija bus Toronte gegužės 11-14 dienomis

Nuotr. J. Ligerio

„Brėkšmės našta“ — pasaka apie tris brolius

PR. NAUJOKAITIS

„Brėkšmės našta“ yra naujausias Jurgio Gliaudos romanas. Sis mūsų autorius mėgsta keistus, nelengvai suprantamus savo veikalių pavadinimus. Ši kartą pavadinimą net aiškina pačiame romane: brėkšmė tai šviesos ir tamsos riba, o simboliskai tai būtų riba blogio ir gėrio. Į tą ribą autorius ir išveda savo romano žmones.

Romanas yra sudėtingas beletistikos kūrinys, kurio vertė ir meninį lygį nulemia siužeto, veikėjų vidinio atskleidimo, problemos svarbumo ir jos sprendimo pilnumo, stiliaus bei vaizdavimo priemonių darnus sulydimas ir kompozicinė vienetų. Daugumas J. Gliaudos romanų turi dramatinę sąrangą: kylančią veiksmo įtampą, jo viršūnę ir atomazgą — problemos sprendimą. Tų sąvaybių turi ir naujasis romanas.

Pagrindiniai romano veikėjai yra trys broliai Kirilai. Du jų — naujieji Amerikos ateiviai, vienas — okupuotoje Lietuvoje iškiles į Sovietų Sąjungos mokslininkus-sociologus, siunčiamas su tam tikrais politiniais uždaviniais į užsienius. Laikame, kad jų susitikimas Amerikoje sudarys augščiausią romano veiksmo viršūnę. Visi trys broliai vienas nuo kito skiriasi charakteriais ir siekimais. Pilniausiai, atrodo, autoriui pavyko atskleisti Petro charakterį. Jo žmona prieš kiek metų žuvo gatvėje automobilio suvažinėta. Jos brangų atminimą Petras tęsėsi širdyje širdyje, lanko kiekviena proga nelaimės vietą, gyvena su jėdumi, filosofija studijuojančių sūnui Gandrimui, ramina jį įdomiais pokalbiais, vynu ir prancūziškos poezijos tomeliu. Ekonominė Petro padėtis sunki, nes jo nupirkta daugelio butų namas, pablogėjus tos vietos aplinkai, duoda nuostolius ir veda į bankrotą.

Antrasis brolis Adomas — jau beveik milijonierius. Prekiaudamas nekilnojamoju turtu ir vertybių popieriais, jis stipriai pralobė, jo įstaiga išaugo taip, kad jam pačiam mažai teikiama dirbti — visa atlieka tarnautojai, ypač jo sekretorė Glenda. Jo santykiai su broliu Petru, prašančiu ekonominės pagalbos, šalti, komerciški. Gal kiek daugiau draugiškumo parodo jis iš Lietuvos atvykusiam broliui Grigui, bet ir čia brolių širdys atvirauja neatsveria, visa ribojasi oficialiu priėmimu, pašaliečių žmonių draugėje. Adomo laimę susikurtų prabangoj temdo vis stipriau įsigalinti nepagydoma inkstų liga. Artėjančios mirties grėsmės įtakoją jis ir broliui Petriui padaro malonę — Glendos rūpesčių geromis sąlygomis parduoda jo nepelningus namus ir už tą patarnavimą nieko neima. Jis ir Glenda labai nori atiduoti savo turimas labai vertingas akcijas. Atrodo, ir veda ją beveik mirties patale tik dėlto, kad visas turimas galėtų jai tekti, nors žavesnė Augė jai labiau traukia už Glendą. Adomo vaizdas truputį miglota — nesuskamba jokia lyriška žmoniškesnė gaidelė iš jo širdies. Bet jo versliška pasaulėžiūra tokį jo vidaus pilkumą pateisina. Tik tie trys nušauti rusai 1941 m. sukilime jam vis neduoda ramybės ir jo charakterį pagilina. Adomo istorija, nors ir nespalvinga, bet įtikinanti.

Į trečiojo brolio Grigo atvykimą autorius sutelkė pagrindinę romano problemą — išsivijęs santykiavimą su pavergta tauta. Tų santykių ryškiniui skirta daug puslapių. Grigas susitinka su lietuviais studentais net kelis kartus jų susirinkimuose, susitinka su jaunais lietuviais profesoriais, dėstantais Amerikos augščiosiose mokyklose, lankosi jis ir daugelyje šeimų, lydimas visur nežinia kieno valia atsiradusių palydėjų Laskausko, Jurėno ar Jurėnienės. Susitikimuose su amerikiečiais Grigas tėra tik didelės Sovietų S-gos mokslininkas, su lietuviais — jis ir lietuvis. Tačiau giliau Grigo charakteris neatkleistas. Jis — sovietinis sociologas. Policinėje valstybėje tai reiškia augštą politikos asmenį. Jo

susitikimai viešbutyje su trimis iš kažkur atsirandančiais rusais rodo, kaip jo žingsniai yra sekami ir nelaisvi. Moraliu atžvilgiu jį apibūdina jo santykiai su buvusiu meiluže Augė ir jos dukterimi Laume. Grigas yra atstovas tų lietuvių komunistų, kurie be atodairos vykdo okupanto politiką. Atrodo, kad autorius jį tokiu ir norėjo parodyti. Tada suprantamas ir tas jo neatvirumas, oficialūs tonas, sukiti atsakymai, kaikiurių atsakymų sąmoningas nutylėjimas. Tačiau ir šitokiam valdžios atstovui visdėlto reikia psichologinio tikrumo. Pirmoji jo prakalba lietuviams studentams visai nevykusi, nesuderinta su jo specialiu tokiu uždaviniu paruošimu. Psichologiškai nepagristas ir jo pirmasis pokalbis su Laume. Gal taip ir kalbėtų amerikietis, bet tik ne europinio išsilavinimo diplomatas, profesorius, lietuvis iš Lietuvos. Silpnai pagrastas ir Grigo erotinis vulgarumas.

Santykių su tėvyne problema liečiama plačiai, bet labai miglotai ir neoriginaliai. Tolimu aidu čia atskamba ir seniau J. Girmiaus ir K. Keblio liestos „tautininkų“ ir „valstybininkų“ sąvokos. Bet ką anuodu publicistai rašė aiškiai ir suprantamai, tą J. Gliauda suvelė į miglas ir sunkiai suprantamus dirbtinius žodžių junginius. Taigi problema liko neišspręsta. Tiesa, nevisada reikia, kad romanas išspręstų pajudintą problemą. Juk nevisos problemos ir išsprędžiamos. Bet ir pajudinimas turi būti ko nors vertes. Ši kartą J. Gliauda šiai problemai nieko nedavė, tik papylė daugybę žargoninių posakių, kuriems reikia vėrtęjo ir suprantamą lietuvių kalbą.

Antra problema, paliešta romane, senesniosios kartos ir jaunimo lietuviškumo problema. Čia J. Gliauda davė ryškų dar nenutautusio jaunimo atstovų. Kampuotasis šokėjas Arvydas, filosofas Gandrimas, Zivilė, Laumė ir kiti atskleisti šiltais ir įtikinančiais brūkšniais.

Moterys šiame romane neužima centrinės vietos. Grožio sąlonų specialistė Augė savo turtingumu beveik lygi Adomui, gabi ekonomistė kitatautė Glenda — abi persikyrusios su vyrais. Jos rodomos brėkšmėje — ant gėrio ir blogio susidūrimo ribos. Ta riba liečia ir jaunimą, ir vyrus. Taigi veikėjai neskirstomi į gėriuosius ir bloguosius. Jie tėra tik žmonės. Tai autoriaus laimėjimas. Tik šį riba kartais suteikia ir pilkumo. Spalvingiausi romano žmonės yra Petras, Gandrimas, Zivilė ir abu Marcinkoniai.

Turime dar kartą grįžti prie Petro Kirilio. Jis yra romano asis, kuri nulauiama labai dirbtinai. Po Adomo vestuvių ir Grigo netikėto išvykimo romanas liko be atomazgos. Autorius ją norėjo padaryti efektinga. Užbaigęs įvykis tikrai tragiškas ir nekasdieniškas: Gandrimas su sužadėtine Zivile žuva automobilio nelaimėje. Petras vyksta į nelaimės vietą malūnsparniu kartu su senu Kirilij giminės priėmimo daktaru Makišium, Zivilės tėvu. Tuo tragišku momentu priešlaik susitaiko. Scena įspūdinga, bet ne nauja. Tai pakartojimas Vaizganto „Rimų ir Nerimų“ atomazgos. Be to, toks finalas neseka iš romano eigos. Epizodas yra mechaniškai prijungtas ne priežastinis, taigi dirbtinis. O tai jau labai didelis kompozicinis trūkumas.

Pagaliam ateiname prie svarbiausios šio romano ydos — prie lietuvių kalbos žalojimo. Daugumoje J. Gliaudos kūrinių buvo įdomiausia kalbos problema. Tačiau kaikiurie, katin „Sikšnosparnių s o s t a s“, „Delfino ženklo“ buvo parašyti visai sklandžia lietuvių kalba. „Liepsnos ir apmaudo asociuose“ vyravo sovietinės publicistikos žargonas, bet jį buvo galima pateisinti — kaip okupuotoje Lietuvoje išgalinčios nenatūralios kalbos ironizavimą. Tačiau neaprašyti sužalota lietuvių kalba buvo parašytas „Simas“. Stambų kalbos žalojimo pavyzdžių

yra ir šiame romane, nors ir ne tiek, kaip „Sime“. Pasikalbėjime su „Draugo“ redaktorium autorius kalba apie „sau galiojančią“ kalbą. Bet kas tai per kalba? Jei susikuriama sau galiojanti kalba, tai ji tik „sau“ ir telinka, ne viešumai, ne mokslui, ne grožinei kūrybai. Kalba yra tautos kultūros ir psichologijos išraiška, visos tautos nuosavybė, turinti tam tikrą dėsningumą. Kurtis naujas formas yra galima tik to dėsningumo ribose. Bet tą dėsningumą tada reikia pažinti, reikia turėti kalbos jausmą. Kas kalbos jausmo neturi ir dėsningumo nepažįsta, kurdamasis naujas formas, kalbą žaloja. Iš J. Gliaudos susikurtų neįprastų kalbinių junginių galima daryti išvadą, kad jis lietuvių kalbos jausmo neturi. Lietuvių kalboje svarbiausia kalbos dalis yra veiksmoždis. Jis nuostabiai spalvingas ir turtingas. Gliauda mėgstas veiksmoždis sudaiktavardinti, daiktavardį subūdvardinti, pažymimą jį žodį apkrauti daugiaaugščiais tokios pat keistos darybos epitetais. Vietos stoka neleidžia pacituoti visų tų kalbos išskrypų, kurių yra beveik kiekviename puslapyje. Čia išrašysime tik nedaug tokio stiliaus pavyzdžių. Tiesa, čia išrašomi pavyzdžiai yra ištraukti iš teksto, bet ir tekste jie nėra nė kiek aiškesni.

„Staiga jis įsisamono patalpos prabanga ir imantrų pašnekesio pilkantiškumą, kaip visuma, kuri eilinių pilksvumą perkelia į nerealiją turto apimtį“ (298). „Augės ir Laumės junginis keistu savo dvilypumu žėdė grįžimą į epizodo kategoriją...“ „Jis jau nebegalvojo apie kontrolės aparatą, kuris epizodams turi pašaipniškas definicijas. Jis kentėjo, kad detalėse siųpėjo keistas nepasitenkinimas fantastiškai atrastu epizodu“ (265). „Nakties epizodas įsiveržė į fantastiką (264). „Galvos posūkyje ir atsisėdimo būde jam švietė jos dvasios dinamika“ (260). „Tai buvo nelengva jai pastanga atlaikyti realybės abstraktą“ (258). „Vėl jis klasifikavo malonumą kaip stebėdį kaip idiliškai miela pojūtį, nesiribojantį su meilės kategorijomis“ (256). „Pastatas buvo atremtas į neaukštą slaitą, kur slautėjo laukiniškumas“ (256). „Jam buvo malonu, kad jis suteikia tai moteriai pasitenkinimą smaguriauti apetitą“ (257). „Savo nuostabai ji suvokė, kad tame paklusnime mastytą negalančią erotinė mechaniką nebuvo visišką samonės netekimo elementu“ (247). „Akiniai be rėmų teikė jo veidui ekscentriško atvirumo povyzdį... Buvo pasimetimo išnūdis toje melodijoje...“ (240). „Ji buvo liauna savo ilgo ir stacių linijų sukuprimo sunkioje...“ „Augė, kaip rapsodijos tūris, buvo baladė“ (220). „Ši karta yra šviežia ir teikia bičiuliško atsigrežimo viltis“ (183)...

Tokių ir panašių posakių galėtume prirašyti dešimtis puslapių. Ištraukti iš teksto ir paimiti atskirai nevisada atrodo jie tokie baisūs, bet kai jų gausu kiekviename puslapyje, kai norisi šauktis vertėją, kad išversčius juos į paprastą gražią lietuvių kalbą, tai jau darosi ne tik bausi, bet ir liūdina, kad didelis rašytojas drįsta žaloti mūsų gražią kalbą. Sakau čia tuos žodžius visai nenorėdamas, nes jie autoriui nebus malonūs. Bet kartą reikia atvirai pasakyti, kad šiuo keliu eiti negalima.

Jurgis Gliauda, BREKSMES NASTA. Romanas. Aplanas Giedrės Vaitienės. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas, Chicago, 1972 m., 384 psl. Kaina \$6.00.

Atsiųsta pamėnėti LIETUVOS UNIVERSITETAS 1579 — 1803 — 1922. Redagavo Pranas Čepėnas. Redakcinė komisija: pėrm. Vincentas Brizgys, red. Pranas Čepėnas, nariai — kun. Povilas Dilys, prof. Stasys Dirmantas, prof. dr. Petras Jonikas, prof. dr. Juozas Meškauskas. Išleido Chicagoje 1972 m. Lietuvių Profesorijų Draugija Amerikoje su mecenatu ir garbės emeritatorij finansine parama. 896 psl., kietais viršeliai. Knygos kaina iš anksto neužsiprenumeravusiems — \$20. Gaunama pas Lietuvių Profesorijų Draugijos Amerikoje pirmininką ir šio leidinio administratorių prof. St. Dirmantą, 6616 So. Wash. tenaw, Chicago, Ill. 60629, USA.

Atsiųsta pamėnėti LIETUVOS UNIVERSITETAS 1579 — 1803 — 1922. Redagavo Pranas Čepėnas. Redakcinė komisija: pėrm. Vincentas Brizgys, red. Pranas Čepėnas, nariai — kun. Povilas Dilys, prof. Stasys Dirmantas, prof. dr. Petras Jonikas, prof. dr. Juozas Meškauskas. Išleido Chicagoje 1972 m. Lietuvių Profesorijų Draugija Amerikoje su mecenatu ir garbės emeritatorij finansine parama. 896 psl., kietais viršeliai. Knygos kaina iš anksto neužsiprenumeravusiems — \$20. Gaunama pas Lietuvių Profesorijų Draugijos Amerikoje pirmininką ir šio leidinio administratorių prof. St. Dirmantą, 6616 So. Wash. tenaw, Chicago, Ill. 60629, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

SKULPTOREI ELENAI GAPUTY.

TEI skirtą ilgoką Carol Kennedy straipsnį š.m. kovo 4 d. laidoje paskelbė Kanadoje leidžiamas laikraštis „The St. Thomas-Journal“. Skaitytojams primename, kad Lietuvoje gimusi E. Gaputyte, būdama 21 metų amžiaus, atvyko Kanadon 1948 m. kaip „išvietintas asmuo“ ir dirbo tarnaitė Montrealyje. Lietuvoje ji buvo svajojusi tapti poete, bet užsienyje šio sumanymo atsisakė, nes jos gimtoji kalba nebūtų buvusi prieinama skaitytojų masei. Teko pasirinkti visiems suprantamą sritį — dailę. Montrealyje E. Gaputyte mokėsi piešimo pas prancūzų kilmės dail. Jacques de Tonnancour, Torontė lankė Ontario College of Art, pinigų užsidirbdama prie tabako numėmo vasaros mėnesiais. Negalėdama gauti Kanados valdžios stipendijos studijoms tęsti, E. Gaputyte išvyko į Paryžiaus Beaux Arts, o vėliau persikėlė Britanijon. Jį prisimename 1956 m. vasario 16. Lietuvos nepriklausomybės dieną, kai jai teko pasibelsi į žymiausio britų skulptoriaus Henry Moore duris. E. Gaputyte atsinėsti piešiniai jam padarė tokį įspūdį, kad jis patarė jaunajai studentei pasilikti Britanijoje ir įvesdinti ją į menininkų pasaulį Londone. Dėl jaunystės ir nepatyrimo E. Gaputyte tada nepajėgė kaip reikiant pasinaudoti atsivėrusiomis galimybėmis, bet jai visdėlto pavyko atlikti akademinį darbą. Pradžioje E. Gaputyte buvo keliaujanči dėstytoja Britanijos universitetuose, o 1966 m. buvo paskirta Londono universiteto Digby Stuart pedagoginio instituto skulptūros skyriaus vedėja. E. Gaputyte taipgi yra įsteigusi pajūrio kaimelyje St. Ives meno galeriją, kuri jau tapo dailininkų rojumi, nes čia kiekvieną vasarą lankosi meno kūrinių įieškantys užjūrio turistai. Viešuosie ir privačiuose rinkiniuose Kanadoje, JAV, Britanijoje bei kituose pasaulio kraštuose dabar jau yra apie 200 E. Gaputytes kūrinių, kurių didžiąją dalį sudaro piešiniai, bet ją išgarsino skulptūros, atspindinčios lietuvių liaudies meno įtaką ir gimtojo krašto pasakas. Skulptūrai E. Gaputyte dabar dažniausiai skiria savaitgalius, bandydamą naują techniką bei medžiagą ir kiekvienoje parodoje parduodama 2-3 savo kūrinius. Gauti pinigai dažniausiai padengia tik kūrybai panaudotą medžiagą. Individualias parodas E. Gaputyte yra turėjusi Cornwall mieste, Londone ir Čikagoje, kolektyvinės parodos dalyvavusi Paryžiuje ir Londone. Straipsnio autorė Carol Kennedy savo rašinį iliustravo E. Gaputytes bei jos skulptūros „Awaiting“ nuotraukom. Lietuvoje gimusi E. Gaputyte pareiškė autoriui, kad jai vis dar vilioja Kanada ir kad ji norėtų susilaukti pripažinimo kaip kanadietė dailininkė.

BOSTONO LB KULTŪROS KLUBAS ALT Sąjungos dviejose salėse surengė daug lankytojų susilaukusią dail. Viktoro Vizgirdos 50 tapybos darbų parodą. Jos atidaryme žodį apie dail. V. Vizgirdos kūrybą tarė Antanas Gustaitis, sveikino iš Brooklyno atvykęs Lietuvių Rašytojų Draugijos pirm. kun. L. Andriekus, OFM. Dail. V. Vizgirda skaitė skaidrėmis iliustruotą paskaitą „Lietuvių dailės vingiai“, paliesdamas lietuvių dailininkų kūrybinį kelią nuo pirmosios parodos Vilniuje iki dabartinių dienų.

K. BRADONO REDAGUOTOS antologijos „Lietuvių poezija įšiejiavoje 1945—1971“ pristatymą Čikagos Jaunimo Centre surengė „Satrijos“ meno draugija, vadovaujama pirm. A. Grincevičienės. Šio „Ateities“ leidinio atsiradimo istoriją nušvietė dr. K. Keblys, taręs įvadinį žodį ir pravedęs pokalbį su 10 Čikagoje gyvenančių poetų, įtrauktų antologijon. Vakara savo naujais ar antologijos paskelbtais eilėrašciais papildė minėtasis dėsimtukas — K. Bradūnas, A. Baronas, Z. Bilaišis, V. Bogutaitis, D. Karužaitis, B. Pūkelevičiūtė, L. Sutema, J. Svabaitė, G. Tulauskaitė, R. Vėžys.

BOSTONO SKAUCIŲ ZIDINYS veiklos dešimtmetį paminėjo čikagiečių aktorij Leono Barausko ir Jono Kelečiaus vakaru, kurio programoje buvo Justino Marcinkevičiaus „Mindaugo“ ištraukos iš Antano Vaičiūlaičio „Uodo“ inscenizacija, talkinant vietinei aktorei M. Rytėi Smilgaitei. „Mindaugo“ scenovaizdžius buvo sukūręs pats J. Kelečius, kuris yra ne tik aktorius, bet ir pripažinimo susilaukęs dailininkas. Pluoštą eilėraščių skaitė kartu su aktoriais Bostonan atskridęs poetas Rimas Vėžys.

VAIZGANTO KULTŪROS KLUBAS, įsteigtas Nijorkoje vietinės LB apygardos, oficialiai buvo atidarytas iš Filadelfijos atvykusio prof. dr. Vinco Maciūno Vaizganto gyvenimui ir kūrybai skirta paskaita. Žodį tarė ir laikinis klubo vadovas Paulius Jurkus, LB Nijorkoje apygardos vicepirmininkas kultūros reikalams. Klubo tikslas — puoselėti lietuviškąją kultūrą, nagrinėjant knygas, parodas, organizuojant kultūrinės veiklos apžvalgas, Vaizganto vardu jungiant jaunąją ir vyresniąją kartą. Dramos teatro veteranas Henrikas Kačkins klubo atidarymui skyrė meistriskai pateiktą Vaizganto „Pragiedrulių“ ištrauką.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS istorijos institute Elena Morkūnienė apgynė istorijos mokslų kandidatės disertaciją „Lietuvių liaudies choreografijos bruožai (XIX amžiaus pabaiga — XX amžius)“. Autorė šį darbą ruošė net septynerius metus, rinkdama medžiagą archyvuose, kortelėse, registruodama šokius, jų figūras, ypatybes, atlikimą. Tokių kortelių susidarė apie 5.000. Užregistruotas šokius E. Morkūnienė suskirstė į keturis žanrus — šokius, sutartinių šokius, ratelius ir žaidinius. Jį taip pat sudarė žemėlapis, kuriuose atspindinti, kur tokie šokiai kada buvo paplitę. E. Morkūnienės disertaciją darbą pristatanti A. Skudaitė rašo: „Patys populiariausi mūsų amžiaus pradžioje buvę rateliai, mūsų seneliai mėgė vienižnisiuos šokius — valsą ir polką. Kiekviena Lietuvos vietovė turėjo jai būdingą choreografiją. Pavojingai, šiaurės rytų Lietuvoje buvo paplitusios „pyrimo“ figūros, Žemaitijoje — figūros, pasikeičiant vietomis (čia dažniau, negu kitur, buvo atliekami kadrolinio tipo šokiai). Džikiroje ir Užnemunėje dominavo sukimosi figūros. Ir šiandien dar mūsų seneliai pasakoja, su malonumu prisimindami jaunystę, kad šokis ir daina visais metu laikais lydėję ir darbus, ir šventes. Šokiai vaidavo jaunimo gyvenimą, meilę, gamtos pasaulį, darbą, visuomeninius žmonių santykius. Jaunystei ir meilei, kaip teigia autorė, šokyje skirta vietos daugiausia. Pusė užrašytų šokių kaip tik ir atspindi šią temą. Gamtai choreografijoje daugiau vietos davė dūkai, darbai — visi lygiai, šeimos, visuomenės, tėvynės motyvai šokyje dažniau užtinkami Žemaitijoje. E. Morkūnienė abejoja, ar galima visus šiandieninius mūsų liaudies šokių kolektyvų atliekamus šokius vadinti „liaudies“. Negana, kad šokyje iš liaudies choreografijos lieka vien pavadinimas (žinoma, autorė neneigia ir vadovų fantazijos) — liaudies šokio esmė turi likti. Kitaip jai turime teisę vadinti paprasčiausiais „scenine kompozicija“ („Komjaunimo Tiesa“ nr. 75). E. Morkūnienės sudarytas šokių katalogas bus atiduotas istorijos institutui, kur juo galės pasinaudoti tautinių šokių grupių ir net teatro vadovai.

VYTAUTAS ZALAKEVIČIUS Čilėje režisavo Maskvos kino studijos „Mosfilm“ kuriamą filmą „Tas salds žodis — laisvė“. Su juo Čilėn yra išvykę ir lietuviai aktoriai R. Adomaitis, B. Babkauskas, J. Budraitis, turintieji vaidmenis šiame filme.

BALTSTOGES VAIVADIJOS lenkų dailininkų 40 tapybos darbų paroda buvo surengta Kaune. Parodos atidaryme dalyvavo trys lenkų dailininkai su Baltstogės Dailininkų Sąjungos pirm. D. Lobanovska.

LIAUDIES DAINOS KLUBAS Vilniaus profsąjungų kultūros rūmuose surengė liaudies kūrybos po pietę, pakviėtus švenčionių rajono Daumlių, Šutų ir Ziboliškių kaimų dainininkes. Dainų pyne papildė švenčioniškių „darželiais“ vadinami žaidimai.

VILNIUJ SURENGTA LATVIJ KNYGŲ paroda buvo papildyta bendrais lietuvių ir latvių poezijos vakarais Trakuose, Kaune ir Vilniuje. Latvians atstovavo poetai Daina Auvoitina, Maris Čaklajis, Janis Peteris, Arvydas Skalbė, lietuviams — A. Baltakis, A. Drilinga, A. Maldonis, M. Martinaitis, A. Mikuta, J. Strielkūnas ir V. Šimkus, talkinami dramos aktoriaus L. Norėikos.

VILNIAUS DAILĖS INSTITUTO studentų mokslinės draugijos XXII konferencijoje pranešimus skaitė: R. Guzevičiūtė — „Mada ir standartas“, D. Buivydaite — „Japonų artabatos gėrimo ceremonijos indai“, A. Petraitis — „Psichologinės asociacijos panaudojimas lietuvių tarybių keramikoje“, A. Olbutas ir L. Zeruolytė — Lietuvių dailės ryšiai su kitų tarybinių tautų menine kultūra“ ir kt. R. Guzevičiūtė už „Madą ir standartą“ paskirta I premija. Konferencijoje dalyvavo svečiai iš Leningrado, Livo, Rygos, Talino ir Kievo augstųjų dailės mokyklų. Studentų darbų parodoje premijų susilaukė V. Stanevičiaus vitražas „Himnams mūsų jaunystei“, R. Kalninaičaitės plakatas „Pionierijai 50 metų“, D. Buivydaičės gobelenas „Saulė šviečia visiems“, D. Stepanavičiūtės plakatas, A. Goštauto grafika.

VILNIAUS PARODŲ RŪMUOSE buvo surengta baltiečių dailininkų tapybos darbų paroda, kurioje dalyvavo 20 lietuvių, 10 latvių ir 10 estų dailininkų, kiekvienas su keturiais kūrinių. Pirmoji tokia paroda buvo 1969 m. taip pat Vilniuje. Kas treji metai rengiamas baltiečių tapytojų parodas norima padaryti tradicijomis. Šiometinė buvo prisegta Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmečio etiketė, privaloma visiems meniniams renginiams. Bendrinė parodos tema — „Žmogus ir dabartis“. Sprendžiant iš paskirtų premijų, stipendijų buvo Lietuvos atstovai — V. Gečas, L. Tuleikis, S. Velvertė ir V. Karatjūnas, laimėję keturias premijas. Latviams teko dvi premijos — E. Iltnieris ir R. Valnerei. Dvi premijas estams laimėjo L. Šijm ir L. Mikas. V. Kst.

Trečiosios baltistikos konferencijos rengėjų komiteto nariai bei talkininkai lietuviai, dalyvavę komiteto visumos posėdyje Toronte

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Pasibaigė Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybės aukščiausioje vyrų klasėje. Dalyvavo dvi lietuvių komandos. Kauno žalgiris liko VI vietoje, Vilniaus Statyba — X.

Plaukimo varžybos tarp Sov. Sąjungos ir R. Vokietijos sportininkų įvyko Maskvoje. Sov. Sąjungai atstovavo kauniečiai Užkariai. Ji dalyvavo trejose rungtynėse ir pagerino 3 Lietuvos rekordus. Sov. Sąjungos ir R. Vokietijos jaunių plaukimo varžybos įvyko Erfurte. Vilnietis Arvydas Juozaitis pasiekė naują Lietuvos rekordą — nuplaukė 100 m krūtine per 1:09.4.

Krepšinio pirmenybėse geriausi sekėsi Lietuvos moterims. Aukščiausioje lygoje laimėjo: Vilniaus Kibirkštis III vieta, Kauno Politechnika — X iš 12 komandų.

Europos stalo teniso pirmenybėse sovietinėje rinktinėje žaidė Asta Giedraitytė. Pirmenybės jai buvo nesėkmingos ir ypatingų laimėjimų nepasiekė.

Maskvoje žaidė viešinti JAV krepšinio rinktinė su sovietų klubų rinktinė. Rungtynes laimėjo sovietai 100:83. Jų rinktinėje sėkmingai pirmą kartą žaidė kauniečiai Algirdas Linkevičius. M. Paulausko rinktinėje nebuvo.

Vilniaus kalvose rungtyniavo pajėgiausi Latvijos, Estijos, Lietuvos, Leningrado ir Karaliaučiaus (Kaliningrado) motociklistai. Galingiausių mašinų (750 cm) lenktynėse I vietą laimėjo vilniečiai J. Gudelis ir I. Šepetas.

VYČIO ŽINIOS

Prisikėlimo parapijos klebonui T. Placidui, OFM, ir parapijos komiteto jaunųjų krepšinininkų vardu nuširdžiai dėkojame už leidimą pasinaudoti sale krepšinio treniruotėms. Jūsų dėka galėjome sportuoti ir

bendrauti lietuviškoje aplinkoje. Kartu tai buvo mums didelė materialinė parama.

Jonas Sepulis, Vyčio krepšinininkas, ką tik baigė inžinerijos mokslus Toronto universitete. Jonas žada tęsti studijas — studijuoti mediciną.

Golfo sezonui nustatytas tvarkaraštis. Vyčio ūdaros pirmenybės, į kurias kviečiami ir svečiai, įvyks gegužės 28 d., 12 v., Pine Tree aikštynė. Atviros pirmenybės bus pravestos Georgetown aikštynė birželio 18 d. Pradžiai 1 v. Golfo sezono uždarymo žaidynės įvyks spalio 1 d., 12 v. Glen Eagles aikštynė. Spalio pabaigoje įvyks golfo sezono uždarymo balius, kurį kartu ruoš Vyčio ir Aušros golfininkai. Į tarpusavio turnyrą užsiregistravo 21 golfininkas. Dalyviai tarpusavio žaidimus prašomi kuo skubiau pradėti. Tarpusavio turnyrą vykdė R. Kymantas. Jo telefonai: namų 694-5755 ir darbo 362-5777.

Mūsų rėmėjui E. Vaičekauskui nuoširdžiai dėkojame. A. S.

MIETROS

prieš DALLAS TORNADO

Profesinis futbolas vėl grįžta į Varsity stadioną

PIRMOSIOS ŽAIDYNES —
sekmadienį, gegužės 14,
2 valandą po pietų

Bilietai:
pėsininkams ir vaikams \$1.00,
visiems kitiems — \$2.00, \$2.50;
West Side rezerv. vietos — \$3.00.
Bilietų kasa atidaryta nuo 12 v.
Moteriš bilietai nemokami
visose Metro Trust įstaigose.
Loterija pagal įėjimo bilietus.

TORONTO

KL Katalikų Centro suvažiavimas įvyko Prisikėlimo Parapijos salėje gegužės 6 d. Prasidėjo 9 v. r. ir baigėsi 6 v. v. Savo programa jis buvo gana turiningas ir nešabloniškas. Dalyvavo apie 70 asmenų iš įvairių Kanados vietovių. Pirmininkavo pasikeidami — dr. J. Sungaila, dr. Br. Povilaitis, kun. P. Barius, OFM, sekretoriai — A. Ramanauskienė ir Z. Daugvainienė. Pranešimus padarė: Centro pirmininkas dr. J. Sungaila ir komisijų pirmininkai. Po pietų pertraukos toje pat salėje dail. T. Valiaus kalba atidaryta religinės dailės paroda, kurioje buvo išstatyta apie 40 darbų. Visa popietinė suvažiavimo dalis buvo skirta simpoziumui tema "Lietuvių jaunimo religija bei moralė". Centro nariai išrinkti trejų metų laikotarpiui: kun. P. Azubalis, kun. P. Barius, OFM, kun. Pr. Gaida, sesuo Ignė, J. Kšivickis, A. Kuolienė, Almis Kuolas, K. Manglicas, dr. Br. Povilaitis, kun. A. Prakapas, OFM, R. Sakalaitė, kun. J. Staškevičius, dr. J. Sungaila, mons. dr. J. Tadauskas, I. Zemaitienė. Plačiau — kitame "T2" nr.

KLK Centro liturginės komisijos posėdis įvyko balandžio 26 d. Buvo peršvelgti visi nuo pakutinio posėdžio atlikti darbai ir pasiruošta atečiai. Kun. A. Prakapas, OFM, pranešė, kad liturginei komisijai Čikagoje pasiūst Lietuvos laisvės, sv. Kazimiero ir Tikinčiosios Lietuvos Dienos Mišių tekstai. Taipgi Tikinčiosios Lietuvos Dienos Mišių tekstai išsiuntinėti visiems lietuviams kunigams Kanadoje. Sesuo Ignė ir kun. Br. Jurksas pranešė, kad naujų giesmių knygelės neparuoštos, bet atspausdinti giesmių lapeliai ir darytas bendro giedojimo bandymas Prisikėlimo parapijoje. Nutarta kol kas giesmių knygą nespauzdinti. Įvedimas lietuviško elemento į liturgines apeigas paliktas tolimesniam svarstymui. Nutarta kun. K. Žitkaus eiluiuos Kryžiaus Kelius multiplikuoti ir išsiuntinėti visiems Kanados lietuviams kunigams. Taipgi nutarta lietuviškų liturginių drabužių projektų reikala krepintis ir dail. A. Tamošaitienė.

Pavasario vakaras, rengtas Ev. Moterų Draugijos gegužės 6 d. Grace liuteronų bažnyčios salėje, buvo labai sėkmingas ir jausmas. Vaidinimas "Petro Pamplio piršlybos" nuvedė į Lietuvos kaimą. Gėrėjomės vyresnio amžiaus artistais, džiaugėmės jaunaisiais, kurie gražiai lietuviškai kalbėjo ir vaidino. Salės šonuose buvo matyti gražiai padengti stalai ir papuošti gėlių puokštėmis. Po vaidinimo rengėjos perkėlė kėdes prie stalų ir net nepastebėjau kada ant jų atsirado puikūs užkandžiai, skanūs pyragai. Kai prie paruoštųjų stalų visi nesutalpo, atsirado papildomi stalai. Vašingtono šeimininkės tuštelėjusias lėkštes keitė pilnomis. Sokioms grojo švelni muzika. Nuotaika buvo labai smagi, nors alkoholi-

nių gėralų nebuvo. Kai paklausiau rengėjas, ar turės nuostolių, atsakė, kad bus truputis pelno, nes maistas buvo draugišos rūpų suaukotas. "Mes visada rengiam be šnapso" — paaiškino rengėjos. Tai pagirtina, kultūringa iniciatyva. Buvusi Lietuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapocius, išleisdamas 36 tomus, dabar spausdina lietuvių enciklopediją anglų kalba "Encyclopedia Lituanica". Ji yra labai reikalinga informuoti angliškąją visuomenę apie Lietuvą bei lietuvių visame pasaulyje. Jau atspausdinti du tomai. Iš viso bus 6 tomai ir kainuos \$90. Padaryta labai graži darbo pradžia, bet dėl prenumeratorių ir lėšų stokos šis darbas gali sustoti. Dėlto šios enciklopedijos leidėjas, lankydamasis lietuvių kolonijose, kviečia tautiečius į didelio darbo talką. Užsakyti "Encyclopedia Lituanica" galima tiesiai pas leidėją šiuo adresu: Lietuvių Enciklopedija, 395 W. Broadway, PO Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA. Užsakymus taipgi priima Enciklopedijos leidėjo įgaliotinis Toronto Aug. Kuolas (tel. 769-6884).

Antikomunistinės kanadiečių grupės Latvian Relief Centre susirinko į banketą, kurin buvo pakviestos ir ekstremistinės organizacijos iš Toronto ir JAV, kaip Ku Klux Klan ir kitos. "The Toronto Sun" dienraštis plačiai aprašė šią pobūvį kaip slapta ekstremistų suvažiavimą ir įdėjo nuotrauką. Iš aprašymo matyti, kad pobūvyje surengė Western Guard draugija (buvusi Edmund Burke Society), nevengdama pakviesti ne ekstremistinių grupių. Kadangi tai įvyko latvių patalpose, jų organizacijos atstovas I. Zamlavskis pareiškė, kad latviai su tom grupėmis neturi jokio ryšio ir kad salė buvusi išnuomota bendra tvarka. Asmuo, kuris užsakė salę, pareiškė, kad ji nuomojama Lietuvių Bendruomenė. Taip pat ir alkoholinių gėralų leidimas buvęs šimtas tuo pačiu vardu. Tai Lietuvių Bendruomenę kompromituojantis pareiškimas. Iki šiol dar neteko pastebėti jokio paaiškinimo spaudoje nei iš KLB Toronto apylinkės valdybos, nei kitų Bendruomenės organų.

AUKOS TAUTOS FONDUI

\$100: Statybos b-vė "Talka"; \$50: N. N., North Sylva, J. Tumosa; \$25: dr. L. R. Kuolaitė, Old Country krautuvė; \$20: A. S. Kalūza; \$10: archit. A. Banelis, inž. B. Baranauskas, p. Galiauskienė, inž. A. Gvaizdaitis, J. Karka, R. J. Lasys, inž. P. Lelis, vaist. Margis, A. Matulaitis, V. Paulionis, Al. Raudys, V. Skrebutėnas, M. Vaitkienė; \$5: P. D., Vyt. Dobilas, J. Kalinskis, S. A. Pundžiai, adv. H. Steponaitis, D. L. Šablinskis, p. Zemaitienė; \$4: A. G. Zemaitaitis; \$2: J. Bartnikas, D. Laurinavičius, A. Lemežys, S. P., Br. Račkauskas, A. Rapšys, S. S. R. Al. Simanavičius, A. Totoraitis; \$1: V. Jankaitis. Iš viso \$508. Aukotojams nuoširdi padėka.

TF Toronto apyl. atstovybė

Ateitininkų žinios

Kepinių ir gėlių pardavimas, kurį kas metai organizuoja tėvų komitetas, įvyks šį sekmadienį, gegužės 14, Prisikėlimo par. patalpose nuo 9.30 v. r. Motinos Dienos proga tėvai ir vaikai raginami pagerbti savo žmonas ir motinas.

Vyr. moksleiviai praėjusį šeštadienį išrinko naują valdybą ateinančiam mokslo metam. Pirmininke išrinkta Lina Vaitiekūnaitė. Kiti valdybos nariai: Paulius Sungaila, Sigita Dūdaitė, Ramunė Stravinskaitė, Rūta Vaskevičiūtė, Rasa Saulėnaitė, Dalia Vaskevičiūtė ir Vida Juzukonytė. Naujai valdybai linkime sėkmės ir darbingų metų.

Vyr. moksleivių stovykla Dainavoje prasidės birželio 18 d. Registracijos blankus galima gauti pas Liną Vaitiekūnaitę. Janučių stovykla Dainavoje prasidės liepos 2 d. Registracijos blankų galima gauti pas p. Stravinskienę.

Ateitininkų stovykla Wasagoje bus nuo liepos 23 d. iki rugpjūčio 6 d. Stovykla bus jaunūčiams nuo 7 iki 12 m. ir vyresniesiems nuo 13 iki 18 metų.

Skautų veikla

• I "Satrijos" tuntą įstojo trys naujos paukštytės: Daina Slenytė, Daiva Slenytė ir Dalia Pažerūnaitė. Sveikiname.

• Bendroje skautininkų-kių ramovių sueigoje gegužės 3 d. v. s. O. Gailiūnaitė turėjo retesnės vertės pašnekesį apie D. Lietuvos statuta, komentodama to paties vardo veiklą. Dalyviai išreiškė norą kiekvienoje sueigoje turėti panašių pašnekesių. Apie skautininkų-kių uždavinius kalbėjo s. K. Butūra. Gyvos diskusijos apžvelgė šiemetinės skautiško gyvenimo aktualijos. Nutarta sekančią bendrą sueigą šaukti rugsėjo pradžioje. Bus aptariami Sąjungos rinkiminiai reikalai, diskutuojamos vyr. skaučių ir sk. vyčių problemos ir postovyklinės pastabės. Suelgai vadovavo ps. A. Valiūnas, sekretoriavo ps. R. Ziulinskienė.

• Už kasmetinę talką Obuolių Die-
notje L. Matulevičienė "Rambyno" tuntas taria skautišką acū. C. S.

• Dešimtosios Romovos stovyklės registracija rūpinasi s. L. Sendžikienė ir s. M. Stanionienė. Lopus su registracijos mokesčiu \$3 arba visu stovyklės mokesčiu iki liepos 1 d. pristato arba atsiunčia šiuo adresu: s. L. Sendžikienė, 19 Bermuda Ave, Toronto 18, Ont. Cekius rašyti Romuva Inc. vardu. Visos vietovės registracijos pristato iš karto. Už tai atsakingi vyriausios vietos pareigūnai. Torontas pristato draugovėmis. Tai prižiūri ir yra atsakingi tūntininkai.

• Jau dveji metai skautų-čių stovykloje nebuvo pakeltas stovyklavimo mokeskis. Stovyklavietės mokesčių ir maisto pabrangimas priverė mokesčių padidinti: 1 stovyklautojas 1 savaitė \$25, 2 stovyklautojai — \$45, 3 stovyklautojai ir daugiau \$60; 1 stovyklautojas 2 savaitė \$45, 2 stovyklautojai — \$80, 3 stovyklautojai ir daugiau — \$95. Skautų stovyklės mokeskis liko vienas iš žemiausių, nes visi kol kas dirbame be atlyginimo. Vadovų ir taktininkų sąlygos tos pačios.

• S. m. gegužės 27, 28 ir 29 d. d. prie Klevelando, Ohio, River Rd. camp vyks vyr. skaučių ir skautų vyčių bei kandidatų suvažiavimas. Smulkesnes informacijas teikia tūntininkai K. B.

MOKINIAI, 1972 METAIS BAIGUSIEJI ŠEŠTADIENINĘ MOKYKLĄ TORONTE

1. Akelaitė, Daina
2. Balčiūnaitė, Zuzana
3. Balsey, Tomas
4. Barzdžiūtė, Dalia
5. Birštonaitė, Aldona
6. Bubelis, Romas
7. Bumbulytė, Rima
8. Černiauskaitė, Sigita
9. Dalinda, Gintaras
10. Dilikutė, Rasa
11. Dūdaitė, Audronė
12. Grabauskaitė, Daina
13. Greičiūnaitė, Aida
14. Grigaliūnaitė, Ramona
15. Grigonis, Aleksas
16. Gildys, Petras
17. Janušauskas, Algis
18. Jasinevičius, Algis
19. Jurevičius, Edmundas
20. Jurcevičiūtė, Rima
21. Kairys, Julius
22. Kalinauskas, Rimantas
23. Kazilevičiūtė, Sandra
24. Mačiulis, Viktoras
25. Narbutas, Ringaudas
26. Oleka, Romas
27. Pacevičius, Vytautas
28. Paliulytė, Julija
29. Patašiūtė, Nijolė
30. Paškauskas, Raimundas
31. Paulauskaitė, Nijolė
32. Pilipaitis, Arūnas
33. Punksis, Edvardas
34. Rūsinaitė, Liuda
35. Saplys, Ramūnas
36. Skrebūnas, Algis
37. Smolskytė, Loretta
38. Stankus, Gediminas
39. Stočkus, Bronius
40. Stončius, Bronius
41. Stukaitė, Audronė
42. Silinskis, Vydmantas
43. Skėma, Rimas
44. Skėma, Vitas
45. Urbonas, Kęstutis
46. Vaidila, Aidis
47. Vaišvila, Gediminas
48. Vaitiekūnaitė, Lina
49. Zaleckaitė, Irena
50. Zenkevičiūtė, Lilija
51. Zubrickaitė, Regina.

UNITED TRUST REALTOR

JANE — BLOOR, \$23.400 prašoma kaina. Mūrinis 5 kambarių namas su vieta garažui. Dideli kambariai, moderni virtuvė. Tuojau galima užimti.

KINGSWAY, \$29.400 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis vienaaukis (bungalow), 5 kambariai, privatus įvažiavas ir vieta garažui.

BLOOR — RUNNEMEDE, \$29.900 prašoma kaina, 8 kambariai per du augstus. Mūrinis atskiras namas su garažu ir įvažiavu. Dvi modernios virtuvės. Tuojau galima užimti.

BABY POINT, 15-kos metų senumo, mūrinis, vieno aukšto namas (bungalow), 5 kambariai. Du garažai, didelis sklypas, įrengtas rūšys. Namas gerų gatvė.

HIGH PARK, 3 metų senumo,

du butai po 4 kambarius (duplex). Privatus įvažiavas ir du garažai. Vandens šildymo sistema. Prašo \$10.000 įmokėti. Arti visko.

ETOBICOKE, 4 miegamų vienaaukis (bungalow), su pilnai įrengtu rūsiu, garažas ir privatus įvažiavas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos 6¼% skola. Arti susisiekimo.

SWANSEA, 6 kambarių, atskiras mūrinis namas su privačiu įvažiavu ir garažu. Naujesnės statybos namas su pilnai įrengtu rūsiu. Viena atvira skola.

ROYAL YORK, dvibutis, 10 kambarių po du miegamuosius kiekvienas, plius mažas butukas rūšyje. Privatus įvažiavas ir vieta garažams. Prašo \$37.500, viena skola.

Parūpiname geromis sąlygomis mortgičius

B. SAKALAS. Tel. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3
Antrd. 10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-3
ir 4.30-7
Penktad. 10-3
ir 4.30-8
Seštad. 9-12
Sekmad. 9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams 6½%
už term. indėlius 1 metams 6¼%
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekių s-tas 5½%

DUODA PASKOLAS:

asmenines — iki \$10.000 8½%
nekiln. turto — iki \$50.000 8¼%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Pirmame mokėjimui už nekiln. turta, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas. Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

DĖMESIO — DĖMESIO!

Šiuo metu nekilnojamo turto pardavimas yra labai pagyvėjęs. Mokamos augštos kainos. Kas manote

ar esate nusprendę parduoti savo namą,

tuojau skambinkite

S. JOKUBAČIUI,

PROGRESS REAL ESTATE,

tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Jūsų namas gali būti parduotas dar šią savaitę.

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

YOUNG a. BIGGIN Ltd. Realtor

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamoj nuosavybę, mielai jums patarnaus VYT. V. GIRDAUSKAS

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių. Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

EXTRA REALTY LTD.

386 RUSHOLME RD. TORONTO 4 TEL. LE 1-1161

BLOOR — DUNDAS (Indian Trail), \$8,000 įmokėti, mūrinis, atskiras 7 kambarių namas, rūšyje dar vienas kambarys, garažas, vandeniu-alyva šildomas, skubus pardavimas, geros pirkimo sąlygos. Atsižvelgiant į vietą ir namą, gana žema pardavimo kaina.
PRIE 26 KELIO, arti Wasagos, 10 akrų geros dirbamos žemės prie upės kranto; pagal sutartimą galima šiame sklype pastatyti 5-6 kambarių vasarnamį už \$5,000 per 7 dienas.
PRIE 26 KELIO ir Nottawasaga upės apie 2 akurus žemės ir 8 kambarių mūrinis namas.

J. KUDABA Namų telefonas 783-2105

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

HIGH PARK AVE. — BLOOR, apie \$5.000 įmokėti, puikus 6 kambarių atskiras namas, graži moderni virtuvė, prausyklos pirmame ir antrame aukšte, vandeniu-alyva šildomas, kilimai ir kt.

KINGSWAY — PRINCE EDWARD, puikus 6 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, graži moderni virtuvė, šalia pristatytas garažas su privačiu įvažiavu, arti susisiekimo, skubus pardavimas, gražus kiemas.

INDIAN RD. — DUNDAS, 7 kambarių atskiras namas, 2 virtuvės, alyva šildomas, apie \$6.000 įmokėti ir viena atvira skola 10-čiai metų.

BLOOR — DUNDAS, 10 kambarių atskiras namas, 3 virtuvės, vandeniu-alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavu, puiki nuomojimi vieta, netoli Bloor, apie \$10.000 įmokėti ir viena atvira skola 10-čiai metų.

ORIGINALUS TRIBUTIS, maždaug 10 metų senumo; dideli gražūs butai su balkonais, \$7.200 nuomos, \$10.000 įmokėti, skubus pardavimas.

SWANSEA, puikus liuksusinis vos keletos metų senumo dvibutis, užbaigtas rūšys, garažai prie namo, \$15.000-20.000 įmokėti.

Didelis pasirinkimas vienaaukščių (bungalow)

Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis,
namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus
SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
5½% už depozitus	
6% už šėrus (numatoma)	
6% už taupymo s-tas	8% už asm. paskolas
6¼% už 1 m. term. dep.	
6½% už 2 m. term. dep.	8¼% už mortgičius

Kapitalas virš penkių milijonų dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydįje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienį. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)
BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

WESTON RD., \$1,500 įmokėti, plytinis namas, 6 kambarių, šoninis įvažiavas, garažas, naujai išdekoruotas, 13 metų atviras mortgičius. Prašoma kaina \$19,900.

BLOOR — OSSINGTON, \$10,000 įmokėti, pirmą kartą parduodamas, atskiras, plytinis namas, 10 šviesių kambarių, privažiavimas, šildomas alyva, 1 mortgičius.

DOVERCOURT — BLOOR, \$7,000 įmokėti, plytų, 14 kambarių tributis (triple), šiltu vandeniu šildomas, dvigubas garažas, vienas mortgičius.

INDIAN RD. — BLOOR, \$7,000 įmokėti, plytinis, dviejų aukštų namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, privatus įvažiavas, garažas, poilsio kambarys.

YONGE — BROOKDALE, \$6,000 įmokėti, vienaaukis (bungalow), 5 kambariai ir 2 užbaigti kambariai rūšyje, nauja šildymo krosnis, šoninis įvažiavas.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,

Telefonai: 534-8459; 233-5996

Turime krautuvį, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.
VYT. MORKIS, A. BLUDZIUS

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)
Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilų remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Prakevičius ir Juozas Tamošiūnas

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

do, kad senatą reikėtų panaikinti ar reformuoti, padarant jį augštesniaisais federacinio parlamento rūmais. Tokiu atveju senatoriai būtų ne skiriami valdžios partijos, bet renkami, kaip dabar daroma su federacinio parlamento nariais.

Užsienio reikalų ministerio M. Sharp pranešimu, Kanada pasirašė sutartį su Italija, leidžiančią Italijos valstybinei orinio susisiekimo bendrovei "Alitalia" tiesioginius skrydžius į Torontą. Lig šiol tokia teisė turėjo tik britų bendrovė "BOAC". Už Torontą Italija Kanadai atsiųgino Milanu. Kanados orinio susisiekimo lėktuvai dabar galės ne tik nusileisti Milane, bet ir iš ten pervežti keleivius į kitus valstybių miestus. Nusileidimo tiesų Toronto aerodrome reikalauja beveik visos europinės bendrovės, nes čia yra didžiausias skaičius transatlantinių keleivių, kurie dabar Kanados lėktuvais turi skristi į Montrealį. Gegužės 15 d. Kanada pradeda derybas su komunistine Kinija dėl orinio susisiekimo linijos Vankuveris—Sanchaus atidarymo. Lig šiol tiesioginius skrydžius Kinijon turėjo tik prancūzų "Air France" bendrovė. Vankuverio—Sanchaus planuojamai linijai problema sudaro dėl nuotolio būtinas lėktuvų nusileidimas Aliaskoje ar Japonijoje. Susitarus su kiniečiais, teks gauti japonų ar amerikiečių pritarimą.

Federacinio parlamento rinkimus premjeras P. E. Trudeau, atrodo, atidėjo sekančiam rudenii, nors jie gali būti paskelbti ir šią vasarą. Paskutiniiais Gallupo viešosios nuomonės tyrimo duomenimis, už liberalus

dabar pasisako 39% kanadiečių, už konservatorius — 35%, už NDP socialistus — 19%, už kitas partijas — 7%. Nuo š.m. vasario mėnesio liberalų populiarumas sumažėjo 1%, NDP socialistų — 3%, kitų partijų — 1%, o konservatorių pakilo 5%. 1968 m. birželio 25 d. rinkimuose už liberalus balsavo 46% kanadiečių, už konservatorius — 32%, už NDP socialistus — 16%, už kitas partijas — 6%.

RCMP vadas W. L. Higgitt nustebo federacinio parlamento teisingumo komitetą liūdnu pranešimu apie narkotikų plitimą Kanadoje. Jeigu 1967 m. dėl narkotikų vartojimo ar jų pardavinėjimo buvo suimta 2.300 asmenų, tai 1970 m. tokių suimtųjų skaičius per 11 mėnesių pakilo jau iki 14.700. Kanadoje dabar yra žinomi ir jau užregistruoti 6.696 heroino vartotojai, bet iš viso jų gali būti apie 14.000.

ELEKTROS RANGOVAS

Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros

įrengimo darbus Toronte

923-7194. Sav. A. Čeponis

Notaras

A. Liūdžius, B.L.,

47 Howard Park Ave.

(Toronto-Dominion Bank pastatas)

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

BALIO MASKELIŪNO

DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudų b-vių atstovybė

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV

• Parduoam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •

• Statom ir taisom antenas •

• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •

672 Landsdowne Ave. • Tel. 531-6165

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

"JURATĖ IR KASTYTIS"

Balandžio 29 ir 30 d. Čikagos Lietuvių Opera scenon išvedė trečią originalią lietuvių kompozitoriaus operą — K. V. Banaičio "Juratę ir Kastytį". Spektakliai pakartoti gegužės 6 ir 7 d. d. J. J. Karnavičiaus "Grazina", minint Čikagos Lietuvių Operos dešimtmetį, buvo pastatyta iš Lietuvos gauto klavyro dėka ir aplamai jau prieš tai statyta Lietuvos scenose, tai J. Gaidelio "Dana" ir dabartinė "Juratė ir Kastytis" yra išleivijos lietuvių kompozitorių kūriniai. Jei neegzistuosiu ČLO, vargiai ar pastarosios dvi operos būtų buvusios sukurios, juoba, kad ir kompoz. K. V. Banaitis "Juratės ir Kastyties" prieš savo mirtį 1963 m. dar nebuvo galutinai baigęs. Kaip skelbiama programoje, "Juratė ir Kastytis" turėjo perredaguoti A. Kučiūnas, o ją orkestravo James T. Kilcran.

Pasaulinės premjeros metu šeštadienio vakare ir sekmadienio popietėje (pastarąjį pastatymą matė ir jūsu korespondentas) naujoji opera Marijos Augšt. Mokyklos salėje praskambėjo kitaip, negu iki šiol matyti kiti du lietuvių kompozitorių kūriniai. "Juratės ir Kastyties" opera paliko aiškios meninės vienumos išpūdį, atausios grynai lietuviškos melodijos, kur ne dramatis, bet lyrinis-nostalginis momentas su stipriais folkloro atspindžiais, išplaukęs iš tautinės legendos, sudarė kūrinio nugarkaulį.

STATISTIKA PRADŽIA

Operos vyksmas prasideda žvejams besiruošiant išplaukti į jūrą. Čia dainuojama apie tinklus, jūrą, sidabrinės bures. Vėliau žvejų būrin įsijungia ir merginos. Scenoje susidaro net 65 veikėjų būrys. Jauti, kad dainavimas daugiau statistikas — ansamblinis, nes ribota scenos erdvė neleidžia plačiai išsitiesti vaidybiniam elementui. Šis elementas išryškėja tik vėliau, kai atliekamos išpūdingos maldos apeigos. Nuo šio taško jau pajunti stiprią režisorės ranką, kuri atsisipindi iki pat operos pabaigos. Žvejams išplaukus į jūrą, scenoje pasirodo Kastytis (St. Baras). Jo graži arėja yra lyriška — apie žvejus, apie ramų vakarą ir mylimą Rūtėlę. Kastyčio arėja vietomis pertraukia iš jūros gilumos atskambą jū dainų akordai.

DAIL. A. VALESKOS DIDYBĖ
Kastyčiui ilginis Rūtėlės, iš jūros gilumos iškyla Juratė. Tai akimirka, kada žiūrovas pajunta tiesiog sunkiai aprašomą scenovaizdžio didingumą. Dekoracijos, šviesos ir iš jūros gelmių kylantis Juratės (D. Stankaitytės) siluetas čia atskleidžia vieną pačių spalvingiausių pasakų šalių. I tą repto grožio menini scenovaizdį įsijungia ir Juratės bei Kastyčio arijos, o jas palydi undinių refrenai. Tai vieta, nuo kurios

pamatai, kokį apgalvotą žingsnį padarė operos vadovybė, pakvietusi scenos dekoravimui dail. A. Valešką, kuris jau nuo jaunų dienų buvo suaugęs su Lietuvos valstybinės operos scena. Šalia dail. A. Valeškos, su nemažesniu dėmesiu reikia paminėti ir scenos tvarkytojus bei apšvietėjus Č. Rukuižą ir K. Cijūnėlį, kurie per eilę metų įgijo profesinę patirtį ir yra gerai išmoke operuoti naują, modernią, neseniai įgytą Marijos Augšt. Mokyklos koncertinės scenos apšvietimo aparatūrą.

INTENSIVYVĖJA VEIKSMAS

Kastyčiui dingus jūroje, baigiasi I veiksmas. Pertraukos beveik nėra, nes dekoracijos nesikeičia. II veiksmas lydi ankstyvas rytas pajūryje, kur merginos dainuodamos taiso tinklus. Čia atsiranda Kastyčio motina (A. Stempuzienė), neramia širdimi įsiskodama savo sūnau. Ji susitinka Rūtėlę (M. Momkienę). Nuskamba ilgesingos arijos, o prabėgusios scenos — tiek dainų, tiek ir vaidyboj atskleidžia dviejų talentingų veikėjų — A. Stempuzienės ir M. Momkienės įdomiai sukurtus charakterius. Kulminacinis taškas pasiekiamas, kai pasirodo Kastyčio vizija: jis dainuoja išpūdingą B. Sruogos parašytą ir paties kompozitoriaus pasirinktą ariją "Laivinė".

TURTINGIAUSIA SCENA

Po 25 min. pertraukos pakyla uždanga III veiksmui. Atsiskleidžia reto turtingumo scenovaizdis — Juratės rūmai jūros dugne. Viliojančiais efektais čia žaidžia dekoracijos, šviesos, lėlių girliandos esančios undinės, būrys šokėjų su solo šokių atliekančia K. Gintautiene. Šalia scenovaizdžio, koks kostiumų puošnumas bei įdomumas! Tai buv. ČLO solistės, dabar žinomos drabužių modelių kūrėjos M. Kripkaušienės nuopelnas. Toliau operos eiga lydi Juratės bei Kastyčio arijos apie laimę šviesią, apie praėjusią bevilę naktį. Tai operos kulminacinis punktas, tai Juratės ir Kastyčio vestuvių scena. Bet laimingas akimirks nusiaubia vėjai, audra. Juratė dainuoja ariją: "Vėjai! Mano broliai! Nebijau aš dievų keršto..." Toliau seka Juratės ir Kastyčio duetas: "Su tavim gyvenimas, mirtis ir meilė..." Plieskia žaibai, trenkia perkūnos, ir gintaro rūmai išnyksta. Ši ta permaininga scena vaizdžiai sukuria visa eilę efektų: orkestras, specialios garso mašinos, šviesos ir scena nusiaubiantis popierių lietus. Tai lyrinės operos dramatis taškas. Jis čia gal net išpūdingesnis, negu tarptautinių draminių operų pačiose karščiausiose ekstatėse.

Paskutinėje scenoje pasirodo ant kalvos sukrutęs Kastytis. Jis dainuoja pačią išpūdingiausią ariją: "Ak! Mylima motule! Motule senglavėle... Jau niekad ir niekados nebematysiu tavęs..." Iš tolumos at-

silepia žvejai: "Pasigausime undinę, žalių jūrų dukruželę... O sesulė mes ištrauksim daugel gintaro perlų..." Uždanga leidžiasi. Nuleidžia lazdele ir spektaklių meno vadovas bei dirigentas Aleksandras Kučiūnas. Žiūrovų širdyse tam tikros liudėsio nuotaikos, įžiebto pačios operos slinkties, ir kartu didelis pasidžiavimas, kad štai pamatėm vieną gražiausių bei lietuviškiausių mūsų tautinių operų, kuri buvo sukurta ne visų mūsų kūrybinių turtų saugotojoje Lietuvoje, bet toli už jos.

KAS STATE RŪMUS?

I "Juratės ir Kastyčio" operą ČLO pradininko tuometinio Čikagos Lietuvių Vyrų choro žvilgsniai nukrypo 1956 m. Tada prasidėjo susirašijimas su kompoz. K. V. Banaičiu. Beje, opera tada dar nebuvo baigta kurti. Kai kūrimas artėjo prie galo, Čikagoje buvo sudarytas specialus tos operos klavyro išleidimo komitetas. Po 10 metų pastangų su gydytojų ir visuomenės pagalba klavyras išleistas liuksusiniu leidiniu. Tas pats komitetas, ČLO vadovybės paprašytas, surinko pinigų ir operos orkestracijai. Iš viso komitetas surinko \$11,510 ir naująją operą padarė visiems prieinama. Toliau išuždavinėj—jos išvedimą scenon vykdė ČLO valdyba, meno vadovai, solistai, choristai, šokėjai ir kiti talkininkai. Didelę darbų našta turėjo atlikti valdyba: pirm. Vyt. Radzius, Gr. Bičiūnaitė, J. Vidžiūnas, V. Momkus, A. Blyskis, Vl. Stropus ir Br. Maciukevičius. Samatai subalansuoti valdyba įstengė surinkti apie \$10,000 aukų. Meninius spektaklio rūmus statė: meno vadovas ir dirig. Al. Kučiūnas, dail. V. Valeška, režisiorė Z. Visockienė, choreografe A. Valešaitė, dirig. asistentas A. Vasaitis, chormeisteriai A. Gečas ir A. Stephens, drabužių paruošėja M. Kripkaušienė, scenos reikalų vadovas Č. Rukuižą ir apšvietimo vykdytojas K. Cijūnėlis. Šalia jų rikiuojasi solistai, 65 asmenų choras, 14 šokėjų ir visa eilė kitų talkininkų. Jų darbo bei pastangų iš lietuviškąją operą stebėjusių atminties ilgai neištrins laikas. Norėtumėm sulaukti dienos, kad įvairumo dėlei "Juratė ir Kastytis" būtų pastatyta dirguojant muz. V. Marijošui. Kai įdėta tiek daug darbo bei pastangų, pagedautina, kad šis kūrinys dar ilgai būtų gyvas mūsų tradicinėje operos scenoje.

IKI PASIMATYMO

Jūsų korespondentas išvyksta atostogų, pasiryžęs atlikti tam tikrus žurnalistinius uždavinius. Todėl per ateinančias tris savaites jo pranešimų iš Čikagos "T2" nebus.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

Sekmingiausias savaugos menas

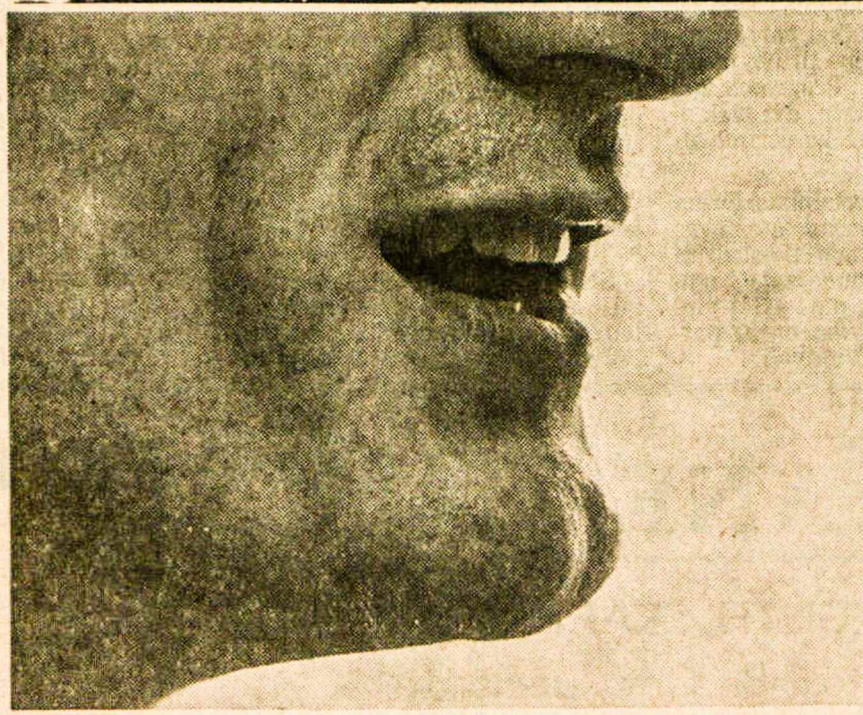
Perdaug vyrų ir moterų susižeidžia darbe tik todėl, kad nesisaugo.

Saugumas paslaptis — dirbti atsargiai.

Štai vienas būdas pagerinti savaugai — kalbėk apie atsargumą.

Bus mažiau nelaimių, kai kiekvienas bus atsargus.

Tikrasis kelias į saugumą yra savauga

Your Workmen's Compensation Board and The Safety Associations, Ontario

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

373 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje

- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemonės ekskursijoms
- patarnauja atskirviečiai gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

ŠYPSENOS

Ji tik galisi...

Įkarščio metu Šiaurės Airijos atstovė Devlin britų parlamente puolė kumščiais vidaus reikalų ministerį, šaukdama: "Tu veidmainingas žmogžudij!" Ji numušė ministerio akinius, griebė už plaukų, draskė nagais ir trenkė stiprų smūgį į skruosą. Ministeris vėliau pareiškė: "Aš įpratęs, mat, mano anūkai tampo už plaukų". Gi Devlin, paklausta korespondentų, ar ji neatsiprašys 54 metų ministerį (jai tik 24 metai) atsakė: "Aš tik galiausi, kad nesučiūpau jo už gerklės".

Kaukaziečių amžius

I gyvybės draudus įstaigą užėjo klientas ir sako:

— Norėčiau apdrausti gyvybę.

— O kiek tamstai metų?

— Aštuoniasdešimt.

— Tuo atveju teks truputį palaukti. Ar tamsta negalėtum atvykti pirmadienį?

— Pirmadienį negalėsiu; tą dieną yra mano tėvelio gimtadienis.

— Kiek gi metų tamstos tėveliui?

— Simtas dešimt.

— Tai gal galėsi tamsta ant-radienį?

— Antradienį irgi negalėsiu, nes mano senelis tą dieną kečia vestuves.

— O kaip senas yra tamstos senelis?

— Simtas trisdešimt dviejų metų.

— Ar tokiam amžiuje jis dar nori vesti?

— Jis nenori, bet turi...

Menas sovietuose

Grįžęs iš anapus geležinės uždangos menininkas pasakoja apie meno suklestėjimą sovietinėse respublikose, ypač "tarybų" Lietuvoje.

— Ar teko sutikti tenai dailininkų abstraktistų? — paklausė pranešėjas vienas ilgaplaukis.

— O, taip, — atsakė menininkas, — Mačiau vieną gatvę einant ir paskui jį sekant du civiliška apsirengusius socrealistus...

— Parinko Pr. Alš.

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON:

(PRIE 6-POINTS, ARTI KIPLING AVE.)

Frank Barauskas

REALTOR

231-6226

Frank Barauskas

Insurance Agency Limited

231-2661

Gerardas Balčiūnas

Advokatas (barrister, solicitor)

233-9632

AUTOMASIŲ PAGRINDINIS PATIKRINIMAS ir SUTAI-SYMAS, GREITAS ir SAŽINGAS PATARNAVIMAS.

Bloor Autorite Garage

296 BROCK AVE.

Sav. FRANK PETIT

(tarp Dundas ir College)

Tel. 531-1305

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVICIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVE

CLEAR-VISION
Tel. 532-7733

TV-HI-FI
Taisom ir parduodam prieinamom kainom televizijos priimtuvus — paprastus ir spalvotus, keičiam senus — į naujus

1613 DUNDAS Street West

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritęsę specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v.

ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais

nuo 10 v. ryto iki 6 v. v.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiądieniais uždaryta.

DR. V. J. MEILYUENE

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

MEDUS -

reikalingas

sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas

Induose ar koriuose. Iš bitynos:

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie

Howard Park Ave.) Kabineto

telefonas LE 1-4251. Darbo valan-

dos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val.

vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ry-

to iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus

telefonu. Trečiądieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

PLUMBING AND HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR

APILVJIMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136, Tel. LE 2-5191

INSURANCE

DUDA

769-4612

2231 Bloor Street W.

NUO LŪSNOS IKI DANGORAIZIOI
VERSLO BEI PRAMONIS PASTATŲ ELEKTROS
ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425

Petras Prakas

Namų: 920-2501

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Didžiausias ir gražiausias europietiškos mėsos ir skanėstų krautuvis.
Geros kokybės gaminiai. Didelis pasirinkimas. Konkurencinės kainos.

SPECIALOS GAMINIAI
KAS SAVAITĖ **tip-top MEATS**
DELICATESSEN

1727 BLOOR ST. WEST (prie Keele požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL

Sheppard Ave. (Don Valley Parkway)
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavoje gali pirkti prekių specialiose krautuose.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirmo pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

TORONTO

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Šį sekmadienį prisimename savo motiną Motinos Dienos progą. — Praėjusį sekmadienį par. bažnyčioje įvyko pirmosios Komunijos vaikų iškilmės. Vienuolika šventės dalyvių, palydėti tėvų ir artimųjų, pirmą kartą artinosi prie altoriaus. Padėka sesėlei Daliai, rūpestingai paruošusiai vaikus. Po 10 v. pamaldų įvyko bendri pusryčiai.

— Gegužės 4 d. lietuvių kapinėse palaidotas a.a. kun. Vincentas Rudzinskis. Velionis yra pirmasis kunigas, palaidotas minėtos kapinėse.

— Gegužės 5 d. liet. kapinėse palaidotas a.a. Mykolas Prancūnas iš Sudburio, o gegužės 8 d. — torontietis a.a. Andrius Virbūnas. Velionių artimiesiems gili užuojauta.

— Sveikiname Stasį ir Konstanciją Jukevičius jų reikšmingos sukakties progą. Gili padėka mielam suaktyvininkui už nuolatinę talką ir pagalbą įvairiuose reikaluose tiek parapijai Toronte, tiek ir Springhurst Gerojo Ganytojo stovyklavietėje.

— Pamatai naujiems paminklams liet. kapinėse kasami ir liejami šią ir kitą savaitę.

— Praėjusį sekmadienį pamaldose prisimintami a.a. stud. Raimundas Laurinavičius, antrųjų mirties metinių progą. Lietuvių kapinėse pašventintas stilingas dail. T. Valiaus suprojektuotas paminklas.

— Naujai statybai aukojo \$200: V. Liulima; \$150: V. Matulevičius; po \$100: M. B. Norkai, O. Klugienė; \$50: A. Totoraitis. Geradariams nuosirdi padėka.

— Pamaldos: šį šeštadienį 9 v.r. už a. a. Benediktą Zubricką trečiųjų mirties metinių progą; sekmadienį: 10 v. už a. a. Leoną Kocių, 11 v. už Mikalų Kuprevičių, 12 v. už a. a. Mortą ir Barborą Juzukonienę ir Butkienę.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios — Penktadienį, 6.30 v. vak., konfirmandų pamoka.

— Pamaldos — 9.30 v. ryto sekmadienį.

— Parapija dėkoja moterų draugijai už "Pavasario vakaro" suorganizavimą, p. J. Jagelai už režisavimą komedijos "Pampalo piršlybos", vaidintojams: M. Dambarienei, E. Juknienai, J. Juknaitiui, I. Sturmienei, J. Bleizgiui, J. Dambariui ir ypatingai P. Sturmui, kuris vaidino pagrindinę rolę bei paruošė sceną.

— Parapijos iškyla įvyks birželio 25 d. su tradicine moterų draugijos loterija. Parapijiečiai, norintieji paaukoti fantų, prašomi atsiesti juos į bažnyčią ir perduoti p.p. Daugienai, Delkuienei arba I. Sturmienei.

VIENINTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDymo SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji jūdėsiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.T. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

JIESKOMAS BUTAS SU ATSKIRU ĮEJIMU IR GARAZU. Skambinti 6 v. v. telefonu 767-4354.

ISNUOMOJAMI DU KAMBARIAI ir virtuvė su baldais arti požeiminio traukinio dvim suaugusiems III-čiam augšte. Yra garažas. Skambinti tel. 762-4246.

ISNUOMOJAMI DU KAMBARIAI ir virtuvė su baldais arti požeiminio traukinio dvim suaugusiems III-čiam augšte. Yra garažas. Skambinti tel. 536-5470.

REIKALINGA JAUNA MERGAITE, virš šešiolikos metų, pagalbininkė dviejų vaikų priežiūrai. Norima, kad gyventų šeimoje 5 dienas, o dėl savaitgalių susitarime — gali būti laisvi. Skambinti tel. 893-1813.

VAZIUOJU Į MONTREALIO aerodromą gegužės 18 d. ir galii paimti du asmenis. Tel. 783-2105 arba 531-1161 Toronte.

SUNNYSIDE RAJONE papiginta kaina išnuomojamas kambarys ir virtuvė; trečiame augšte su baldais. Tel. 374-4758.

PRAŠOME ATSLIEPTI Nevų pažįstamus iš Silalės miestelio, Tauragės apskrities. Skambinti Toronto tel. 461-5595 Nina Nevaite arba rašyti adresu: 305 Coxwell Ave., Toronto 8, Ont., Canada.

MORTGICIAI dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mortgicijus prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronte.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS.

LIETUVIŠKAS MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258
Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt.
UZSAKYMAI PRIMAAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

Prisikėlimo par. žinios

— Mirus a.a. Andriui Virbūnui, velionies žmona, dukrą ir artimuosius giliai užjaučiame; velionis palaidotas gegužės 8 d. Taip pat nuosirdžiai užjaučiame J. Indrulaitienę, JAV mirus broliui a.a. Jonui Petruskui.

— Praėjusį sekmadienį pirmąją Komuniją priėmė 32 vaikai. Nuosirdi padėka sol. J. Sriubiskienei už giedojimą, N. Pr. Marijos seserims — už pavyzdinę vaikų paruošimą, iškilnių tėvų komitetui — už vaishes vaikams ir kitas paslaugas, tėvams — už rūpestingą vaikų pristatymą į pamokas ir duosnią auką parapijai.

— Šį sekmadienį per betkurias Mišias pirmąją Komuniją priėmė vaikai kviečiami kartu su savo tėveliais priimti šv. Komuniją. Vaikai vilki pirmosios Komunijos drabužiais, tik mergaitės nedėvi velionuko.

— Mišios: trečiadienį, 8.20 v. — už a. a. Kazlauskienę, užpr. Ap. Slapsienę; šeštadienį, 8 v. koncel., vienos iš jų — už Antaninos ir Juozo vėles, užpr. Stravinskį šeimos; 9.20 v. — už a. a. K. Sapliu, užpr. B. P. Sapliu; sekmadienį, 9 v. — už a. a. V. Merkeliu, užpr. A. D. Baziliauską; 11.15 v. už a. a. M. Noreikienę, užpr. J. J. Empakerių ir V. K. Noreikę.

— Gegužinės pamaldos sekmadienį — po Sumos, šeštadienį — 9 v.r., trečiadienį — 7.30 v. v., kt. dienomis — rytais po 8 v. Mišių.

— T. Antanas yra išvykęs į JAV atostogų; T. Benediktas Torontan grįžta šiomis dienomis; ligonį lankymu dabar rūpinasi T. Tadas.

— Sutuokta: Juozas Kvederys ir Lilija Revaitė.

— Pakrikštytas Jono ir Silvijos Freimanų sūnus Just. Aleksandras.

Jaunimo kongreso atstovai gegužės 26, penktadienį, Sv. Jono Kr. par. salėje rengia Toronto jaunimo pobūvį — "finis semestri", t.y. mokslo metų užbaigimą. Bus bufetas, orkestras, vaišės.

KLK Moterų Dr. Jos Prisikėlimo skyriaus susirinkime bal. 23 d. paskaitą skaitys S. Treigienė apie sekinininkų religinio atsinaujinimo sąjūdį. Paskaita buvo daugiau informacinio pobūdžio. S. Treigienė gana nuosekliai pateikė žinių apie šio sąjūdžio pradžią, tikslą bei plėtimąsi šiame kontinente. Buvo gana gyvos diskusijos ir iškelta visa eilė klausimų. Atsakymus davė Tėv. Placidus, OFM, skyriaus dvasios vadas, ir S. Treigienė. Dalyvė

Kun. J. Bertašius, Winnipegio lietuvių parapijos klebonas ir jos įkūrėjas, buvo atvykęs į Torontą ir dalyvavo KL Katalikų Centro suvažiavime, atstovaudamas savo parapijai. Sekmadienį, gegužės 7, atlaikė pamaldas Sv. Jono Kr. šventovėje ir pasakė pamokslą. Į Winnipegą grįžo gegužės 9 d.

Kun. Petras Rukšys, salezieitis, buvęs torontietis, gyvena saleziečių vienuolyne prie Romos ir yra paskirtas ekonomu, kurio pareiga rūpintis vienuolyno medžiaginiais reikalais. Dabartinis saleziečių adresas: Lituanii Don Bosco, Via Colonna 2, 00044 Frascati (Roma), Italy.

Bruno R. Rubess, latvis, pakviestas "Volkswagen Canada Ltd." bendrovės pirmininku nuo š. m. birželio 1 d. Jis yra gimes Rygoje 1926 m. ir jau senokai dirba verslo srityje. Aktyviai dalyvauja lietuvių gyvenime, vadovavo skautų grupei ir reikišiai kitose organizacijose.

A. Bartnikaitis, 86 m. amžiaus pensininkas, gyv. Toronte, atsiuntė IV TSS vėjais lėšų telkimo komitetui \$100 auką, tuo prisidėdamas prie pasiekimo IV-sios tautinių šokių šventės Čikagoje. Komitetas jam taria nuosirdų aciu.

ATLIEKU PATAISYMO ir kaminių mūrinimo darbus. Skambinti po 5 v.v. tel. 536-3456.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

BARONESSA Beauty Salon Savininkė Alė Kerberienė 2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių Telefonas 762-4252

Ivairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

TORONTO LIETUVIŲ CHORAS "VARPAS" maloniai kviečia visus

Toronto ir apylinkių lietuvius

atsilankyti į jų rengiamą

PAVASARIO

KONCERTA

gegužės 13, šeštadienį, 7 valandą vakaro

West Park Vocational mokykloje (Dundas — Bloor gatvių kampas)

Įėjimas — \$3.00 ir \$2.00, studentams ir pensininkams — \$1.00.

PROGRAMOJE:

- "Varpas" choras, vadovaujamas muz. A. Ambrozaičio
- Jaunimo ansamblys "Birbynė", vadovaujamas muz. D. Viskontienės
- Sol. Jonas Vaskevičius
- Akompaniatorius Jonas Govėdas
- Tautinių šokių grupė "Gintaras", vadovaujama R. J. Karasiejų

Laukiame gausaus visų atsilankymo "VARPAS"

PYRAGŲ IR GELIŲ PARDAVIMAS

Motinos Dienos progą gegužės 14, sekmadienį, Prisikėlimo parapijos kaviniėje, ruošia

ateitininkų tėvų komitetas

Gegužės 17, trečiadienį, 7.30 v. v., — Prisikėlimo parapijos salėje —

TORONTO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS JAUNIMO TEATRAS STATO PIRMĄ DVIEJŲ DALIŲ VEIKALĄ

"TEODOLINDA"

ir kviečia visus torontiečius atsilankyti bei paremti naujas pastangas.

- Po programos — "WINE & CHEESE" vaišės ir progą padiskutuoti.
- Įėjimas nemokamas — laisva auka.

RENGEJAI

Toronto Maironio šeštadieninė mokykla mokslo metus baigia šį šeštadienį, gegužės 13 d. Mokiniai bus paleisti namo 12 val.

Motinos Dienos, Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos ir lituanistinio seminaro mokslo metų užbaigimo iškilmės įvyks šį sekmadienį, gegužės 14 d., 4 v.p.p., punktualiai Prisikėlimo salėje. Oficialiosios programos dalyje bus įteikiami mokyklą baigusiems mokiniams pažymėjimai. Juos įteiks gen. konulas dr. J. Žmuidzinas. Meninę programą šios trigubos šventės proga atliks Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos mokiniai. Devintieji skyrėli ruošia montažą "Motina", pasirodys vyresniųjų skyrių tautinių šokių grupės ir mokyklos choras. Tėvams, kurių vaikai baigė Maironio mokyklą, bus priekyje rezervuotos vietos. Programa neužtruks ilgiau kaip dvi valandas. Maloniai visi kviečiami atsilankyti.

Sv. Jono Kr. Pašalpinės Draugijos prieš vasaros atostogas paskutinis ir pusmetinis susirinkimas — šį sekmadienį, gegužės 14 d., 1.30 v. p.p., salėje virš "TZ" patalpos. Visų narių pareiga dalyvauti. Valdyba

Toronto lietuviškasis jaunimas, vadovaujamas jaunimo kongreso finansų komisijos, prie visų lietuviškų parapijų Toronte rinko aukas jaunimo kongresui gegužės 14, sekmadienį. Taip pat bus renkami ir lietuvių jaunimo peticijos Jungtinės Tautos parašai, protestuojant prieš religinę ir tautinę priespaudą okupuotoje Lietuvoje.

SLA 236 kuopos paskutinis prieš atostogas susirinkimas įvyks gegužės 14, sekmadienį, 1.30 v.p.p., L. Novogrodskienės namuose, 28 Ormskirk Court, tel. RO 9-8846. Įvažiavimas iš Windermere ir Queen į Windermere Place, sukiti dešinėn ir važiuoti iki galo; arba įvažiuoti iš Queensway į Ormskirk ir sukiti į kairę. M. F. Y.

Ruosiamas filmas apie kultūrinį miesto gyvenimą, kuriame bus pavaizduotas ir etninii grupių spalvingumas vienos gegužinės metu. Įvairių grupių atstovai buvo pakviesti į tokią gegužinę gegužės 7, sekmadienį. Lietuviai pakviesti per Toronto apylinkės pirm. J. Karpi.

Seštadieninės mokyklos premijų sąrašas "TZ" 18 nr. turėjo būti Danutė Skukauskaitė, o ne Sukauskaitė.

BALTISTIKOS KONFERENCIJA, kurioje dalyvauja ir lietuviai, prasidės gegužės 11, ketvirtadienį, ir baigsis gegužės 14, sekmadienį. Visos paskaitos, posėdžiai, priėmimai bus Toronto universiteto patalpose. Registracija prasidės jau nuo gegužės 10, trečiadienio, 12 val. Wetmore Hall, New College. Mokestis studentams — \$5, kitiems — \$15; vienai dienai — \$10, pusės dienos — \$5. Registracija kartu su būsimu konferencijos darbų leidiniu — \$25. Prie registracijos veiks ir informacijos skyrius. Paskaitos bus daugiausia Medical Sciences Building ir Sidney Smith Hall. Knygų ir dailės paroda jau atidaryta Hart House galerijoje. Joje išstatyta 10 dail. A. Galdiko paveikslų, kurių du piešti 1930 m. Paroda lankoma nuo 10 v. r. iki 6 v.v.; šeštadienį 10 v.r. — 9 v.v., sekmadienį 2 v.p.p. — 5 v.p.p. Uždaroma sekmadienį. Didysis konferencijos banketas ir šokiai — šeštadienį 6 v.v. didžiojoje Hart House salėje. Bilietai (\$8.50) gaunami iš anksto registracijos. Speciali sesija studentams bus ketvirtadienį 2-5 v.p.p. Sidney Smith Hall, Room 2102. Studentų pobūvis (Student Open House) bus penktadienį, 8.30 v.v., Hart House, East Common Room. Lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti baltistikos konferencijos paskaitose, bankete ir kituose rengimuose. Estai su latviais ruošiasi uoliai dalyvauti, juoba turėtų dalyvauti lietuviai. Labai nukentęs jų prestižas, jei dalyvavimas bus negausus.

Prof. Romas Vaštokas, antropologijos skyriaus vedėjas Trento universitete, gavo federacinės vyriausybės paramą \$6250 parašyti veikalui apie Kanados lietuvius. Šis veikalas bus vienas iš 20 leidinių serijos apie Kanados etnines grupes. Savo veikale prof. R. Vaštokas nori parbrėžti antropologinį - analizinį požiūrį.

"Gintaras" organizuoja ekskursiją į IV lietuvių tautinių šokių šventę Čikagoje. Autobusai išvažiuos iš Toronto liepos 1, šeštadienį, 7 v.v. ir bus Čikagoje 4 v.p.p. prie Jaunimo Centro; grįš liepos 3, pirmadienį (Dominion Day), ir bus Toronte 5 v.v. Kelionė į Čikagą ir atgal — \$28 asmeniui. "Gintaras" pageidauja, kad kuo daugiau Toronto lietuvių dalyvautų tautinių šokių šventėje, nes Toronto "Gintaras" šventės organizatorių yra paskirtas vienu iš pagrindinių šokių grupių vieneto, apie kurį grupuos kitų vietovių šokėjai. Tad gausus torontiečių dalyvavimas būtų didelė moralinė parama mūsų šokėjams. Informacijų dėl kelionės teiraukitės: J. Karasiejus, 625-7268 arba K. Rusinas, 533-2511. Užsirašyti pageidaujama iki birželio 1 d.

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. žinios

— Balandžio 23 d. klebonijos patalpose mūsų par. k-tas turėjo pasitarimą. Buvo aptarta metinės loterijos eiga ir kiti mūsų parapijos gyvenimą liečiantieji reikalai.

— Nuo gegužės mėnesio pirmojo šeštadienio, t.y. 6 d., mūsų bažnyčioje bus laikomos pamaldos ne 6 v. vak., bet 7 v. vakaro.

— Mūsų par. klebonas kun. dr. F. Jucevičius gegužės mėn. pradžioje išvyko atostogų. Sugrįš birželio mėnesio pradžioje. Jį pavaduos, kaip ir perėjais metais, tas pats prancūzas kunigas.

— Netolimoje ateityje mūsų bažnyčioje ruošiasi tuoktis R. A. Simonėlis su Sharon-Mary Cooney, K.A.

Aušros Vartų par. žinios

— Šeštadienį, gegužės 13, mūsų parapijos salėje bus skautorama. — Sekmadienį, gegužės 14 d., po 11 val. pamaldų bus Sv. Onos Draugijos susirinkimas. Kviečiamos visos narės ir bičiulės.

— Sekmadienį, gegužės 14 d., po 11 v. pamaldų mūsų parapijos salėje bus Tauro jaunų krepšinio rungtynės su veteranais.

— Užpraėjusį sekmadienį pakrikštyta Daiva Marija, Sigito Vincio ir Aušros Marijos Lukoševičiūtės Baršauskų dukrelė.

— Gegužinės pamaldos mūsų bažnyčioje būna trečiadieniais ir penk-

tadieniais 7.30 v.v., sekmadieniais — tuoj po 11 v. Mišių.

— Toronte įvyko Kanados lietuvių katalikų atstovų suvažiavimas. Aušros Vartų parapijai atstovavo klebonas ir komiteto narys Bronius Staškevičius. Montrealio katalikams moterims atstovavo Danutė Staškevičienė.

— Gauta J. E. Klimavičių auka parapijai \$10. Užpraėjusį sekmadienį surinkta \$271.63.

— Viešpaties dangun žengimo šventės Šeštinės Kanadoje bus švenčiama sekmadienį, gegužės 14.

Pigiesni vaistai. Tiems, kurie turi vartoti nuolat ar brangius vaistus, galima jų gauti gerokai pigiau šiuo adresu: 3749 Levesque Blvd., Chomedey — Laval (Tel. 688-8135) "Dispensaire Pharmaceutique de Laval". Atidaryta nuo 9 iki 7 v. vak. Savaitgaliais uždaryta. Kartais susidaro eilė. Atėjus patariama pasiimti numerį. J. L.

"Lito" nariai skatinami naudotis savo bankelio paskolomis nekilnojamam turtui, automobiliams ir kitiems tikslams įsigyti. Daugelis mano, kad "Litas" visom paskolom reikalauja žinant arba nekiln. turto garantiją. Tuo tarpu daugeliu atveju "Lito" lengviau gauti asmenines paskolas nei bankuose ar finansinėse bendrovėse. Beveik visos paskolos "Lito" dabar gaunamos 8,5%, įskaitant gyvybės draudą. Pr. R.

TORONTO, ONTARIO

Violeta Nešukaitytė, garsioji stalo teniso žaidėja, vėl pagarsėjo savo laimėjimais pietinės Ontario provincijos žaidynėse. Dienraštis "The Toronto Star" gegužės 8 d. įdėjo Violetos nuotrauką ir aprašymą varžybų, įvykusių praėjusį savaitgalį McCormick Recreation Centre. P. Gonda laimėjo vyrų varžybas, o V. Nešukaitytė — moterų, nugalėjusi 3-1 pasekme Elena J. Simerl-Sabalaiskaitę. Varžybose taigai dalyvavo Flora Nešukaitytė, kuri sėkmingai žaidė poroje su savo sesute.

Ontario etninii grupių kongresas "Heritage Ontario" įvyks birželio 2-4 dienomis Skyline viešbutyje. Dalyvavimas visiems atviras. Numatomi dvejoji dalyviai — kvietieji ir nekvietieji. Pastarieji turės mokėti registracijos mokestį \$10. Numatomi šių sričių žeminarai: kultūros, pilietybės, žmogaus teisių, švietimo, politikos. Juose bus svarstomi įvairūs klausimai, susiję su etninėmis grupėmis. Kongresui ypač stipriai ruošiasi ukrainiečiai. Jie yra sudarę specialų komitetą, kuris ruošia savo pasiūlymus kongresui. Pasiūlymai priimami iki gegužės 15 d.

Multi-Cultural Theatre Association praneša, kad numatytasis balius gegužės 12 d. atidėtas, nes žymieji svečiai, kurie buvo pasižadėję dalyvauti, negali tą dieną atvykti.

Kanados etninii grupių reikėmę pabrėžė "The Toronto Sun" dienraštis red. P. Worthington balandžio 27 d. straipsnyje "The hope of 'Ethnic Power'". Ten jis primena amerikiečių M. Novak knygą "Unmeltable Ethnics" ir sako, kad vakariečių visuomenėje yra įsigalėjusi libe-

ralinė liga, vedanti į valstybių silpnėjimą. Esą Kanadoje gyvena 2.5 mil. Rytų Europos žmonių patyrusių komunizmo grėsmę. Jie tad gali prisidėti prie Vakarų išgelbėjimo, nes išlaikę pagrindines moralines, socialines ir politines vertybes, kurios šiandieną yra išjuokiamos. P. Worthington išvardina visą eilę faktų, rodančių, kaip liberalinė galvosena rėmė komunizmo įsigalėjimą ir nepadarė gintis tais atvejais, kai komunistai jėga užėmė valstybes (pvz. Čekoslovakija, Vengrija). Gaila, autorius nepriminė Baltijos valstybių okupacijos. Lietuviai savo laisvąs galėtų tai priminti. (P. Worthington, 322 King St. W., Toronto 2b, Ont.).

Pigias keliones traukiniais po Europą skelbia turistinė spauda ryšium su sporto olimpiada V. Vokietijoje. Yra įvesti trijų savaičių bilietai "Eurailpass". Su jais galima keliauti 100.000 mylių šių kraštų geležinkeliais: Austrijos, Belgijos, Danijos, Prancūzijos, Vokietijos, Olandijos, Italijos, Liuksemburgo, Norvegijos, Portugalijos, Ispanijos, Švedijos ir Šveicarijos. Toks trijų savaičių pirmos klasės bilietas kainuoja \$125, keturių savaičių — \$160, dviejų mėnesių — \$210, trijų mėnesių — \$250. Be to, yra specialūs antros klasės bilietai studentams nuo 14 iki 25 m. amžiaus. Jie galioja du mėnesius ir kainuoja \$130 (JAV doleriais). Minimii bilietai gaunami Kanadoje ir JAV-se. Juos reikia įsigyti prieš išvykstant Europon, nes Europoje negaunami. Smulkesnes informacijas teikia kelionių įstaigos. Raštu galima kreiptis šiuo adresu: Eurailpass, Box 90, Lindenhurst, New York 11757, USA.

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas	Asmenines
Taupojamas s-tas	Nekiln. turto
Term. ind. 1 metams	Čekių kreditu
Term. ind. 2 metams	Investacines
Term. ind. 3 metams	Nuol. 9% iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandos. 3907 Rosemont Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirm., trečiadienį ir penktadienį nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio mėnesio 15 dienos iki rugsėjo mėnesio 15 dienos ir per visus ilguosius savaitgalius.

PRANEŠU MIELOMS PONIOMS IR PANELĖMS,
kad YOUTH CRAFT Co., 366 Adelaide Street, W., Toronto 2-B., Ont., uždaryta.
Aš persikėliau į 312-318 ADELAIDE Street W., Toronto 2-B, Ontario. Telefonas 366-4557
BRISTON FASHIONS
DIDELIS PAVASARINIŲ PALTŲ IŠPARDAVIMAS.
LIETUVIŠKAS PATARNAVIMAS.
Su pagarba
Stanley Lorr